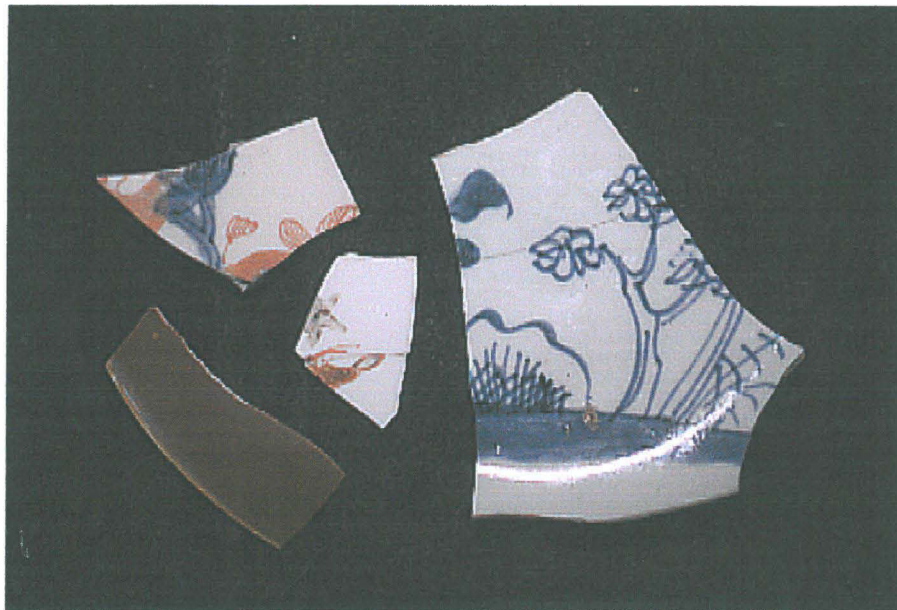
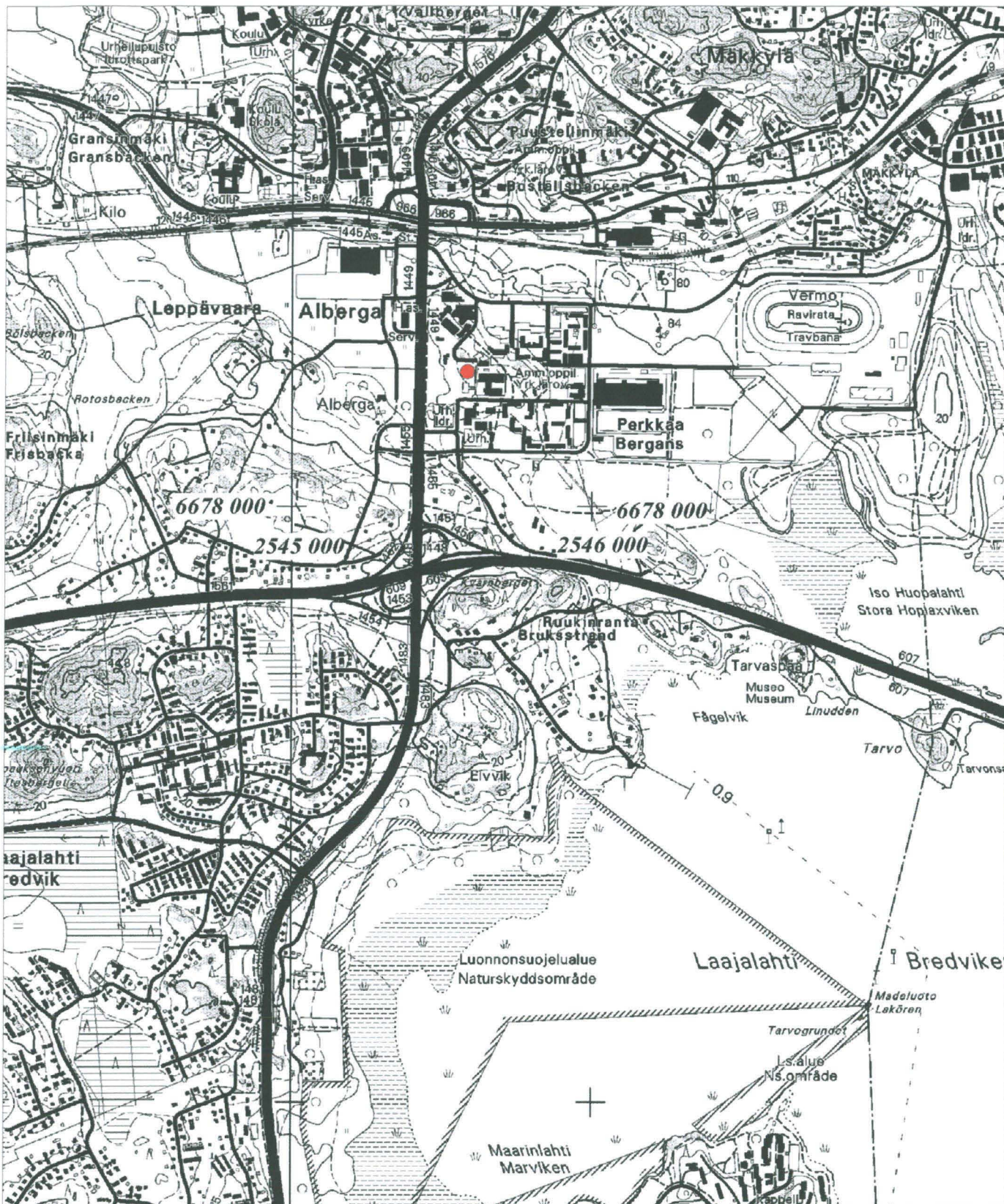

ESPOO, LEPPÄVAARA KERSANTINPUISTO (VANHA ALBERGA)

**KAIVAUSKERTOMUS
KAIVAUKSET 2001**

**Georg Haggrén ja Päivi Hakanpää
Museoviraston rakennushistorian osasto**

ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga)
G. Haggrén 2001

pk 2034 03

Peruskarttaote
mk noin 1:20 000

Pohja PerusCD 2001

ARKISTO- JA REKISTERITIEDOT

Tutkimuskohde: Espoo Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga)
Peruskartta: 2034 03
Peruskoordinaatit: X = 6678 450
 Y = 2545 580 (Suomen koordinaatistojärjestelmä, uusi)
Kortteli: 51010
Tontti: 1
Maanomistaja: Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
Tutkimuksen laatu: Pelastuskaivaus
Kohteen ajoitus: 1700-1800-luku
Kenttätönjohtaja: FL Georg Haggrén
Piirtäjät: HuK Päivi Hakanpää
Tutkimusapulainen: HuK Helena Anttila
Tutkimuslaitos: Museovirasto, Rakennushistorian osasto
Kenttätöaika: 30.5.-21.6.2001
Tutkimuskustannukset: Espoon seudun koulutuskuntayhtymä noin 119 000 mk
Esinelöydöt: Kansallismuseon kokoelmat, historiallisen ajan kokoelmat
 KM 2001055:1-301
Rakennusfragmentit: -
Mustavalkonegatiivit: MV RHOneg 125020:1-58
Diapositiivit: MV RHODia 125019:1-40
Alkuperäisen kaivauskertomuksen säilytyspaikka:
 Museovirasto, Rakennushistorian osaston arkisto (MV:RHOA),
 Kulttuuritalo, Helsinki
Kaivauskertomuksen kopiot:
 Espoon kaupunginmuseo

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	4
2 SUURHUOPALAHDEN KYLÄ JA ALBERGAN KARTANO	4
3 TUTKIMUSMENETELMÄT	7
4 KAIVAUSALUEET	9
5 KOEKUOPAT	13
6 ESINELÖYDÖT	14
7 YHTEENVETO	19
LÄHTEET	21

LIITTEET

1. Karttaluettelo
2. Mustavalkonegatiiviluettelo
3. Dialuettelo
4. Yhteysluettelo
5. Koekuoppaluettelo
6. Löytöluettelo
7. Luuluettelo
8. Poistetut raudat
9. Ote Suurhuopalahden jakokunnan isojakokartasta vuodelta 1775.
10. Makrofossiilinäytteet

1 JOHDANTO

Espoon Leppävaaran Kersantinpuistossa eli Albergan kartanon entisellä tonttimaalla tehtiin touko-kesäkuussa 2001 arkeologinen koe- ja pelastuskaivaus. Tutkimukset johtuivat Espoon seudun koulutuskuntayhtymän rakennushankkeesta. Perikkaalla sijaitsevan ammattioppilaitoksen lisärakennus ulottui Kersantinpuiston itäosiin ja oli syytä epäillä, että uudisrakennuksen alle jäisi osa Albergan kartanon entisen päärakennuksen perustuksia.

Museoviraston lausunnossa 8.2.2001 (DNro 038/303/2001) todettiin, että oppilaitoksen laajentaminen ei saa tulla koskemaan Albergan kartanon 1700-luvun päärakennuksen paikkaa eikä siihen liittyviä puutarhaterasseja, jotka ovat muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Paikalla 18.5.2001 tehdyssä maastokäynnissä sekä Museoviraston että Espoon kaupunginmuseon edustajat totesivat, että päärakennuksen jäännösten olemassaolon todentamiseksi sekä niiden tutkimuksellisen arvon ja rauhoitetun alueen rajojen määrittelemiseksi paikalla täytyy järjestää pikimmiten koekaivaus.

Kaivaukset aloitettiin 31.5.2001. Runsaan kahden viikon kuluttua todettiin, että tutkimuksiin tarvitaan viikon lisäaika. Tämän päätyttyä 21.6 kartanon päärakennuksen seinälinjat sekä niiden vaatima suoja-alue oli saatu määritettyä. Kersantinpuiston itäisin osa vapautettiin rauhoituksesta. Uudisrakennuksen rakennustyöt aloitettiin suunnitelmiin tehtyjen pienten muutosten jälkeen heinäkuussa 2001.

Tutkimuksista vastasi Museoviraston rakennushistorian osasto yhteistyössä Espoon kaupunginmuseon kanssa. Tutkimuskustannuksista vastasi rakennuttaja eli Espoon seudun koulutuskuntayhtymä. Kaivausjohtajana toimi FL Georg Haggrén, piirtäjänä HuK Päivi Hakanpää ja tutkimusapulaisena HuK Helena Anttila. Kaivajina olivat arkeologian opiskelijat Andreas Koivisto, Riina Mäki, Wesa Perttola, Ulrika Rosendahl ja Susanna Santavuori. Espoon museosta mukana oli HuK Meri Varonen. Ajalla 31.5.-13.6 paikalla oli päivittäin keskimäärin neljä ja tämän jälkeen kaksi kaivajaa. Espoon paikallistuntemuksen hyvin omaava FT Saulo Kepsu avusti ystävällisesti Suurhuopalahden kylän ja Albergan kartanon vaiheiden selvittämissä.

Tutkimusten jälkityöt tehtiin syksyllä 2001. Helena Anttila puhdisti esinelöydöt ja aloitti niiden luetteloinnin. Päivi Hakanpää vastasi karttojen puhtaaksi piirtämisestä sekä yhteys- ja rakenneluetteloiden laatimisesta. Georg Haggrén viimeisteli löytöjen ja valokuvien luetteloinnin sekä vastasi tutkimusraportin kirjoittamisesta.

Kaivauksista kerrottiin Länsiväylä-lehdessä 17.6 ja 20.6.2001 sekä Radio Suomen ajankohtaisohjelmassa 13.6.2001. Osa löytömateriaalista asetetaan näytteille Espoon kaupunginmuseoon.

2 SUURHUOPALAHDEN KYLÄ JA ALBERGAN KARTANO

Albergan kartano sijaitsee Espoon itäosassa vanhassa Suurhuopalahden (ru. Storhoplax) kylässä. Kylä kuului Helsingin pitäjään aina 1600-luvun lopulle, jolloin se liitettiin muiden Suurhuopalahden neljänneksen kylien mukana Espooseen. Storhoplaxin nimi juontuu Haapalahdesta. Kylä on Espoon vanhimpia emäkyliä ja siellä on kylännimestä päätellen ollut suomenkielistä asutusta ennen kuin ruotsalaisia siirtolaisia asettui Uudellemaalle.

Tämä lienee tapahtunut 1200-luvulla. Nykyisen tutkimuksen mukaan alue on ollut asumaton nuoremmalla rautakaudella. Huopalahden ja sen naapurikylä Mäkkylän suomalaisen asutuksen on arveltu periytyvän 1100- tai 1200-luvulta. (Lindholm 1999 s. 36-37.)

Huopalahden kylä mainitaan säilyneissä lähteissä ensi kerran 1.3.1417, jolloin Helsingin pitäjän lautamiesten joukossa oli muuan Magnus i Hapalax (REA 368). Vanhimmissa voudintileissä eli 1540-luvun alussa Suurhuopalahdesta mainitaan yksitoista taloa, jotka muodostivat yhteensä seitsemän veromarkkaa. Taloista yksi oli ulkokyläläisen hallussa. 1560-luvulle mennessä talojen määrä oli vakiintunut yhdeksään. Niistä neljällä oli kahdeksantoista ja viidellä yhdeksän kyynärän osuus pelloista. (KA: SAY Espoo.; Lindholm 1999 s. 36.)

Sota- ja katovuodet rasittivat kylää ja monet taloista merkittiin 1570-luvun alussa autoioiksi. Tämä ei merkitse sitä, että venäläiset olisivat hävittäneet kylän vaan talojen autius oli luonteeltaan ainoastaan kameraalista: talot olivat asuttuja, mutta veronmaksukyvyttömiä. Muutaman vuoden kuluttua niiden isännät pystyivät jälleen maksamaan veronsa. Kylän taloluku pysyi samana aina vuoden 1620 tienoille asti, jolloin se kasvoi yhdellä. Samoihin aikoihin ainakin osa kylästä tuhoutui tulipalossa, sillä osa taloista nautti tämän vuoksi 1620-luvun alussa kolmen vuoden ajan verovapautta. Muutama vuosi tämän jälkeen maakirjoja ei enää laadittu uudestaan vaan niiden tiedot jähmettyivät 1620-luvun alun tasalle. (KA: SAY Espoo.)

Yhdeksän Suurhuopalahden kylän taloa lahjoitettiin vuonna 1622 Johan Gyldenärille, joka pian tämän jälkeen perusti kylään kartanon. Säterinsä paikaksi Gyldenär valitsi Mats Erikinpojan talon tontin. Kartano sai jo 1620-luvulla nimen Alberga. Toisen kartanon Gyldenär perusti läheiseen Kilon kylään. Kaiken kaikkiaan hänen läänitykseensä tai omistukseensa kuului yhteensä 22 nykyisen Espoon alueella sijainnutta taloa. (Ramsay 1984 s. 183.) Henkikirjoista selviää, että 1630-luvun loppuun mennessä lähes kaikki Suurhuopalahden vanhat talonpoikaistalot olivat hävinneet. Ne oli yhdistetty Albergan kartanoon. Vain kaksi taloa, joista toinen oli ratsupalvelusta suorittanut Oldenborg, joka ei kuulunut Gyldenärin läänitykseen, säilyi itsenäisenä ja asuttuna. Talonpoikaistalojen tilalle Albergan omistajat perustivat 1600-luvun jälkipuolella torppia, joiden päivätöitä käytettiin apuna päätilan hoidossa. Vuonna 1675 torppia oli kaksi ja vuonna 1691 neljä, mutta vuosikymmenen lopun katovuosien jälkeen niitä oli enää yksi tai kaksi. (KA: SAY Espoo.)

Johan Gyldenärin varhaisesta urasta ei juuri ole tietoja. Hänen sukujuurensa on sijoitettu vaihtoehtoisesti Hollantiin tai Espanjaan. Sittemmin Gyldenär toimi jalkaväen upseerina ja vuosina 1656-1658 Helsingin edustalla sijainneen Susisaaren linnoituksen komendanttina. Gyldenär ajautui vaimoineen vanhemmilla päivillään taloudelliseen ahdinkoon. Myös Albergan kartano pääsi tällöin rappeutumaan. Pelastuksen tarjosi vaimon sisar Kristina Horn, joka yhdessä Gyldenärin pojan Arvid Gyldenärin kanssa osti Albergan. He luovuttivat kartanon hoidon takaisin Johan Gyldenärille, joka asettui kartanoon aina vuonna 1685 tapahtuneeseen kuolemaansa asti. (Ramsay 1984 s. 202-204.)

Majuri Arvid Gyldenär kunnosti Alberga ja kartanon todettiinkin 1670-1680-luvuilla olevan hyvin rakennettu. Gyldenärin avioliitto oli puolestaan niin torainen, että puoliset saivat lopulta eron. Tätä ennen Gyldenärin muualle muuttanut vaimo Gertrud Dorotea von Bergh oli ehtinyt tyhjentää osan kartanon sisustuksesta. Everstiksi ylennyt Arvid Gyldenär muutti 1690-luvulla Ruotsiin, koska hän sai komennuksen Varbergin linnoituksen komendantiksi,

ja luovutti Albergan ja Kilon kartanot vävyilleen everstiluutnantti Stefan Fredrik Knorringille. (Ramsay 1984 s. 202-213.)

Ainakin pääosa Suurhuopalahden kylän vanhoista keskiaikaisperäisistä talonpoikaistaloista sijaitsi kyläntontilla eli nykyisen ammattioppilaitoksen alueella ja läheisellä Perkkaalla eli Kehä I:n itäpuolella. Samuel Brotheruksen vuonna 1691 laatiman kartan mukaan Gyldenärin rakennuttama Albergan kartano oli puolestaan kartanon nykyisen tonttimaan tuntumassa Kehä I:n länsipuolella. (KA: MML: Geometrisk karta över Albergh, Mäkkilä Konungsböle och Kilo år 1691.) Kylätontin itäosissa sijainnutta Perkkaata lukuun ottamatta Huopalahden kylän vanha tonttimaa näyttää 1600-luvun jälkipuolella olleen lähes autio.

Albergan kartanosta kerrotaan vuonna 1675, että se oli hyvin rakennettu. Vuonna 1691 laaditun verollepanon yhteydessä kartanon kehutaan olevan sekä mies- että karjapihan osalta rakennettu aivan säteriplakaatin vaatimusten mukaisesti. Kilon kartanossa oli sen sijaan vain välttämättömimmät "talonpoikaisrakennukset". (KA: UHL Konttori Gar 2: Verollepano 17.11.1691 s. 876-876v.)

Everstiluutnantti Knorring kuoli vuonna 1706. Viimeistään kahta vuotta myöhemmin kartano oli autioitunut (Ks. esim. KA 8116 s. 858v-859). Alberga pysyi Knorringin perillisillä sota-ajan yli aina vuoteen 1728 asti, jolloin se siirtyi helsinkiläisen kauppias ja ravintoloitsija ("tracteur") Johan Königin haltuun (Nikander 1984 s. 341-342). Isonvihan jälkeen kartanon todettiin olevan täysin autioitunut (Ks. esim. KA 8163 s. 754v-755).

Johan König siirsi Albergan kartanon keskuksen nykyisen Kersantinpuiston alueelle, kun hän 1720-luvun lopussa alkoi kunnostaa rappeutunutta säteriään. Mäkkylän kartassa, joka on todennäköisesti vuodelta 1733, naapurikylän kartano Alberga on jo sijoitettu tälle paikalle, jossa se sijaitsi 1700-luvun jälkipuolella (KA: MMA Espoo 15 Mäkkylä). Albergan saatuaan König rakennutti sinne pienen päärakennuksen, jossa oli sali ja kaksi kamaria (KA 8194 s. 481-482). Rakennus oli keskeneräinen vielä vuonna 1731 (KA 8200 s. 368-369).

König piti kartanoa hallussaan vuosikymmenen, minkä jälkeen sillä ehti olla 15 vuoden aikana useita omistajia. Heistä kapteeni Detlof Joakimsson joutui pikkuvihan aikana kartanon ja Helsingin välillä kasakoitten surmaamaksi. Samoihin aikoihin venäläiset ryöstivät kartanon. (Nikander 1984 s. 342.; Perkko 1997 s. 8.)

Vuonna 1751 Albergan osti Viaporin linnoitustyömaalle komennettu komentajakapteeni Carl Tersmeden. Hän oli kotoisin Larsbon ruukilta Keski-Ruotsista. Tersmeden kunnosti kartanon ja rakennutti sinne mittavan puutarhan. Hän oli vilkas seuraihminen ja Albergasta tuli pian Viaporin upseerien kohtaamispaikka. Ylellistä elämää viettänyt Tersmeden velkaantui ja joutui jättämään kartanonsa pantiksi vuonna 1758. Vuonna 1765 hän palasi takaisin Ruotsiin ja yleni lopulta aina vara-amiraaliksi asti. Ennen lähtöään Suomesta Tersmeden huutokauppasi kartanon irtaimiston ja karjan. Muistelmissaan Tersmeden kuvaa elävästi aikaansa Albergassa. (Perkko 1997 s. 8-11.; Tersmeden 1917.)

Johan Königin 1720- ja 1730-lukujen vaihteessa rakennuttama päärakennus oli pieni. Siinä oli vain sali ja kaksi kamaria, Yhtä vaatimattomia olivat monien muidenkin eteläsuomalaisten kartanoiden 1720- ja 1730-luvuilla rakennetut päärakennukset (Ks. esim. KA 8194, 8200: Säterintarkastusluettelot). Todennäköisesti tätä Königin ajan

rakennusta on käytetty päärakennuksena vielä 1700-luvun jälkipuolella. Königin jälkeisillä ja Carl Tersmedenin edeltäneillä Albergan omistajilla ei juuri ole ollut aikaa tai resursseja rakennuttaa kartanoon uutta päärakennusta. Todennäköisempää on, että viimeistään Tersmeden on laajentanut vanhaa rakennusta. Tämä selittää myös sen miksi rakennus ei sijaitse symmetrian vaatimusten mukaisesti Tersmedenin perustaman puutarhan keskiakselilla. Isonjaon yhteydessä tehdystä kartasta selviää, että vanha päärakennus on 1770-luvun puolivälissä ollut noin 30 m pitkä ja noin 8 m leveä (Alberga ... 1997 s. 81). Vuosisadan lopulta tiedämme, että päärakennuksessa oli 10 ikkuna-aukkoa (KA: 8451 s. 749 (v. 1790), 8494 s. 1170v-1171 (v. 1800)).

Puutarhaa alettiin rakentaa Carl Tersmedenin aikaan 1750-luvulla. Tuolloin kartanon puutarhassa pidettiin mm. näyttäviä kutsuja. Vuonna 1764 sitä hoiti puutarhuri Anders Eklöf (SAY Espoo). Puutarhassa oli kolme eri tasoa, joita erotti toisistaan nykypäiviin asti säilyneet kaksi noin 60 m leveätä kiviterassia. Etelä-pohjoissuunnassa ollut päärakennus sijaitsi ylemmän terassin päällä siten, että puutarhan keskiakseli kulki sen pohjoisosan läpi. (Ks. esim Alberga ... 1997 s. 81). Vuoteen 1782 mennessä von Zansenit olivat rakennuttaneet tien päärakennuksen ja ylimmän terassin väliin, mutta Tersmedenien aikaan paikka kuului aidattuun puutarha-alueeseen ja tiet kulkivat kauempaa päärakennuksen itäpuolelta (Alberga... 1997 s. 81., Alanen & Kepsu s. 12, 64).

Carl Tersmedenin Albergaan 1700-luvun lopulla rakennuttama kiviterassein jäsennetty 60 x 70 m kokoinen puutarha oli suorastaan monumentaalinen. Terassien ulkopuoliset alueet mukaan lukien aidattu puutarha oli kooltaan noin 130 x 140 m. Vastaavia terassoituja puutarhoja rakennettiin 1700-luvun jälkipuolella eräisiin muihinkin Helsingin ympäristön kartanoihin kuten Herttoniemeeseen ja Tuomarinkylään. Viimeistään 1700-luvun lopussa puutarhan länsiosaan oli tehty kolme lampea, jotka ovat yhä olemassa (KA: ABFV (kopiot): Brandförsäkring nro. 4000).

Tersmedenin jälkeen kartanon omistajaksi tuli ensin kapteeni Arvid von Göben, sitten johtaja Bengt Qvist ja lopulta vuonna 1775 everstilutnantti Christian Gottlieb von Zansen. Vuonna 1798 kartanon peri hänen poikansa majuri Fredrik August von Zansen, joka rakennutti vuonna 1803 uuden päärakennuksen. Se sijaitsi nykyisen ammattioppilaitoksen paikalla ja purettiin vasta 1950-luvulla. (Jutikkala & Nikander 1939 s. 371-372.; Perkko 1997 s. 11-14.) Vanha 1700-luvun päärakennus oli purettu ennen vuotta 1838, mutta todennäköisesti jo paljon aiemmin (HMA: HMA: Lohjan tuomiokunta, välikäräjät Ccl:10: Värderingsprotokoll 15.6.1816.; KA: GKA: Albergan kartanon arviointipöytäkirja 6.8.1838.).

von Zansenien hallussa kartano pysyi vuoteen 1855 asti. Tuolloin omistajaksi tuli helsinkiläinen kauppias Feodor Kiseleff, joka 1870-luvun alussa rakennutti uuden päärakennuksen lähelle kartanon vanhinta tonttimaata eli muutama sata metriä edellisestä paikasta länteen. Tämä Sokerilinnaksi kutsuttu rakennus on yhä paikallaan. (Jutikkala & Nikander 1939 s. 371-372.; Perkko 1997 s. 11-14.)

3 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tutkimukset aloitettiin pikaisella kartta- ja arkistoselvityksellä. Tutkimusten kannalta tärkeimmät Albergan kartanoa ja Suurhuopalahden kylää koskevat kartat ovat verollepanokartta vuodelta 1691, isojakokartta vuodelta 1775, maanjakokartta vuodelta 1908 ja Kirsti Gallén-Kallelan muistikuvien pohjalta vuonna 1973 laadittu kartta 1900-luvun

alun Albergasta.¹ Lisäksi kartanoon ja sen puistoon liittyen on muutamia palovakuutus-ym. katselmuksia.²

Kenttätöiden tavoitteena oli määrittää Albergan 1700-luvun päärakennuksen ja siihen liittyvien puutarharakenteiden paikka sekä selvittää onko Kersantinpuiston itäosassa keskiaikaiseen Suurhuopalahden kylään liittyviä muinaisjäännöksiä.

Ympäröivistä rakennuspaineista huolimatta Albergan kartanon vanha puisto on säilynyt varsin hyvin. Kersantinpuiston kasvillisuus periytyy yhä puutarha-ajalta. Leimaa-antavia ovat jalot lehtipuut, koriste- ja hyötypensaat sekä lehtokasvit. Puutarhaterasseja seuraa isojen lehmusten rivi. Lisäksi alueella oli iso rauhoitettu tammi, runsaasti vaahteroita ja haapoja sekä yksittäisiä omenapuita, koivuja ja kuusia. Koristepensaista lukuisimpia ovat lehtokuusamat ja syreenit, joiden lisäksi puistossa on ruusuja. Marjapensaista runsaimmin on karviaispensaita, joiden lisäksi alueella kasvaa punaista viinimarjaa ja taikinamarjaa. Hyötykasveista mainittakoon lisäksi vadelma ja ukonmansikka.

Kaivaukset aloitettiin 30.5.2001. Espoon kaupungin mittausosasto toi tutkimusalueelle kaupungin koordinaatiston ja väliaikaisen kiintopisteen. Kiintopiste sijoitettiin puuhun korkeudelle 14.283 m mpy N60, josta mitattiin koneen korkeudeksi ($z = 0$) koko kaivauksen ajan 15.00 m mpy. Mittausosasto paalutti tutkimusalueelle pisteet:

$x = 78440.000, y = 45590.000$

$x = 78440.000, y = 45610.000$

$x = 78460.000, y = 45590.000$

$x = 78460.000, y = 45610.000$

Kaivauksilla käytettiin kaupungin koordinaatiston luvuista lyhennettyjä muotoja (esim. $X = 78\ 440 > X = 440$). Yleiskartan pohjana käytettiin Espoon kaupungin kaavakarttaa.

Tutkimusalueelle tehtiin aluksi kahdeksan koekuoppaa. Niistä tehtyjen havaintojen perusteella määritettiin kolme kaivausalueetta (Alueet 1, 2 ja 3). Alueet 1 ja 2 olivat noin 1,5 m leveitä ja noin 20 m pitkiä itä- länsisuuntaisia koeojia ja alue 3 noin 2 x 2 m kokoinen alue puiston itäosassa. Kun kaivauksia jatkettiin viikolla, avattiin alueen 2 itäpään eteläpuolelle noin 38 m² suuruinen alue 4. Kaikilta kaivausalueilta poistettiin pintamaa kaivinkoneen avulla arkeologin valvonnassa. Neljän kaivausalueen yhteenlaskettu pinta-ala oli 106 m².

Kaivinkoneella avattu pinta puhdistettiin lapioin ja lastoin, minkä jälkeen dokumentoitiin ensimmäinen taso. Tästä eteenpäin kaivamista jatkettiin lastoin ja lapioin ns. yksikkökaivausmenetelmää soveltaen. Kaivausalueilta piirrettiin taso- ja profiilikarttoja sekä otettiin valokuvia tarpeen mukaan. Valokuvaamista vaikeuttivat hankalat kuvaolosuhteet: sateinen sää ja peitteinen maasto. Pääosa kaivetusta maasta seulottiin 5 mm seulalla, osa 10 mm seulalla. Kukin maayksikkö ja rakenne sai oman numeron. Joka alueella oli oma kolminumeroinen numerointi, jossa ensimmäinen luku oli alueen koodi. Esim. alueen 1 yksiköt numeroitiin: Y101, Y102, Y103 jne. Kunkin alueen pintamaa sai

¹ KA: Maanmittaushallituksen kartta-arkisto: Porvoon lääni, Helsingin pitäjä, Suurhuopalahden jakokunta: Samuel Brotherus 1691, Carl Hagström 1775, Niklas Järnefelt 1908.; Alberga... 1997 s. 35, 38-39, 81. Brotheruksen kartasta on säilynyt myös huonokuntoinen vuosille 1694/1695 päivätty konsepti (KA: MMA Espoo 55M 18/08)

² KA: UHL Ko Gar 2: Verollepano 17.11.1691.; ABFV (kopiot): Brandförsäkring nro. 4000 (19.10.1801), 4644 (1.9.1803).; GKA: Albergan kartanon asiakirjat: Värderingsprotokoll 6.8.1838.; HMA: Lohjan tuomiokunta, välikäräjät Ccl:10: Värderingsprotokoll 15.6.1816.; Raaseporin tuomiokunta, katselmuspöytäkirjat Cdl:2: Värderingsprotokoll 6.8.1838.

alueellaan numeron 1 (esim. Y101, Y 201, Y 301 jne.). Rakenteet numeroitiin vastaavalla tavalla (esim. R101, R102, R103 jne.).

Kaivausalueilta tehtyjä havaintoja täydennettiin koekuopituksella, jolla pyrittiin määrittämään kartanon vanhan päärakennuksen paikka ja tutkimusalueen kulttuurikerroksia.

Tutkimusten päättyessä osa Kersantinpuiston itäosasta vapautettiin rakentamiselle. Maastoon merkittiin kartanon vanhan päärakennuksen itäseinän linja ja sille runsaan kahden metrin levyinen suojavyöhyke.

Koekuopat täytettiin kaivausten päättyessä. Rakennuttaja huolehti syksyllä alueen 1 täyttämistä. Alueet 3 ja 4 sekä alueen 2 itäpää jäivät rakennustyömaan alle.

Kaivausalueilta tavatut esinelöydöt ja luut otettiin talteen yhteysittäin alueilla 1, 2 ja 3 neljän ruudun kokonaisuuksittain sekä alueelta 4 koko alueen kattavin yksiköin. Moderneista löydöistä osa poistettiin jo kaivausten aikana, osa jälkityövaiheessa. Maalöydöt on numeroitu Kansallismuseon päänumeron 2001055 alle (KM:2001055:1-301).

4 KAIVAUSALUEET

Alue 1

Alue 1 avattiin kaivinkoneen avulla 4.6. Alue oli noin 1,5 m leveä ja 23,5 m pitkä itä-länsisuuntainen koeoja, jonka eteläprofiili seurasi linjaa X = 442 ja länsipää oli linjalla Y = 580,50 ja itäpää linjalla Y = 604,50. Alueen pinta-ala oli 32,1 m².

Pintamaassa oli koko alueella vain vähän häiriöitä ja niukasti moderneja löytöjä. Pintamullan alapuoliset kerrokset ja rakenteet olivat häiriintymättömiä. Pintamultakerroksen (Y101) paksuus oli koko alueella noin 25 cm. Puhdas pohjamaa oli koko alueella soraa ja hiekkaa. Alueen 1 länsireunan viereen ruutujen 442-443/591-592 kohdalle kaivettiin koneella syvä kuoppa, jolla varmistettiin, että tämä sorakerros on pohjamaata. Luontaisen soran alta paljastui hieno vaalea hiekkakerros.

Alueen länsiosassa pintamullan alla jatkui vajaa 20 cm paksu multava kerros. Tämä pintamullan alaosa erotettu yksikkö (Y102) jatkui vähitellen ohenevana kerroksena itään päin aina linjalle Y = 596 asti. Etenkin alueen länsipäässä tässä multavassa kerroksessa oli runsaasti 1700-luvun talousjätettä mm. posliiniastioiden sirpaleita, mutta ei ruoanvalmistukseen liittyviä löytöjä.

Alueen länsiosassa ruudussa 442/582 oli noin 60 cm halkaisijaltaan oleva pohjahiekkaan kaivettu pyöreäpohjainen kuoppa (Ku103), jonka sisälle oli ladottu pyöreä kiveys (R104). Kivet olivat halkaisijaltaan noin 10-25 cm ja niiden välissä oli mullan sekaista hiekkaa (Y106) sekä hyvin pieni vihreä lasinsirpale. Tämä noin 2 mm halkaisijaltaan ollut siru on kadonnut jälkityövaiheessa. Tämä pieni kiveys on mahdollisesti uunin (R101) savuhormin perustus.

Väliltä $Y = 584,40$ ja $Y = 586,80$ paljastui suorakulmainen uuninperustus (R101). Sen rajojen ja rakenteen selvittämiseksi avattiin lisäksi koekuopat 16 ja 26 sekä laajennettiin kuoppaa 4. Uuninperustus on kooltaan noin 260×380 cm. Se on rakennettu pääosin graniittia ja gneissia olevista luonnonkivistä. Suurimmat kivet (halk. noin 20×75 cm) ovat rakenteen reunoilla, joissa on 2 - 3 kivikertaa. Uuninperustusta varten paikalle on kaivettu kuoppa, joka on täytetty huolellisesti ladotulla kylmämuuratulla kiveyksellä. Itse uuni on rakennettu sen päälle hiekkasekoitteisella kellertävällä laastilla muuraten. Rakenteen ulkosivut on muurattu huolellisesti ja niihin on valittu kivien tasaisia tai tarkoituksella lohkoituja pintoja. Ainakin yhden kiven pinta on syntynyt louhittaessa. Tässä uunin koilliskulmassa (koekuoppa 16) olleessa kivessä on noin 30 mm halkaisijaltaan oleva porausjälki. Uunin keskiosissa on pienempiä kiviä ja tiiliä. Rakenne on purettu ja mm. ehjät tiilet on kerätty talteen. Purkukerroksesta löytyi myös kolme yläpinnaltaan rapautunutta kattotiilen katkelmaa, silitysrauta sekä hieman talousjätettä.

Uunin kaakkois- ja koillisnurkkien itäpuolella ruuduissa 444/587 (koekuoppa 16) ja 442/587 (alue 1) on isot kivijalkakivet. Niistä ensin mainittu on kooltaan 45×70 cm ja toinen leveydeltään 50×60 cm sekä 40 cm korkea. Jälkimmäistä eli uunin kaakkoisnurkan vieressä sijainnutta kiveä varten on kaivettu kuoppa, johon on ladottu ison kivijalkakiven tueksi pienempiä kiviä. Molempien kivien yläpinta on noin korkeudella 13,45 cm mpy. Paikalla on kulkenut seinälinja, johon liittyvä kolmas kivi (kooltaan 55×60 cm) löytyi alueen 1 eteläpuolelta koekuopasta 25.

Alueen 1 eteläreunalla linjalla $Y = 590,50$ oli yksi kivijalkakivi (R103), joka jatkui profiiliin sisään. Tämä iso, 25×50 cm kokoinen kivijalkakivi oli tuettu pienemmillä kivillä. Myös tämän kiven pinta on noin korkeudella 13,45 cm mpy. Samalla linjalla on koekuopissa 11, 12, 13 ja 14 muita päärakennuksen itäseinän perustuksiin kuuluviksi tulkittuja kivijalkakiviä. Rakennuksen länsiseinä on todennäköisesti leikannut alueen 1 linjalla $X = 481,50$. Tällä kohdalla on alueen eteläprofiilissa yksi isohko kivi. Vuoden 1775 kartalta mitattuna rakennuksen leveys on ollut noin 9 m ja pituus noin 30 m.

Heti kivijalkakiven (R103) itäpuolella oli mullalla (Y104) täytynyt noin 80×80 cm suuruinen ja 65 cm syvä kuoppa (Ku105). Sillä ei vaikuta olevan yhteyttä kartanon päärakennuksen rakenteisiin ja se tulkittiin istutuskuopaksi.

Alueen itäosassa, linjan $Y = 596$ itäpuolella ei pintamullan alla ollut lainkaan kulttuurikerrosta. Muutama yksittäinen löytö talletettiin pintamullan ja pohjamaan rajalta.

Mäen korkein kohta eli taso 13,60 m mpy oli välillä $Y = 587-591$ eli havaitun rakennuksen pohjan itäpuoliskon kohdalla. Lännessä maanpinta laski ollen kaivausalueen päässä eli linjalla $Y = 580,50$ tasolla 13,30 m mpy. Kaivausalueen itäpäässä eli linjalla $Y = 604,50$ maanpinta oli korkeudella 13,15 m mpy.

Alue 2

Myös alue 2 avattiin kaivinkoneen avulla 4.6. Alue oli noin 1,5 m leveä ja 23,5 m pitkä itä-länsisuuntainen koeoja, jonka eteläprofiili seurasi linjaa $X = 464$ ja länsipää oli linjalla $Y = 584,00$ ja itäpää linjalla $Y = 603,30$. Alueen pinta-ala oli $32,2 \text{ m}^2$. Välittömästi alueen länsipään länsipuolella oli polku, joka on alkujaan ilmeisesti ollut puutarhakäytävä. Heti tutkimusten alussa alueen 2 länsipäätä laajennettiin metrin levyisenä kaistaleena pohjoiseen siten, että se kattoi koekuopan 8 alueen ja ulottui linjalle $X = 468$ asti.

Myöhemmässä vaiheessa aluetta laajettiin myös länsiosastaan viiden metrin matkalla etelään päin linjalle X = 463 asti.

Alue oli loivasti itään viettävässä rinteessä. Alueen länsipää oli tasolla 13,65 m mpy ja itäpää tasolla 13,05 m mpy. Koko aluetta peitti pintamultakerros, joka oli noin 20-40 cm paksu lukuun ottamatta alueen länsipäädyn kivikkoa, jossa se oli hyvin ohut. Länsiosassa pohjamaa oli moreenia (Y212), itäpäässä paljastui noin 40 cm syvyydellä peruskallion pinta.

Alueen länsiosassa linjalle Y = 585,40 rajautuen oli matala maanpinnalle erottuva kivilatamus. Sen pinta puhdistettiin, mutta kiveystä ei purettu. Rakenne koostui luonnonkivistä, mutta joukossa oli myös muutama yksittäinen tiilenkatkelma. Kiviä oli vain yhdessä kerroksessa. Kiveyksen keskellä oli hieman savea. Tämä runsaat 1,5 m leveä rakenne (R201) tulkittiin hajotetuksi uuninperustukseksi. Sen ympärillä oli jonkin verran savi- tms. kuonaa ja lähinnä 1800-luvulle ajoittuvia löytöjä. Rakenne jatkui pohjoisessa kaivetun alueen ulkopuolelle. Uuninperustuksen länsipuolella oli mahdollinen pohjois-eteläsuuntainen seinälinja.

Rakenteen R201 itäpuolelta väliltä Y = 588-589 paljastui matala luode-kaakkosuuntainen noin metrin levyinen kaivanto (Y204), joka tulkittiin matalaksi ojaksi. Kaivanto ulottui 35 cm syvyyteen maanpinnasta eli vain noin 10 cm syvemmälle kuin vieressä olleen puhtaan pohjamaan pinta.

Ojan (Y204) itäpuolella kaivausalueen keskiosassa pintamullan alta paljastui puhdas pohjamaa. Sen päällä oli kuitenkin paikoin tummia läikkiä (Y203), Niistä pääosa oli vain matalia painaumia, poikkeuksena oli ruudussa 464/589 ollut kuoppa, jonka pohjalla oli halkaisijaltaan noin 8 cm paksun puun jäänteet. Kivikkoisesta pohjamaasta ei ollut erotettavissa rakenteita, mutta osaa kivistä (esim. ruudussa 464/594) on ehkä käytetty kevyiden rakennusten perustuksissa.

Linjan Y = 597 itäpuolella oli useita rakenteita. Pintamullan alta paljastui jo linjalta Y = 596 alkaen 3-22 cm paksu pääosin hiekasta koostunut palokerros (Y202), joka jatkui selkeänä alueen pohjoisprofiiliin ja osittain myös eteläprofiiliin. Vastaava kerros (Y210) oli erottunut jo kaivausten alussa tehdystä koekuopasta 7. Palokerroksessa oli muutama pala kuumuudessa taipunutta lähinnä 1700-luvulle ajoitettavissa olevaa ikkunalasiasia. Tämän puutarha-aikaa vanhemman palokerroksen alla oli värjäytynyt kulttuurikerros (Y208), jonka pinnasta löytyi aivan kaivausalueen itäpäässä pienellä alueella jäänteitä itä-länsisuuntaisista osittain hiiltyneistä puista. Ne rajautuivat pohjois-eteläsuuntaiseksi kivijalaksi tulkitun rakenteen R206 itäpuolelle. Näiden kolmen linjalla Y = 602 sijainneen, rivissä olleen kiven (halk. 20-30 cm) pinnan korkeus vaihteli välillä 12,90-13,00 m mpy, kahden kiven alle oli asetettu tukikivet. Kyseessä on ilmeisesti kallion päälle päällmansuuntien mukaisesti pystytetty rakennus, joka on palanut. Alueen 4 koillisosassa oli joitain kiviä, jotka saattavat kuulua saman rakennuksen perustuksiin.

Lännempänä, koekuopan 7 eteläreunasta linjalta Y = 597,60 alkoi luode-kaakkosuuntainen maahan kaivettu kivijalka (R205), josta alueella 2 oli neljä kiveä, joista kolmen pinta oli noin tasolla 13,10 m mpy. Niiden jälkeen rakenteessa oli aukko, mutta samalta linjalta paljastui alueella 4 vielä yksi kivi, jonka pinta oli myös noin korkeudella 13,10 m mpy.

Kivijalan R205 itäpuolella paljastui palokerroksen alta hiekkainen tasoitekerros Y206, joka peitti kahden (kolmen?) tulisijan pienistä kivistä koottua reunuskiveystä R202. Kaksi tulisijaa sijaitsi toisissaan kiinni siten, että ne muodostivat yhdessä luode-kaakkosuuntaisen noin 3 m pitkän ja noin 1,5 m leveän suorakaiteenmuotoisen rakenteen. Tähän liittyi kaakossa kolmaskin tulisijanpohja, joka jatkui osittain alueen eteläprofiiliin ($X = 463$) välillä $Y = 599,30-600,50$, minkä vuoksi sen reunuskiveykset eivät erottuneet yhtä selvästi. Kaikkien kolmen tulisijan keskiosassa oli savikerroksia, joista osa oli palanut (Y205). Osa savesta oli peräisin huonosti poltettujen tai polttamattomien tiilien paloista. Kussakin tulisijassa oli savikerrosten alla kuoppa. Nämä kuopat oli täytetty kivillä (R203, R204 ja R207) ja hiekkapitoisella pohjustuskerroksella (Y207, Y209). Kuopat on kaivettu alimman kulttuurikerroksen Y208 läpi ja niiden pohjat olivat noin tasolla 12,60 m mpy. Tulisijojen reunuskiveykset savella peitetyine ja kivillä täytettyine kuoppineen liittyvät kivijalkaan R205. Neljäs savilinssi (Y205) oli kivijalan länsipuolella ruudussa 464/597, mutta siihen ei liittynyt kiveystä, ainoastaan kaivettu kuoppa. Myös alueella 4 oli yksi kivetty kuoppa (R401), joka liittyy samaan tulisijakokonaisuuteen.

Kaivausalueen itäosassa on tulkittu olleen ainakin kaksi rakennusvaihetta. Vanhin pääilmansuuntien mukaan pystytetty rakennus on tuhoutunut tulella. Uudempi rakennus on ollut luode-kaakkosuuntaisen ja siihen on liittynyt tulisijoja, joiden tarkkaa käyttötarkoitusta on vaikea määrittää. Myös tämä uudempi rakennus on kartanon muotopuutarhan valmistumista edeltävältä ajalta. Se on hävinnyt todennäköisesti 1700-luvun puolivälissä ja joka tapauksessa, ennen vuonna 1775 tapahtunutta isojakokartan laatimista.

Alueen 2 itäpään tulisijanpohjien täytemaakerroksesta 207 löytyi pala kivilavakeramiikkaa, joka saattaa olla jopa keskiaikaista. Alimmassa kulttuurikerroksessa Y208 oli pala ikkunaliasia, joka ajoittuu 1700-luvulle.

Alue 3

Tutkimusalueen itäosassa sijainnut alue 3 avattiin koekuopan 5 havaintojen selvittämiseksi. Pääilmansuuntien mukaan avattu alue 3 oli kooltaan noin 2 x 2 m ja sen lounaiskulma sijaitsi pisteessä $X = 452,15$ ja $Y = 602,40$. Alueen pinta-ala oli 3,9 m². Koekuoppa 5 oli sijainnut alueen lounaisosassa.

Maanpinnan taso oli alueella noin 13 m mpy. Ylimpänä oli noin 20-25 cm kerros pintamultaa Y301, joka poistettiin kaivinkoneen avulla. Pintamullan eli puutarhamaan alla oli täytemaaksi tulkittu 2-20 cm paksu multainen läikikäs hiekkakerros, jossa oli mm. tiilimurskaa ja savilinssejä. Täytemaakerros paksuni koillisesta lounaaseen, jossa se täytti kaivantoa.

Täytemaan alla oli 5-26 cm paksu tiivis ja tahmea läikikäs palokerros Y303. Se oli paksuimmillaan alueen lounaisosassa. Osa palokerrosta peittävästä täytemaasta talletetuista löydöistä oli ollut tulella. Palokerroksen alla oli 2-20 cm paksu pääosin hiesusta koostunut täyte- ja tasoituskerros Y305, joka oli paksuimmillaan alueen lounaisosassa. Näissä kerroksissa oli muutamia kalkkikivenpalasia. Ne olivat laadultaan rakennusmateriaaliksi sellaisenaan kelpaamattomia ja pikemminkin kalkinpolton raaka-aineeksi tuotuja. Kerroksen Y305 alla oli sorasta ja hiekasta koostunut puhdas pohjamaa Y306. Sen alta alkoi alueen lounaiskulmassa pilkottaa peruskallio, mikä oli aiheuttanut puhtaan pohjamaan värjäytymistä.

Alueen 3 lounaisosassa oli syvä noin 100 cm nykyisen maanpinnan alle ulottunut kuoppa, joka on vähitellen täytynyt, kun paikalle on syntynyt tai tuotu uusia maakerroksia. Aluetta peitti 1700-luvun keskivaiheille ajoittuva palokerros, joka liittyy alueen 2 itäosan palokerrokseen Y202.

Alue 4

Alue 4 avattiin 15.6 eli kaivausten jatkoajan alkaessa. Tarkoituksena oli selvittää ja ajoittaa alueen 2 itäpäähän rakenteita. Uudelta alueelta poistettiin pintamulta kaivinkoneen ja lapioiden avulla. Alue oli itä-länsisuunnassa noin 6 m leveä ja pohjois-eteläsuunnassa noin 7,5 m pitkä ja pinta-alaltaan 38,0 m². Alueella oli hyvin vähän esinelöytöjä.

Koko alueella oli 20-35 cm paksu pintamulta. Suurimmassa osassa aluetta heti tämän puutarhamullan alla oli puhdas pohjamaa, joka oli pääosin moreenia. Paikoin pintamaan alla oli värjäytyneitä läikkiä. Alueen koilliskulmassa oli tummaksi värjäytynyt kohta Y404, joka jatkui profiiliin. Sen alta paljastui peruskallio (korkeimmillaan tasolla 12,66 m mpy) ja värjäytymisen tulkittiin olevan luontaista rikastumista. Peruskallio pilkotti myös muualla kaivausalueen itäreunassa sekä keskellä ruuduissa 457/597, 457/598 ja 458/600, joissa se oli korkeimmillaan tasolla 12,99 m mpy. Yhteyden Y404 länsipuolella oli 110 x 130 cm suuruinen noin 20 cm ympäröivän pohjamaan pintaa syvempi kuoppa Ku403. Kuopan täytemaa oli värjäätynyttä hiekkaa. Myös alueen luoteisosassa oli kolme tummaa läikkää Y407, joiden paksuus vaihteli välillä 2-13 cm.

Alueen pohjoislaidalla ruudussa 462/598 oli kivi, joka tulkittiin alueen 2 kivijalan R205 jatkeeksi. Heti tämän kiven kaakkoispuolella oli alueen 2 yhteyttä Y205 vastaava savikerros. Kuten alueen 2 tulisijanpohjissa (R203, R204, R207) myös tämän savikerroksen alla oli kuoppaan ladottu kiveys R401 ja sen ympärillä pohjustushiekkaa Y408. Kuopan koillisosassa oli rakennetta R202 muistuttava, mutta sitä paljon epämääräisempi kiveys. Kyse on mahdollisesti ison tulisijan eri pesistä.

Keskellä alueen itäosaa oli kaksi suurta kiveä ja niiden alla ja ympärillä maatonutta tahmeaa orgaanista ainetta sisältävä kerros Y410. Ainakin osa kivistä oli tuotu paikalle ja kaivettu pieneen kuoppaan, joten ne tulkittiin kivijalkakiviksi. Hieman alueen keskiosan eteläpuolella on lounais-koillissuuntainen isoista kivistä koostuva kivijalka R402. Sen pituus on noin 4,90 m ja näkyvillä olevan osan leveys 2,50 m. Kivijalka jatkuu alueen eteläpuolelle. Sen yhteydessä ei ollut kulttuurikerrosta eikä ajoittavia löytöjä. Kyseessä lienee puretun ulkorakennuksen perustus. Myös alueen koilliskulmassa oli kiviä, jotka liittyvät todennäköisesti alueen 2 kivijalkaan R206.

5 KOEKUOPAT

Kaivauksilla tehtiin yhteensä 28 koekuoppaa. Niiden tarkoituksena oli selvittää päärakennuksen rajoja sekä sen ympäristön ja puutarhan maakerroksia.

Kaivausten alussa tehtiin Kersantinpuiston itäosaan kahteen linjaan sijoitetut kuopat 1-8. Niiden tarkoituksena oli selvittää kulttuurikerroksia ja määrittää sopiva paikka koeojille. Tutkimusalueen eteläosan koekuopat (1 ja 2) olivat lähes löydöttömiä, seuraavan rivin kuopissa (3 ja 4) oli havaittavissa kulttuurikerrosta ja kuopasta 3 talletettiin 1700-luvun

ikkunalasia. Niiden eteläpuolelle avattiin alue 1. Kuopasta 5 paljastui palokerros ja 1700-luvun löytöjä, minkä vuoksi sen ympärille avattiin alue 3. Tutkimusalueen pohjoisosan kuopissa 7 ja 8 oli mahdollisia kivirakenteita, kuopan 7 kivikerros oli lisäksi hyvin nokinen. Siksi niiden eteläpuolelle avattiin alue 2.

Koekuopat 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 24 ja 25 tehtiin tarkoituksena etsiä kartanon päärakennuksen seinälinjat. Kuoppien paikat valittiin tunnustelemalla rautapiikillä maata ja kaivamalla löydetty isot kivet esiin. Näin saatiin rakennuksen itäseinän linjalta paikannettua neljä (11, 12, 13, 14) ja sisäseinän linjalta kaksi (16, 25) isoa kivijalkakiveä. Eteläpäädyn lähetyviltä löytyi yksi kivi, minkä lisäksi selvisi, että tässä osassa puistoa peruskallio on paikoin vain noin 30 cm nykyisen maanpinnan alapuolella. Etsinnöistä huolimatta muita kiviä ei löydetty. Länsiseinän linjalla on nykyisin tiiviiksi poljettu hiekkakäytävä, jonka alta oli vaikea etsiä kiviä. Kuopan 23 tarkoitus oli selvittää kulttuurikerroksia päärakennuksen lounaiskulman alueella. Lähes kaikista näistä kuopista talletettiin 1700-luvun löytöjä. Etenkin itäseinän linjalla olleissa kuopissa oli vanhaa ikkunalasia.

Koekuopat 18 ja 19 tehtiin alueen 2 itäpään eteläpuolelle, koska paikalta löytyi piikillä tunnustelemalla isoja kiviä. Kaivausten viimeisellä viikolla näiden kuoppien ympärille avattiin alue 4.

Kuoppien 20 ja 21 avulla haluttiin selvittää tutkimusalueen pohjoisosan maakerroksia. Selvisi, että paikalla on runsasravinteista puutarhamaata, mutta ei merkkejä rakenteista.

Koekuoppien 9, 22 ja 27 avulla selvitettiin päärakennuksen länsipuolisen terassin maakerroksia. Kuoppa 9, jossa oli paksu kulttuurikerros ja 1700-luvun lopun esineiden palasia, oli lähellä päärakennuksen länsiseinän linjaa. Kuoppa 22 avattiin koneellisesti. Tällöin selvisi, ettei paikalle ole terassia rakennettaessa tuotu paksuja täytemaakerroksia. Kuoppa 28 tehtiin aivan kaivausten lopussa tutkimusalueen länsipuolelle tarkoituksena selvittää puutarhan maakerroksia ja ottaa näytteitä makrofossiilianalyysejä varten. Kuopassa oli paksun multakerroksen alla 10 cm paksu täyte- tai tasoitehiekkakerros ja sen alla 13 cm paksu mullansekainen hiesukerros. Samuel Brotheruksen 1690-luvulla laatiman kartan mukaan paikalla on tuolloin ollut pieni peltolohko.

6 ESINELÖYDÖT

Kenttätyövaiheessa talletettiin pintamullassa olevia moderneja esineitä lukuun ottamatta kaikki löydöt. Luettelointivaiheessa niistä säilytettiin kaikki 1700-luvulle ajoittuva tai vanhempi aineisto lukuun ottamatta rautaesineitä, joiden osalta tyydyttiin muutamiiin näytteisiin. Luetteloituja löytöjä on yhteensä 1221 kappaletta. Ne jakautuvat 301:lle alanumerolle (KM 2001055:1-301). Talletettujen löytöjen yhteenlaskettu paino on 4498 g. Valtaosa löydöistä ajoittuu 1700-luvulle, monet 1700-luvun alkupuolelle. Muutamit esineet saattavat olla 1600-luvulta ja yksi jopa keskiajalta.

Kaivauksilla löytyi 326 luuta, jotka painoivat yhteensä 1680 g. Erityisen runsaasti luuta oli alueen 1 uuninperustuksen päällä ja ympärillä. Muutoin luiden kokonaismäärä oli pieni eivätkä ne muulla muodostaneet mainittavia keskittymiä. Luut on luetteloitu (Ks. Liite 7), mutta niitä ei säilytetty, koska niistä lähes kaikki olivat pintakerroksessa eikä niitä siten voi varmuudella ajoittaa.

Seuraavassa esitellään materiaaleittain jaoteltuna löytöjen pääpiirteet.

Metalliesineet

RAHAT YM. KUPARIESINEET

Kaivausten ainoa raha löytyi vanhan päärakennuksen seinälinjalla sijainneesta koekuopasta 14. Kyseessä on 1 äyrin kolikko vuodelta 1719 (:259). Alueelta 1 talletettiin lisäksi yksi soikea ja kupera kupariniitti tms (:6).

RAUDAT

Pääosa raudoista poistettiin. Etenkin alueen 1 itäpäässä oli runsaasti modernia rautaromua. Mielenkiintoisin rautalöytö oli alueen 1 uuninperustuksissa ollut silitysrauta (:274). Tutkimusalueelta löytyi lukuisia rautanauvoja, joista valta osa oli taottuja. Alueen 1 länsiosasta talletettiin näytteeksi joukko tutkitusta rakennuksen pohjasta löytyneitä lankanauvoja (:7) kuten myös alueelta 3 (:204). Alueen 2 itäosassa oli lyhyitä litteitä "hevosenkengännauloja", jotka ovat myös 1500-1600-luvuille ajoittuville rakennuksille tyypillisiä löytöjä (164, 165). Poistettuja vanhoja takonauvoja ja muita rautoja oli yhteensä 60 kpl ja ne painoivat 532 g (Ks. liite 8).

Keramiikka

POSLIINI

Albergan kaivausten tyypillisimpiä löytöjä olivat 1700-luvun itäintialaisten (= kiinalaisten) posliiniastioiden sirpaleet. Runsaimmin niitä löytyi alueelta 1 paljastuneen uuninperustuksen R101) länsipuolelta.

Itäintialaisen posliinin sirpaleiden joukossa on palasia ainakin 13:sta eri astiasta. Niistä seitsemässä on ollut ns. cafe au lait -koristelu eli niiden ulkopintaa peittää ruskea lasitus. Tällaista posliinia kutsutaan batavianposliiniksi ja sitä on valmistettu 1600-luvun lopulta 1700-luvun puoliväliin. Alueen 1 uuninperustuksen (R101) vierestä on palasia ainakin kahdesta lautasesta, joissa molemmissa on ns. vuodenaikaiskukkakoristelu. Toisesta lautasesta on kolme yhteensopivaa palaa (:9). Lautanen on ollut halkaisijaltaan noin 140 mm ja korkeudeltaan noin 35 mm. Lautasen sisäpinnalla on lasituksen alainen sininen maalauskoristelu, jossa on mm. maasta nouseva puu, todennäköisesti talvea kuvaava kukkiva luumupuu. Astian sisäreunaa kiertää 5 mm leveä koristenauha, jossa on sininen ruutukuvio. Läheltä löytyneen toisen lautasen pohjaan on kuvattu mm. pioni ja bambu sekä mahdollisesti tulppaani ja luumupuu (:8). Lautasten sirpaleiden läheisyydestä löytyi yksi batavianposliinia olevan kupin suureunapala (:10). Alueen 1 itäosasta löytyi toisen batavianposliinia olevan kupin pohjareunapala, jonka sisäpinnalla on sininen lasituksen alapuolinen kukkakoristelu (:80). Tämän palan läheisyydestä talletettiin kaksi palaa cafe au lait -koristeisesta lautasesta, jonka halkaisija on ollut noin 100 mm (:79). Myös alueelta 3 löytyi kaksi yhteensopivaa noin 120 mm halkaisijaltaan olevan batavianposliinilautasen reunapalaa. Toinen niistä oli vaurioitunut tulessa (:188). Samalta alueelta oli myös pieni pala cafe au lait-koristeisesta esineestä, jossa oli punaista emalikoristelua (: 205). Myös koekuopasta 7 on yksi pieni pala batavianposliinia (:228). (Posliinista ks. esim. Wästfelt, Gyllensvärd & Weibull 1990.)

Alueen 1 uuninperustuksen vierestä löytyi myös paloja posliinilautasesta, jonka molemmilla pinnoilla on valkea lasitus. Lautasen sisäpinnalla on lasituksen alainen sininen kasviaiheinen koristelu, jota on täydennetty lasituksen päälle maalatuin punaisin kuvioin (:11, 12). Kyseessä on ns. kiinalainen imari-koristelu, jossa lasituksen päällä voi useita eri värejä. Uunin läheisyydestä löytyi myös kaksi yhteensopivaa todennäköisesti lautasesta peräisin oleva palaa, joissa on lasituksen päällä punaisella, mustalla ja kullalla tehtyä koristelua (:60). Kyseinen astia saattaa olla ns. tilausposliinia. Yhdessä sirpaleessa on sisäpinnalla punaista maalauskoristelua, mutta pala on niin pieni, että astiaa tai koristelua on vaikea tarkemmin määrittää (:16).

Alueelta 2 löytyi ainakin yksi itäintialaisen posliinin sirpale: astian pala, jonka sisäpinnalla on lasituksen alaista sinistä koristelua (:135). Myös ulkopinnaltaan emalivärein koristeltu kupin sirpale (:157) sekä yksi kokonaan valkoinen pala lienevät kiinalaista posliinia (:141). Kaksi viime mainittua palaa saattavat olla 1700-lukua nuorempia. Alueelta 3 talletettiin batavianposliinin ohella pala sinisellä lasituksen alaisella maalauksella koristetusta pienestä lautasesta, jonka halkaisija on ollut noin 120 mm (:189).

Teekuppien ja niiden lautasten palojen ohella alueen 1 uunin läheisyydestä löytyi kannen reunapala, jonka ulkopinnalla on lasituksen alaista sinistä koristelua (:1). Pala on todennäköisimmin joko teekannun tai jonkin rasian/ruukun kansi.

Koekuopista 14 ja 17 löytyi paloja kahdesta korvallisesta posliinikupista, jotka lienevät eurooppalaista alkuperää (:260, 278). Toisessa kupissa on aaltoilevat kyljet ja suureunassa kultausta (:278). Kuppi ajoittunee 1800-luvulle.

FAJANSSI

Alueelta 1 löytyi posliinin ohella fajanssiesineitten paloja, joissa savimassa on kellertävää. Esineissä on valkoinen lasitus ja ne on koristeltu sinisin lasituksen alaisin maalauksin mm. kukkakuvioin (:14, 15, 46). Osa paloista on huonokuntoisia. Niistä on mm. lasitus lohjennut pois. Yhdessä pohjapalassa on valmistajan leima (M?)B_B 2 (:13). Kyseinen esine lienee valmistettu vuosien 1766-1769 aikana tukholmalaisessa Mariebergin tehtaassa. (Vingedal 1982 s. 123-125.) Fajanssilöydöt keskittyivät alueelta 1 paljastuneen uunin ympäristöön. Alueen itäosasta löytyi yksi todennäköisesti 1700-luvun alkupuolelle ajoittuvan ruukun tms. astian suureunapala. Sen sisäpinnalla on valkoinen ja ulkopinnalla läikikäs ruskea lasitus (:92).

Alueelta 3 löytyi pala kukkakuvioista fajanssia (:198) sekä kaksi fajanssikupin reunapalaa, joissa oli sinistä koristelua (:199). Viimeksi mainitut palat ovat vaurioituneet tulesta. Kupin suun halkaisija on ollut noin 80 mm. Alueilla 2 ja 4 ei ollut monta palaa 1800-lukua vanhempaa fajanssia (mm. :215).

KIVITAVARA

Kaivauksilla löytyi vain muutama kivisavikeramiikan pala. Alueen 1 uunin (R101) ympäristöstä talletettiin kaksi Westerwaldissa valmistetun, molemmilta puolin lasitetun reliefikoristeisen kannun tms. astian palaa. Tämän 1600-luvun jälkipuolelle tai 1700-luvun alkuun ajoittuvan esineen sisäpinta on harmaa ja ulkopinnalla harmaan, sinisen sekä violetin kirjava koristelu (:17, 62).

Samana uunin kulmasta löytyi kivennäisvesi- eli selteripullon pala (:275). Esine lienee peräisin Saksasta, josta tuotiin 1700-luvun lopulla ja 1800-luvun alussa suuria määriä kivennäisvesiä Suomeen.

Alueen 2 itäpäästä löytyi lasittamattoman kivilasikeramiikan pala, joka on peräisin joko pullon tai kapeasuuren ruukun kaulan juuresta (:182). Pala saattaa olla selteripullosta, mutta keramiikka on hyvin viimeistelemätöntä ollakseen 1700-luvulta. On mahdollista, että kyseessä on keskiaikaisen kivilasivastian pala.

PUNASAVIKERAMIikka

Posliinin ja fajanssin tapaan alueen 1 uunin (R101) läheisyydestä löytyi punasavikeramiikkaa. Uuninkiveyksen päältä talletettiin ison, halkaisijaltaan noin 300 mm olevan boluskoristeisen vadin reunapala (:19, 48). Läheisyydestä löytyi myös toisen boluskoristeisen vadin sirpale (:23) sekä pienemmän lietekoristeisen vadin tai lautasen (halkaisija noin 220 mm) reunapaloja (:24) ja kaksi pohjapalaa, jotka ovat todennäköisesti samasta astiasta (:22). Pieni kelta-vihreäkoristeinen lasitettu punasavikeramiikan reunapala lienee jostain tarjoiluastiasta (:21), samoin molemmilta pinnoilta lasitettu lietekoristeinen sirpale (:63).

Uunin länsipuolelta on myös paloja sisäpinnaltaan lyijylasitteisesta punasaviastiasta, todennäköisesti padasta, jossa ei kuitenkaan ole nokijalkia (:49). Myös uunin itäpuolelta on pala sisäpinnalta kellertävän ruskeaksi lasitetusta astiasta, mahdollisesti padasta (64).

Boluskoristeisten vatiin palasia on mm. koekuopasta 10, josta on yksi hyvin kulunut pala (:242). Koekuopasta 13 on kaksi molemmilta pinnoiltaan lyijylasitetun astian palaa (:248). Punasaviastioiden palojen ohella alueelta 1 löytyi yksi molemmilta pinnoilta lasitetun valkosaviastian sirpale (: 94).

KUKKARUUKUT

Yli puolet Albergan kaivauksilla löytyneestä punasavikeramiikasta on kukkaruukkujen palasia. Ruukuista pääosa on ollut ylöspäin aukeavan katkaistun kartion muotoisia. Paloissa on selvät dreijausurat. Ruukkujen suureunat on profiloitu. Vain pienessä osassa sirpaleita profilointi muistuttaa modernien ruukkujen suureunoja (:esim. 216, 294). Pääosassa ruukkuja suureunat ovat olleet sisäpuolelta suorat, mutta ulkosivuilta ne on profiloitu siten että suuta on kiertänyt pyörästetty nauha noin 5-10 mm suureunan alla poikkileikkaukseltaan (:109, 110, 249, 290). Nämä vanhahtavien kukkaruukkujen palat ovat 1800-luvulta tai vanhempia.

KAAKELIT

Kaivauksissa löytyi vain muutamia kaakelinpaloja. Niiden määrä on niin pieni, että kyse on lähinnä uunien purkamisen yhteydessä särkyneiden yksittäisten kaakelien palasista. Kaikkien kaakelinpalojen massa on punasavea. Eniten paloja oli koekuopassa 13 (:251), yksi etupinnaltaan valkealla lietteellä ja lasituksella koristettu katkelma on alueelta 2 (:117). Myös dreijatun esineen katkelma, jonka ulkopinta on osittain peitetty vihreällä lasituksella ja johon on porattu pieni reikä, saattaa olla kaakelistä (:250).

KATTOTIILET

Alueen 1 uuninrauniosta löytyi yllättäen kolme aaltomaisen kattotiilen katkelmaa (:59). Palojen toinen pinta on ollut säälle alttiina, joten tiiliä on aikanaan käytetty kattotiilinä eikä ensisijaisesti esim. uunin rakenteissa. Niiden myöhempi käyttö saattaa olla liittynyt uuniin, sillä ne löytyivät uunin tiilien seasta.

LIITUPIIPUT

Kuten yleensä 1700-luvun tutkimuskohteilta myös Albergasta löytyi useita valkosavesta valmistettujen liitupiippujen paloja. Eri puoliilta tutkimusaluetta löytyneistä paloista pääosa on vaikeasti ajoitettavia koristelemattomia varsikatkelmia (mm. :27, 74, 81, 152, 180, 195, 200, 208, 218, 288, 295) tai pieniä pesäkatkelmia (:67, 95, 101, 195). Yhdessä varressa on 1700-luvun jälkipuolelle ominainen rullaleimakoristelu (:143). Alueen 1 länsipäästä löytynyt pesänsirpale ajoittuu leveän kantansa perusteella lähinnä 1700-luvun alkupuolelle (:27), alueelta 3 löytynyt pala puolestaan 1700-luvun puoliväliin tai jälkipuolelle (:200). Koekuopasta 23 löytyneessä 1700-luvun pesäkatkelmassa on huonosti erottuva kantaleima (:295).

Lasiesineet

PIKARIT

Alueen 1 uunin vierestä talletettiin juomalasin paloja, joissa on pystysuora rihlamuottiin puhalluskoristelu (:38, 50). Tämän 1700-luvulle ajoittuvan halkaisijaltaan 70-80 mm leveän lasin korkeus on ollut runsaat 80 mm. Uunin kiveyksen päällä oli yksi hyvin pieni valkoisen luulasin sirpale (: 45). Koekuopasta 9 löytyi juomalasin pohja (:237), kuopasta 23 suureunapala (:296) ja kuopasta 13 hienon kaiverruskoristeisen juoma- tai ryyppylasin pala (:252). Kaikki ajoittuvat 1700-luvulle tai aivan 1800-luvun alkuun. Koekuopasta 12 löytynyt hiomakoristeisen viinipikarin sirpale saattaa olla tätä nuoremmasta esineestä (:245).

PULLOT

Eri puoliilta kaivausaluetta löytyi 1700- ja 1800-luvulle ajoittuvien vihreitten pullojen sirpaleita (mm. :32, 33, 34, 37, 52, 53, 56, 57, 75, 82, 130, 196, 201, 209, 219, 240, 253, 286, 297). Ne olivat kaikki kylkipaloja, joita on vaikea tarkasti ajoittaa. Alueen 1 länsipäästä löytyi pienen värittömästä lasista valmistetun parfyymi- tms. pullon eli ns. tillypullon alaosa, joka ajoittuu 1700-luvun jälkipuolelle tai 1800-luvun alkuun. Alueen 1 länsiosasta talletettiin joukko ison vihreän, 1700-luvulle ajoittuvan viilivadin palasia (:36, myös 37?).

IKKUNALASI

Alueen 1 länsipäässä oli runsaasti ikkunalasia (:43, 54). Osa paloista on siksi suuria, että ne ovat todennäköisesti purkujätettä (:54). Osa paloista on voimakkaasti irisoitunutta ohutta 1700-luvulle ajoitettavaa lasia (:54). Mielenkiintoisimman ryhmän muodostavat melko tumman vihreät hyvin säilynyttä massaa olevat sirpaleet, joista osassa on paksu pyöreä reuna. Ne keskittyvät vanhan päärakennuksen alueelle (alueen 1 länsiosa, koekuopat 6, 13, 14, 15) ja ajoittuvat todennäköisesti 1720- ja 1730-lukujen taitteen rakennusvaiheeseen (:40, 42, 225, 254, 263, 264, 267, 271, 272).

Osa ikkunalasista on valmistettu vanhemmalla lieriöpuhallusmenetelmällä, mistä on seurauksena palojen paksu pyöreä reuna (:4, 41, 140, 263, 271). Pääosa kaivauksilla löytyneistä ikkunalasinpaloista oli peräisin lasiveitsellä leikatuista ruuduista, mutta etenkin alueelta 3 ja vanhan päärakennuksen paikalta löytyi muutamia paloja, joiden reunat oli muotoiltu retusoiden eli nyrhien (: 211, 246). Tätä muotoilutekniikkaa käytettiin keskiajalta 1700-luvun alkuun. Albergasta löytyneet palat ovat 1600-luvun lopulta tai 1700-luvun alusta, osa todennäköisimmin 1600-luvulta (:246).

Alueilla 2 sekä etenkin alueilla 3 ja 4 oli hyvin vähän ikkunalasia. Alueen 2 itäpäähän palokerroksista löytyneistä ikkunalasin paloista osa oli sulanut ja taipunut kuumuudessa (: 160, 171)

Kiviesineet

Pii

Alueen 2 itäpäässä oli pieni piinpalakeskittymä. Joukossa oli mustaa, harmaata ja vaaleanharmaata piitä. Osassa paloja oli iskentäjälkiä (:107, 162, 172). Lisäksi kaivauksilta löytyi muutamia harmaita, vaaleanruskean tai beigen värisiä piipaloja (:78, 97, 119).

Alueen 2 länsiosasta löytyi yksi saviliuskeesta tehdyn rihvelikynän teräkatkelma (:138).

Kuona

Eniten kuonaa löytyi alueelta 2. Alueen länsipäässä sekä koekuopissa 7 ja 8 oli savikuonaksi tulkittua kuonaa, jonka seassa oli pieniä kiviä (:121, 134, 147, 227, 230). Paikalla oli myös rautakuonaa (:114, 120).

Myös alueen 2 itäpäähän noensekaisissa kerroksissa oli joitain kuonakimpaleita mm. iso ontto kimpale (:176). Osa kuonasta oli pajakuonaa (:163, 168), osa osittain lasimaiseksi sintraantunutta massaa, jonka seassa oli kvartsia (:183). Alueelta 3 talletettiin pieni pala rautakuonaa (:213).

7 YHTEENVETO

Leppävaaran Kersantinpuiston itäosa on ollut keskiaikaisen Suurhuopalahden kylän tonttimaan länsilaitaa. Keskiaikaiseen kylään liittyviä rakenteita tai kulttuurikerroksia ei kaivauksilla löytynyt. Esinelöytöjen joukossa on tosin kivisavikeramiikan pala, joka saattaa ajoittua keskiajalle.

Suurhuopalahden kylän vanha tonttimaa on lähestulkoon autioitunut sen jälkeen, kun pääosasta kylää oli 1620-luvulla muodostettu Albergan kartano. Kaivauksilla löytyikin vain muutamia mahdollisesti 1600-luvulle ajoittuvia esineiden katkelmia. Albergan vanhin tonttimaa on ollut kartanon nykyisen päärakennuksen eli Sokerilinnan lähistöllä. Isonvihan jälkeen 1720-luvun lopulla kartano on siirretty kylän vanhan tonttimaan länsilaidalle eli nykyisen Kersantinpuiston itäosaan.

Kaivauksissa löytyi Albergan kartanon 1720-1730-lukujen vaihteessa rakennetun etelä-pohjoissuuntaisen päärakennuksen kivijalka sekä yksi vankka uuninperustus. Niiden

läheisyydessä oli runsaasti 1700-luvulle ajoittuvia esinelöytöjä, joilla on huomattava kulttuurihistoriallinen arvo.

Päärakennuksen perustusten pohjoispuolella oli purettu uuninperustus ja siihen mahdollisesti liittyvää etelä-pohjoissuuntaista seinänperustusta, jotka ajoitettiin 1800-luvulle.

Tutkitun alueen koillisosassa oli palokerros, rakennuksenperustuksia ja muutamia tulisijanpohjia tai iso tulisija, jossa on ollut useita pesiä. Palokerros ajoittuu 1700-luvulle, todennäköisesti vuosisadan puoliväliin. Tulisijanperustukset eivät ole asuinrakennuksesta, mutta muutoin niistä on vaikea päätellä, millaisiin ja mihin tarkoitukseen käytettyihin uuni- tai liesirakennelmiin ne ovat kuuluneet. Aivan tutkitun alueen koilliskulmassa oli pohjois-eteläsuuntainen seinälinja. Se ajoittunee 1700-luvun alkuun. Seinälinjan länsipuolella olivat edellä kuvatut tulisijanpohjat sekä luode-kaakkosuuntainen kivijalka. Nämä ajoitettiin 1700-luvulle, todennäköisimmin puutarhan perustamista edeltävään aikaan eli 1730-1740-luvuille. Myös kaivausten loppuvaiheessa tutkimusalueen itäosaan avatulla alueella oli yksi tai useampia ulkorakennusten perustuksiksi tulkittuja kivijalkoja.

Tutkimusalueen itäosassa oli lähinnä 1700-luvulle ajoitettavia tuotantoon liittyviä jälkiä kuten pajakuonaa sekä todennäköisesti kalkinpoltoon tarkoitettuja kalkkikiven kappaleita.

Varsinaisen tutkimusalueen ulkopuolella, päärakennuksen perustuksen länsipuolella Kersantinpuistossa on hyvin säilyneitä 1750-1760-luvuilla rakennettuja kiviterasseja ja muita puutarharakennelmia. Myös puiston kasvillisuus periytyy puutarha-ajalta. Puutarha on villiintynyt, mutta muutoin erinomaisesti säilynyt. Se on Suomenlinnan rakentamisajoilta säilynyt historiallisesti arvokas jäännös, joka kuvastaa 1700-luvun lopun säätyläisten materiaalista kulttuuria sekä linnoituksen upseeriston elämää ja arvomaailmaa.

Kartanon vanhan päärakennuksen pohja samoin kuin kartanon puiston rakenteet (mm. kiviterassit) ovat muinaismuistolain tarkoittamia lailla suojattuja kiinteitä muinaisjäännöksiä.

Helsingissä 31. joulukuuta 2001

Georg Haggrén, FT

Päivi Hakapää, HuK

LÄHTEET

Arkistolähteet

HÄMEENLINNAN MAAKUNTA-ARKISTO

Lohjan tuomiokunta, välikäräjät
Raaseporin tuomiokunta, katselmuspöytäkirjat

KANSALLISARKISTO

Allmänna brandförsäkringsverket (AFBV)
Palovakuutukset (kopio)
Gallen-Kallelan arkisto (GKA)
Albergan kartanon asiakijat
Kartta-arkisto
Maanmittaushallituksesta luovutetut kartat
Suomen asutuksen yleisluettelo (SAY)
Espoo
Uudenmaan ja Hämeen läänin lääninhallitus
Konttori
Uudenmaan ja Hämeen läänin läänintilit

Kirjallisuus

Timo Alanen & Saulo Kepsu: Kuninkaan kartasto Suomesta 1776-1805. Tampere 1989.
Alberga .. : Alberga. Espoon kaupunginmuseon tutkimuksia 4. Espoo 1997.
Eino Jutikkala & Gabriel Nikander: Suomen kartanot ja suurtilat I. Helsinki 1939.
Dan Lindholm: Espoon keskiaikainen asutus. Välähdyksiä keskiajasta. Espoo keskiajalla ja uuden ajan taitteessa. Espoon kaupunginmuseon tutkimuksia 6. Espoo 1999. s. 5-47.
Hagar Nikander: Esbo 1700-1865. Helsingfors 1985.
Mariliina Perkkö: Arkea ja juhlaa Albergan aateliskartanossa. Alberga. Espoon kaupunginmuseon tutkimuksia 4. Espoo 1997. s. 4-15.
August Ramsay: Espoo II. Espoon pitäjä ja Espoon kartano 1600-luvulla. Jyväskylä 1984.
Registrum Ecclesiae Aboensis eller Åbo Domkyrkas Svartbok (REA). Utg. af R. Hausen (1890). Jyväskylä 1996.
S. E. Vingedal: Porslinsmärken. 6. uplaga. Värnamo 1982.
Berit Wästfelt, Bo Gyllensvärd & Jörgen Weibull: Ostindiefararen Götheborgs porslinslast. Danmark 1990.

**ESPOO LEPPÄVAARA
KERSANTINPUISTO (VANHA ALBERGA)
G. Haggrén 2001**

LIITE 1

KARTTALUETTELO

1. Yleiskartta	1:500
2. Alue 1, taso 1, koekuopat 4, 11, 16, 26	1:50
3. Alue 1, eteläprofiili	1:50
4. Koekuopat 12, 13, 14, 15, 17	1:50
5. Alue 2, taso 1	1:50
6. Alue 2, tasot 2-4	1:50
7. Alue 2, eteläprofiili	1:50
8. Alue 3, tasot 1-4, etelä- ja länsiprofiili	1:50
9. Alue 4, taso1 ja R401 taso 2	1:50

MUSTAVALKONEGATIIVILUETTELO

RHOneg 125020: 1-58

Rulla/nro	RHOneg	Aihe	Suunta	Pvm/Kuv
1/24	:1	Kersantinpuiston koillisosa.	S-N	30.5/GH
2/24	:2	Kersantinpuiston koillisosa.	SW-NE	30.5/GH
3/24	:3	Etualalla vanhan päärakennuksen paikka.		
4/24	:4	Kersantinpuiston itäosa kuvattuna ammattioppilaitoksen pihalta.	N-S	30.5/GH
5/24	:5	Kersantinpuiston itäosa kuvattuna ammattioppilaitoksen pihalta.	E-W	31.5/GH
6/24	:6	Alueen 2 länsipää ja rakenne R201. ennen kaivausta.	E-W	1.6/GH
9/24	:7	Kersantinpuiston itäosa. Alue 1 ennen kaivausta.	E-W	1.6/GH
10/24	:8	Alue 2. Uuninperustuksen (?) R201 pinta paljastettu.	E-W	1.6/GH
35/36	:9	Alueen 2 paikka ennen koneella kaivamista. Uuninperustuksen (?) R201 pinta paljastettu.	W-E	1.6/GH
34/36	:10	Alue 1. Länsiosa. Pyöreä kiveys R104.	S-N	6.6/GH
33/36	:11	Alue 1, itäosa. Taso 1.	E-W	7.6/GH
32/36	:12	Alue 1, linjalta Y = 592 länteen. Taso 1.	E-W	7.6/GH
31/36	:13	Alue 1, länsiosa. Taso 1.	W-E	7.6/GH
30/36	:14	Alue 1. Länsiosa, uuninperustus R101.	W-E	7.6/GH
29/36	:15	Alue 1. Länsiosa, uuninperustus R101.	E-W	7.6/GH
28/36	:16	Koekuoppa 4. Pohjoisprofiili.	S-N	7.6/GH
27/36	:17	Alue 3. Länsiprofiili.	E-W	7.6/GH
25/36	:18	Alue 2, itäosa. Taso 1.	E-W	7.6/GH
23/36	:19	Alue 3. Eteläprofiili.	N-S	7.6/GH
22/36	:20	Alue 2. Uuninperustus (?) R201.	S-N	8.6/GH
21/36	:21	Alue 2. Uuninperustus (?) R201.	W-E	8.6/GH
20/36	:22	Alue 2, keskiosa. Taso 1.	E-W	8.6/GH
19/36	:23	Alue 2, länsiosa. Taso 1. Etualalla kivijalkakiviä R206, keskellä tulisijan reunuskiveys R202.	E-W	11.6/GH
18/36	:24	Alue 2, itäpää. Taso 1. Keskellä tulisijan reunuskiveys R202.	S-N	11.6/GH

17/36	:25	Alue 2, itäpää. Taso 1. Etualalla kivijalkakiviä R205, taustalla tulisijan reunuskiveys R202.	W-E	11.6/GH
14/36	:26	Alue 1. Uuninperustus, rakenne R101.	E-W	11.6/GH
13/36	:27	Alue 1. Kiveys, rakenne R104. Profiili.	S-N	11.6/GH
12/36	:28	Alue 1. Vasemmalla kuoppa Ku105, oikealla päärakennuksen itäseinän kivijalkakiviä R102.	N-S	12.6/GH
11/36	:29	Koekuoppa 17. Tiilitaso.	N-S	12.6/GH
10/36	:30	Työkuva. Aluetta 2 kaivetaan sateessa.	S-N	12.6/GH
9/36	:31	Alue 2, itäpää. Taso 3. Vasemmalla kivijalkakiviä R205.	W-E	13.6/GH
8/36	:32	Alue 2, itäpää. Taso 3. Keskellä tulisijanpohja R203.	S-N	13.6/GH
7/36	:33	Alue 2, itäpää. Taso 3. Keskellä tulisijanpohjat R203 ja R204, takana kivijalkakiviä R205.	E-W	13.6/GH
6/36	:34	Alue 2, itäpää. Taso 4. Keskellä tulisijanpohjat R203 ja R204.	W-E	14.6/GH
5/36	:35	Alue 2, itäpää. Taso 4. Keskellä tulisijanpohjat R203 ja R204, takana kivijalkakiviä R205.	E-W	14.6/GH
4/36	:36	Alue 1. Uuninperustuksen (R101) itäosa. Huom. isot reunakivet ja laastimuuraus.	S-N	14.6/GH
3/36	:37	Alue 4. Taso 1.	N-S	18.6/GH
2/36	:38	Alue 4. Taso 1.	W-E	18.6/GH
1/36	:39	Alue 4. Taso 1.	S-N	18.6/GH
24/24	:40	Koekuoppa 11. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi. Taustalla alue 1, kivijalkakivi R103.	N-S	19.6/GH
23/24	:41	Koekuoppa 12. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi.	N-S	19.6/GH
22/24	:42	Koekuoppa 13. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi.	N-S	19.6/GH
21/24	:43	Koekuoppa 14-15. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi.	N-S	19.6/GH
20/24	:44	Päärakennuksen itäseinän linja. Etualalla koekuoppa 14-15, taustalla kuopat 13, 12 ja 11 sekä alue 1.	N-S	19.6/GH
19/24	:45	Työkuva. H. Anttila ja P. Hakanpää piirtävät aluetta 4 sateessa.	NE-SW	19.6/GH
18/24	:46	Alue 4. Taso 2.	E-W	20.6/GH
16/24	:47	Alue 4. Taso 2/3. Kivijalkakiviä R402	N-S	20.6
15/24	:48	Alue 2, itäpää. Pohjoisprofiili. Huom. nokiset kerrokset.	S-N	20.6/GH
14/24	:49	Alue 2, itäosa. Pohjoisprofiili.	S-N	20.6/GH

13/24	:50	Alue 2, itäosa. Pohjoisprofiili.	S-N	20.6/GH
12/24	:51	Alue 2, itäosa. Eteläprofiili. Keskellä kuopan pohjakiveys R207. Taustalla alue 4.	N-S	20.6/GH
11/24	:52	Koekuoppa 16. Porattu kivi.	E-W	21.6/GH
10/24	:53	Alue 1, koekuopat 4, 16 ja 26. Päärakennuksen uuninraunio, yleiskuva.	W-E	21.6/GH
9/24	:54	Kersantinpuiston eteläosaa. Yleiskuva.	E-W	21.6/GH
8/24	:55	Kersantinpuisto. Terassien rajaama puutarha-aluetta.	S-N	21.6/GH
7/24	:56	Ylempi puutarhaterassi.	W-E	21.6/GH
6/24	:57	Vasemmalla päärakennuksen itäseinän linja, oikealla suoja-alueen raja. Etualalla alue 1.	S-N	21.6/GH
5/24	:58	Oikealla päärakennuksen itäseinän linja, vasemmalla suoja-alueen raja.	N-S	21.6/GH

DIALUETTELO

RHOneg 125019: 1-40

RHOdia	Aihe	Suunta	Pvm/Kuv
:1	Kersantinpuiston itäosa kuvattuna ammatti-oppilaitoksen pihalta.	E-W	31.5/GH
:2	Kersantinpuiston koillisosa. Etualalla vanhan päärakennuksen paikka.	SW-NE	30.5/GH
:3	Kersantinpuiston koillisosa.	N-S	30.5/GH
:4	Työkuva. Aluetta 1 avataan.	NW-SE	4.6/GH
:5	Alue 1, itäosa. Taso 1.	E-W	7.6/GH
:6	Alue 1, linjalta Y = 592 länteen. Taso 1.	E-W	7.6/GH
:7	Alue 1, länsiosa. Taso 1.	W-E	7.6/GH
:8	Alue 1. Länsiosa. Pyöreä kiveys R104.	S-N	6.6/GH
:9	Alue 1. Kiveys, rakenne R104. Profiili.	S-N	11.6/GH
:10	Alue 1. Länsiosa, uuninperustus R101.	W-E	7.6/GH
:11	Alue 1. Länsiosa, uuninperustus R101.	E-W	7.6/GH
:12	Alue 1. Uuninperustus, rakenne R101.	E-W	11.6/GH
:13	Alue 1. Uuninperustuksen (R101) itäosa. Huom. isot reunakivet ja laastimuuraus.	S-N	14.6/GH
:14	Alueen 2 länsipää ja uuninperustus (?) R20*1.	E-W	1.6/GH
:15	Alue 2. Uuninperustuksen (?) R201 pinta paljastettu.	E-W	4.6/GH
:16	Alue 2. Uuninperustus (?) R201.	S-N	8.6/GH
:17	Alue 2. Uuninperustus (?) R201.	W-E	8.6/GH
:18	Alue 2, keskiosa. Taso 1.	E-W	8.6/GH
:19	Alue 2, länsiosa. Taso 1.	E-W	8.6/GH
:20	Alue 2, itäpää. Taso 1. Etualalla kivijalkakiviä R206, keskellä tulisijan reunuskiveys R202.	E-W	11.6/GH
:21	Alue 2, itäpää. Taso 1. Tulisijan reunuskiveys R202, taustalla kivijalkakiviä R205.	E-W	11.6/GH
:22	Alue 2, itäpää. Taso 3. Keskellä tulisijanpohjat R203 ja R204, taustalla kivijalkakiviä R205.	E-W	13.6/GH
:23	Alue 2, itäpää. Taso 3. Tulisijanpohjat R203 ja R204.	S-N	13.6/GH
:24	Alue 2, itäpää. Taso 4. Etualalla kivijalkakiviä R205, takana tulisijanpohjat R203 ja R204.	W-E	14.6/GH
:25	Alue 2, itäpää. Taso 4. Edessä vasemmalla tulisijanpohja R204.	E-W	14.6/GH
:26	Alue 2, itäpää. Pohjoisprofiili. Huom. nokiset kerrokset.	S-N	20.6/GH
:27	Alue 2, itäosa. Pohjoisprofiili.	S-N	20.6/GH

:28	Alue 3. Taso 1.	S-N	4.6/GH
:29	Alue 3. Eteläprofiili.	N-S	7.6/GH
:30	Alue 4. Taso 1.	N-S	18.6/GH
:31	Alue 4. Taso 1. Kivijalkakiviä R402.	S-N	18.6/GH
:32	Koekuoppa 17. Tiilitaso.	N-S	12.6/GH
:33	Koekuoppa 12. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi.	N-S	19.6/GH
:34	Alue 2, itäpää. Eteläprofiili. Keskellä kuopan pohjakiveys R207. Taustalla alue 4.	N-S	20.6/GH
:35	Koekuppa 16. Uunin (R101) koillisosa, porattu kivi.	E-W	20.6/GH
:36	Ylempi puutarhaterassi. Huom. poratut kivet.	W-E	21.6/GH
:37	Ylempi puutarhaterassi. Lähikuva poratuista kivistä.	W-E	21.6/GH
:38	Kersantinpuisto. Terassien rajaamaa puutarha- aluetta.	S-N	21.6/GH
:39	Kersantinpuisto. Vasemmalla ylemmän terassin reunalla kulkeva puurivi.	S-N	21.6/GH
:40	Kersantinpuisto. Puutarhalampi Kehä I:n ja alemman puutarhaterassin välillä.	SW-NE	11.6/GH

YHTEYS- JA RAKENNEKUVAUKSET

YHTEYSLUETTELO ALUE 1

Y101

Tyyppi: Pintamulta

Laajuus: Koko alue

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Multaa p, kkhiekka v, sora v, tiilimurska v.

Työtapa: Yläosa kaivettu kaivinkoneella, alaosa lapioitu, osittain seulottu.

Kuvaus: Kosteaa, irtonainen, tummanruskea

Paksuus: 20-40 cm

Suhde muihin yhteyksiin: Alapuolella Y102, Y104, Y106, Y108

Ajoitusarvio: 1700-luku, 1900-luku

Tulkinta: Sekoittunut pintamulta, kartanon puutarhamaa

Y102

Tyyppi: Pintamullan alaosa

Koordinaatit: 442,20-443,30/582-592, Z=13.40-13.10 mpy

Laajuus: 730 x 140, jatkuu profiilien ulkopuolelle.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiekka p, multa k, hiekka k, tiilimurskaa v.

Työtapa: Kaivinkone, lasta.

Kuvaus: Tiivis, kostea, vähän tahmea, tummanharmaa ja ruskea

Paksuus: 14-6 cm

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y101, alapuolella Y107

Ajoitusarvio: 1700-luku

Tulkinta:

Muuta: Kaivettu lastalla ja piirretty Y588,50 asti. Muuten poistettu kaivinkoneella.

Ku103

Tyyppi: Kuoppa

Koordinaatit: 442,60-443,20/582,00-60, Z=13,08-12.91 m mpy.

Laajuus: Halkaisija noin 60 cm.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Pyöreäpohjainen, kapenee alaspäin.

Syvyys: 17 cm

Suhde muihin yhteyksiin: Täyttynyt Y106 ja R104. yläpuolella Y101, alapuolella Y107

Ajoitusarvio: 1700-luku.

Tulkinta: Uunin (R101) savihormin perustuksia (R104) varten kaivettu kuoppa?

Y104

Tyyppi: Täyttömaa.

Koordinaatit: 442,00-82/590,70-591,70, Z=13.30-13,00 m mpy.

Laajuus: 86 x 80 cm, jatkuu eteläprofiilin ulkopuolelle.

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Multa k, kkhiekka k, kiekka k, hiekka v, hiili v.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Tiivis, kostea, tummanharmaa ja ruskea.

Paksuus: 36 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y101, Ku105 täyttömaa, alapuolella ja Y107.

Ajoitusarvio: 1700-luku.

Tulkinta: Perustuskiven (R103) viereen kaivetun kuopan (Ku 105) täyttömaa.

Ku105

Tyyppi: Kuoppa.

Koordinaatit: 442,00-82/590,70-591,70, Z= Z=13.30-13,00 m mpy.

Laajuus: 80x74 cm, jatkuu eteläprofiilin ulkopuolelle.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Pyöreäpohjainen, kapenee alaspäin.

Syvyys: 36 cm

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y101, täyttynyt Y104, alapuolella 107.

Ajoitusarvio: 1700-1900-luku.

Tulkinta: Kaivettu rakennuksen ulkopuolelle perustuskiven (R103) viereen.

Y106

Tyyppi: Täyttömaa ja perustuskerros.

Koordinaatit: 442,60-443, 20/582,00-60, Z=13,08-12.91 m mpy.

Laajuus: 60 x 60 cm.

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Hhiekkä p, Kkhiekkä v, khiekkä v, multa v.

Työtapa: Lasta

Kuvaus: Tiivis, tummanruskea.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y101, Ku 103 täyttömaa, alapuolella Y107.

Paksuus: 17 cm

Ajoitusarvio: 1700-luku.

Tulkinta: Uunin (R101) savuhormin peruskivet (R104) ladottu Ku 103 täyttömaahan.

Y107

Tyyppi: Pohjamaa.

Koordinaatit: Pinta Z=13.30-12.94 m mpy.

Laajuus: Koko alue.

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Sora p, kkhiekkä ja khiekkä k, kiviä v.

Työtapa:-

Kuvaus: Punaruskea, pinnalta ruskean läikikäs.

Paksuus:

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y102, Ku103, Y104, Ku105, Y106, alapuolella hienohiekkä.

Tulkinta: Luonnollinen kerros

Y108

Tyyppi: Purkukerros

Koordinaatit: 442-443/584-586,60, Z=13.37 m mpy.

Laajuus: 180 x 90 cm, jatkuu pohjoisprofiilin ulkopuolelle noin 100 cm.

Koostumus: (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Laasti p, multa k, hhiekkä k, kkhiekkä k, khiekkä k, tiilimurska k, nokea v.

Työtapa: -

Kuvaus: Kostea ja tiivis ruskea.

Paksuus: Ei kaivettu, vain pinta puhdistettu.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y101, alapuolella R101.

Ajoitusarvio: 1800-luvun alku.

Tulkinta: Uunin (R101) purkamisen yhteydessä syntynyt kerros.

RAKENTEET ALUE 1

R101

Koordinaatit: 442-443/584-586,60, Z=13.37-13.00 m mpy.

Tyyppi: Kivinen uuninperustus ja tiiliuunin rippeet.

Koko: 380 x 90 cm, jatkuu pohjoisprofiilin ulkopuolelle koekuoppiin 4, 16 ja 26 asti. Koko on ollut noin 260 x 380 cm.

Materiaali: Kivi (luonnonkiviä, osa punaista graniittia, gneissia).

Kivien koko: noin 75x40, 30x20 ja 20x5 cm

Tiilien koko: Seinätiilien koko ?x 14-12 x 7 cm

Laasti: Kellertävää, sekoitteena hienoa ja karkeaa hiekkaa.

Kuvaus: Perustusten reunoille ladottu isoja kiviä 2-3 kerrokseen. Keskellä on muurattu tiiliä ja pieniä kiviä. Osa kivistä ja tiilet ovat halkeilleet ja rapautuneet. Reunakivien pintoja lohkottu suoraksi. Muurauksessa käytetyt tiilet ovat puolikkaita.

Stratigrafia: Y108:n alla, Y107:n päällä. Yksikkö on sama kuin Y102, Y103, Y104.

Muuta: Liittyy rakennukseen.

Ajoitusarvio: N. 1730.

R102

Koordinaatit: 442,10-30/587,30-94, Z=13.40 m mpy.

Tyyppi: Kivijalan kivet

Koko: 80x30 cm, korkeus 40 cm.

Materiaali: Luonnonkivi.

Kivien koko: 50x60x40, 22x26x30 cm.

Kuvaus: Kaksi rinnakkaista kiveä, jotka jatkuvat eteläprofiiliin. Ison kiven reunaa lohkottu.

Stratigrafia: Yläpuolella Y101, alapuolella Y107.

Muuta: Liittyy rakennuksen eteläseinään.

Ajoitusarvio: N. 1730.

R103

Koordinaatit: 442,00-30/590,24-76, Z=13.46 m mpy.

Tyyppi: Kivijalan kivet.

Koko: 46x26 cm, korkeus 25 cm.

Materiaali: Luonnonkivi (yksi rapakiveä).

Kivien koko: 32x24x25, 20x13, 12x12 cm.

Kuvaus: Kolme rinnakkaista kiveä, jotka jatkuvat eteläprofiiliin. Ison kiven pintaa on lohkottu. Kivet on samassa linjassa kuin R102 noin 2.5 m päässä toistaan.

Stratigrafia: Yläpuolella Y101, alapuolella Y107.

Muuta: Liittyy rakennuksen eteläseinään yhdessä R102: kanssa.

Ajoitusarvio: N. 1730.

R104

Koordinaatit: 442,50-443,20/581,90-582,62, Z=13.22-12.91 m mpy.

Tyyppi: Kivilatomus.

Koko: 52x60 cm, korkeus n. 17 cm.

Materiaali: Luonnonkivi (hiekkakivi, graniitti).

Kivien koko: 20x14x25-10x14 cm.

Kuvaus: Lähes pyöreä kiveys, joka on ladottu tummanruskeaan hiekkaan (Y106) kuoppaan (Ku105). Kivet ovat rapautuneita ja osa lohjenneita. Kivet ovat kahdessa kerroksessa niin, että kuopan päällä on yksi kerros ja kuopan pohjalla toinen, välissä on hiekkaa.

Stratigrafia: Yläpuolella Y101, alapuolella Y107.

Muuta: Mahdollisesti uunin (R101) savuhormin peruskivet (R104) ladottu Ku 103 täyttömaahan.

Ajoitusarvio: 1700-luku.

YHTEYSLUETTELO ALUE 2

Y201 Alue: 2

Tyyppi: Pintamulta.

Koordinaatit: Z=13.62-13.04 pinta.

Laajuus: Koko alue

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Multa p, kkiekka v, sora v, tiilimurska v.

Työtapa: Yläosa kaivettu kaivinkoneella, alaosa lapioitu, osittain seulottu.

Kuvaus: Kosteaa, irtonainen, tummanruskea.

Paksuus: 20-40 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Alapuolella Y202, Y203, Y204, Y210, Y212, sama kuin Y101, Y301, Y401.

Ajoitusarvio: 1700-luku, 1800 –luvun loppu varsinkin länsipää, 1900-luku.

Tulkinta: Sekoittunut pintamulta, kartanon puutarhamaa.

Y202 Alue: 2

Tyyppi: Palokerros.

Koordinaatit: 464-465/596-603, Z=13.13-12.64 m mpy.

Laajuus: n. 5,30 x 1,40 m, jatkuu selkeänä pohjoisprofiiliin ja osittain eteläprofiilissa.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Hhiekk k, Hiili/noki k, kkiekka v, kkiekka v, tiilimurska v, palanutta savea v.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Tiivis ja tahmea, mustanruskea.

Paksuus: 3-22 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y201, alapuolella Y205, Y206, Y207, Y208, Y212 ja kallio.

Ajoitusarvio: 1700-luvun alkupuoli.

Tulkinta: Palokerros.

Y203 Alue: 2

Tyyppi: Värjäytynyt karkea hiekkakerros.

Koordinaatit: 464-465/589,60-596,60, Z=13.40-13.04m mpy.

Laajuus: Läikkinä kaivannon alueella.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkiekka p, kkiekka p, hhiekk k, tiilimurska v.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Kuiva, ruskea.

Paksuus: 9-20 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y201, alapuolella Y212.

Ajoitusarvio: 1700-1900-luku.

Tulkinta: Värjäytynyt kerros pohjamaan päällä.

Y204 Alue: 2

Tyyppi: Täytemaa.

Koordinaatit: 464-46,60/587,80-589,25, Z=13.49-13.20m mpy.

Laajuus: 160 x 130 cm, jatkuu pohjois- ja eteläprofiiliin.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Hhiekk k kkiekka k, kkiekka k, multaa v, hiili v.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: tiivis, kostea ja vähän tahmea, tummanruskea.

Paksuus: 13-25 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y201, alapuolella Y212.

Ajoitusarvio: -

Tulkinta: Mahdollisesti pohjois-eteläsuuntaisen ojan täytemaa, kaivettu pohjamaan.

Muuta: Kerroksen pohjoisreunassa oli 20x10-15x10 cm kokoisia kiviä kahdessa kerroksessa. Kivet ulottuivat kaivannon pohjalle asti.

Y205 Alue: 2**Tyyppi:** Tasoite/tiivistekerros.**Koordinaatit:** 463-464/601,00-60, 463,00-70/599-609,20, 443,10-80/599,80-600,40, 463,70-464,20/597,30-80, Z=13.03, 12,78-88, 12,93-72, 12,91-12.75 m mpy.**Laajuus:** Yksikkö oli neljänä läiskänä, joiden koot 90x70 cm, 50x30, 50x30 cm, 60x25 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Savi p, palanut savi k, tiilimurska v, tiiliä v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Tiivis, rakeinen, vaaleanharmaa.**Paksuus:** 12-26 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y202 ja osittain Y206, alapuolella R203, Y209 ja R204, Y207 sekä Y211 ja R207.**Ajoitusarvio:** 1700-1770.**Tulkinta:** R202 liittyvä tasoite tai tiivistekerros.**Muuta:** Palamattoman saven välissä oli palaneita savilinssejä ja huonosti poltettuja/polttamattomia tiilen paloja.**Y206 Alue: 2****Tyyppi:** Tasoite/täyttökerros.**Koordinaatit:** 463-465/597-601, Z=13.15-12.79 m mpy.**Laajuus:** 300x 300 cm ja R202 päällä 100 x 80 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiekka p, khiekka p, hhiikka v, multa v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Tiivis, läikikäs, punaruskea ja tummanharmaa.**Paksuus:** 6-11 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y202, alapuolella Y209 ja R203, Y205 (osittain) sekä Y208, Y212.**Ajoitusarvio:** 1700-1770.**Tulkinta:****Y207 Alue: 2****Tyyppi:** Tasoitekerros.**Koordinaatit:** 463-465/599-602 Z= 12.94-12.74 m mpy.**Laajuus:** 220x270 cm, (1.7 m²).**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiekka p, khiekka p, hhiikka v, multa v, nokea k.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Irtonainen, kostea, tummanharmaavaaleanharmaa.**Paksuus:** 12-26 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y202 ja osittain Y206, alapuolella Y208 ja Y212.**Ajoitusarvio:** 1700-1770.**Tulkinta:** R202:n kivien pohjustushiekka, myös R204:n kivien alla.**Muuta:** K209 muistuttaa K207, mahdollisesti kyseessä on sama kerros.**Y208 Alue: 2****Tyyppi:** Tasoitekerros.**Koordinaatit:** 463-465/597,70-603,30 Z= 12.90-12.59 m mpy.**Laajuus:** 240x120 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiekka p, khiekka v, hhiikka v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Irtonainen, kostea, vaaleanruskea, hieman läikikäs.**Paksuus:** 10-12 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y202 ja Y206, alapuolella Y212 ja kallio.**Ajoitusarvio:** 1600-1750.**Tulkinta:** Tasoitekerros mahdollisen puutason alla.**Muuta:** Kerroksen päällä maatunut puu ja päältä hiiltynyttä erittäin maatunutta puuta, joiden paksuus oli 2-4 cm. Puun syyt olivat itä-länsisuuntaisia.

Y209 Alue: 2**Tyyppi:** Tasoitekerros.**Koordinaatit:** 463,80-464,90/599,84-601 Z= 12.77-61 m mpy.**Laajuus:** 120x100 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiekka p, khiekka p, nokea k, multa v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Irtonainen, kostea, tummanharmaa ja osittain hieman punertava.**Paksuus:** 2-10 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y205, alapuolella Y212, liittyy R203.**Ajoitusarvio:** 1700-1750.**Tulkinta:** R203:n kivien pohjustushiekka.**Muuta:** Muistuttaa Y207.**Y210 Alue: 2****Tyyppi:** Palokerros.**Koordinaatit:** 464,40-466/597,40-598,20 Z= 12.97-61 m mpy.**Laajuus:** 160x0,80 cm, jatkuu K7 pohjoisprofiilissa.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Khiekka p Kkhiekka k, hhiekka k, nokea k, multa v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Irtonainen, kostea, tummanharmaa.**Paksuus:** 25-15 cm**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y201, alapuolella Y212.**Ajoitusarvio:** 1700-1770.**Tulkinta:** Palokerros.**Muuta:** Muistuttaa Y202 ja on mahdollisesti sen pohjia K7 alueella.**Y211 Alue: 2****Tyyppi:** Multainen kehämäinen maavalli, jota on vielä kuopan pohjalla.**Koordinaatit:** 463,20-463,66,40/599,20-600 Z= 12.98-65 m mpy.**Laajuus:** 100x60 cm, jatkuu eteläprofiiliin.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Multa p, hhiekka v, kkhiekka v, khiekka v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Tiivis, tahmea, keskiruskea.**Paksuus:** 32 -5 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y206 ja R207 (kaksi kiveä), alapuolella Y212.**Ajoitusarvio:** 1700-1770.**Tulkinta:** Mahdollisesti pohjustusmaa.**Muuta:** Muistuttaa Y206 ja K209, mutta ei ole nokinen ja reunalta puuttuvat kivet.**Y212 Alue: 2****Tyyppi:** Luonnollinen kerros.**Koordinaatit:** Pinta Z=13.55-12.60 m mpy.**Laajuus:** Koko alue.**Koostumus:** (v = vähän, k = kohtalaisesti, p = paljon) Sora p, kkhiekka ja khiekka k, kiviä v.**Työtapa:-****Kuvaus:** punaruskea, pinnalta ruskean läikikäs**Paksuus:** -**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y201, Y203, Y204, Y206, Y208, Y210, Y211, alapuolella kallio.**Tulkinta:** Pohjamaa.

RAKENTEET ALUE 2

R201

Koordinaatit: 464,10-465,10/585,40-586,80, Z=13.91-13.00 m mpy.

Tyyppi: Kivinen uuninperustus tai kiveys.

Koko: 120 x 140 cm, jatkuu pohjoisprofiiliin ulkopuolelle.

Materiaali: Luonnonkivi.

Kivien koko: Noin 60x50- 50x30, 30x20 ja 10x5 cm.

Kuvaus: Kivet yhdessä kerroksessa, hiekan päälle ladottuja. Keskellä on vähän tiivistä vaalean harmaata savea.

Stratigrafia: Y201:n alla, Y212:n päällä.

Muuta: Liittyy mahdollisesti rakennukseen.

Ajoitusarvio: 1800-luku.

R202

Koordinaatit: 463-465/598-602 Z=13.03-12.83 m mpy.

Tyyppi: Tulisijan reunuskiveys.

Koko: 270 x 170 cm, jatkuu eteläprofiiliin ulkopuolelle.

Materiaali: Luonnonkiviä, osaa vähän lohkottu. Kivet ovat rapautuneita ja päältä nokisia.

Kivien koko: 20x10-14x14, 5x2 cm

Kuvaus: Kivet osittain kahdessa kerroksessa, nokisen hiekan (Y207) päälle ladottuja. Kiveyksen keskellä on vaaleanharmaa savi (Y205). Kiveys muodostaa kaksi neliömäistä pesää, jotka ovat kiinni toisissaan.

Stratigrafia: Päällä Y202:n, alla osittain Y207 ja Y212.

Muuta:

Ajoitusarvio: 1700-1770.

R203

Koordinaatit: 464,80-464,90/599,80-601, Z=12.83-12.65 m mpy.

Tyyppi: Tulisijan pohjakiveys.

Koko: 120 x 100 cm.

Materiaali: Luonnonkiviä, palaneita ja rapautuneita, hajonneita ja huonosti palaneita tiiliä vähän.

Kivien koko: 20x15-7x5 cm.

Tiilien koko: 14x12-8x3 cm.

Kuvaus: Kivet ja muutama tiili yhdessä kerroksessa, nokisen hiekan päälle ladottuja, jota on ohut kerros kivien alla. Kiveys on lähes pyöreän kuopan pohjalla. Kuoppa kaivettu ilmeisesti Y208 läpi.

Stratigrafia: Yläpuolella Y205, alapuolella Y209. Liittyy R202.

Ajoitusarvio: 1700-1770.

R204

Koordinaatit: 463-464/601,00-70 Z=12.85-12.68 m mpy.

Tyyppi: Tulisijan pohjakiveys.

Koko: 53 x 50 cm.

Materiaali: Laaka- ja luonnonkiviä.

Kivien koko: 40x28-17x15 cm.

Kuvaus: Kivet yhdessä kerroksessa, nokisen hiekan (Y207) päälle ladottuja, jota on ohut kerros kivien alla. Kiveys on lähes pyöreän kuopan pohjalla. Kuoppa kaivettu ilmeisesti Y208 läpi.

Stratigrafia: Yläpuolella Y205, alapuolella Y207. Liittyy R202.

Ajoitusarvio: 1700-1770.

R205

Koordinaatit: 463,80-465, 30/597,70-599,00 Z=13.12-12.97 m mpy

Tyyppi: Seinän perustus.

Koko: 180x40 cm.

Materiaali: Luonnonkivi.

Kivien koko: 50x40-20x30 cm.

Kuvaus: Lounais-luode-suuntainen kiveys, jossa kivet yhdessä kerroksessa. Kivet kaivettu pohjamaan.

Stratigrafia: Yläpuolella Y202, alapuolella Y212.

Ajoitusarvio: 1700-1770

R206

Koordinaatit: 464,30-465,20/601,70-602 Z=12.95-12.61 m mpy.

Tyyppi: Seinän perustus.

Koko: 90x430 cm.

Materiaali: Luonnonkivi.

Kivien koko: 40x20-20x15 cm.

Kuvaus: Pohjois-eteläsuuntainen kivirivi, jossa kivet kahdessa kerroksessa. Kaivettu pohjamaan, yksi kivistä asetettu kallion päällä

Stratigrafia: Yläpuolella Y202, alapuolella Y212.

Muuta: Alue 4:llä on mahdollisesti kaksi kiveä, jotka liittyvät samaan rakenteeseen.

Ajoitusarvio: 1700-luvun alku.

R207

Koordinaatit: 463/599,40-600 Z=12.98-12.74 m mpy.

Tyyppi: Tulisijan pohjakiveys.

Koko: 60 x 20 cm.

Materiaali: Laaka- ja luonnonkiviä.

Kivien koko: 40x16-20x20 cm.

Kuvaus: Kivet yhdessä kerroksessa, hiekan (Y211) päälle ladottuja, jota on kerros kivien alla. Kiveys on lähes pyöreän kuopan pohjalla. Kuoppa kaivettu ilmeisesti Y208 läpi.

Stratigrafia: Yläpuolella Y205, alapuolella Y211. Liittyy R202.

Ajoitusarvio: 1700-170.

Muuta: Jatkuu eteläprofiiliin.

YHTEYSLUETTELO ALUE 3

Y301 Alue: 3

Tyyppi: Pintamulta.

Koordinaatit: Z=13.09-12.78 m mpy.

Laajuus: Koko alue.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Multa p, kkhiekka v, sora v, tiilimurska v.

Työtapa: Yläosa kaivettu kaivinkoneella, alaosa lapioitu, osittain seulottu.

Kuvaus: Kosteaa, irttonainen, tummanruskea.

Paksuus: 20-40 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Alapuolella Y302, sama kuin Y101, Y201, Y401.

Ajoitusarvio: 1700-luku ja nuorempi.

Tulkinta: Sekoittunut pintamulta, kartanon puutarhamaa.

Y302 Alue: 3

Tyyppi: Täyttökerros ?

Koordinaatit: Z=12.80-12.56 m mpy.

Laajuus: Koko alue.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiekka p, tiilimurska k, multa v, hiekka v, khekka v, kiviä v, savea v läikkinä.

Työtapa: Lasta ja lapio.

Kuvaus: Tiivis ja vähän tahmea, tummanruskea, keltaisia läikkiä.

Paksuus: 2-20 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y301, alapuolella sama kuin Y303, Y304.

Ajoitusarvio: 1700-luku.

Tulkinta: -

Y303 Alue: 3

Tyyppi: Palokerros.

Koordinaatit: 452,15-453,90/602,40-604,70 Z=12.72-12.40 m mpy.

Laajuus: Koko alue.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Hhiekkä k, nokea k, multa v, kiviä v.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Tiivis ja tahmea, musta ja oransseja läikkiä (palanut hiekkä).

Paksuus: 5-26 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y302 ja Y307, alapuolella Y305.

Ajoitusarvio: 1730-1750-luku.

Tulkinta: -

Y304 Alue: 3

Tyyppi: Tasoitekerros.

Koordinaatit: 452,60-90/602,40-90 Z=12.64-12.54

Laajuus: 50x32 cm

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Hhiekkä k, kkhiekkä k, khiekkä v.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Irtonainen ja kuiva, punaruskea.

Paksuus: 1-4 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y302 ja Y307, alapuolella Y303. Muistuttaa pohjamaata Y306:ta.

Ajoitusarvio: 1700-1750.

Tulkinta: Hiekkalinssi.

Y305 Alue: 3

Tyyppi: Täyttö- tai tasoitekerros.

Koordinaatit: 452,40-453,10/602,40-603,70 Z=12.59-12.10 m mpy.

Laajuus: Koko alue, ei näy tasokartoissa kokonaan.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Hiesu p, hhiekkä v, khiekkä v, multa v.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Tiivis, harmaanruskea, punaruskea.

Paksuus: 2-20cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y303 ja Y306, alapuolella Y306.

Ajoitusarvio: 1700-1750.

Tulkinta:

Y306 Alue: 3

Tyyppi: Luonnollinen kerros.

Koordinaatit: Z=12.67-12.24 m mpy (pinta).

Laajuus: Koko alue.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Hhiekkä k, kkhiekkä k, khiekkä k, sora k, kiviä v.

Työtapa: -

Kuvaus: Tiivis, punaruskea.

Paksuus: 2-30 cm.

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y305, alapuolella peruskallio.

Tulkinta: Pohjamaa.

Y307 Alue: 3**Tyyppi:** Täytekerros ?**Koordinaatit:** 452,65-454,15/602.40- ?. Z=12.80-12.62 m mpy.**Laajuus:** Erotettu vain länsiprofiilista.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Multa k, hiekka k, kkhiekka v, khiekka v, tiilimurska v.**Työtapa:** -**Kuvaus:** Harmaanruskea hieman punertava.**Paksuus:** 2-10 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y301 ja Y302, alapuolella Y303.**Ajoitusarvio:-****Tulkinta:** Täyttökerros.**Muuta:** Kaivettu Y302 yhteydessä pois.**YHTEYSLUETTELO ALUE 4****Y401 Alue: 4****Tyyppi:** Pintamulta.**Koordinaatit:** Z=13.41-12.12.74 m mpy.**Laajuus:** Koko alue.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Multa p, hiekka v, kkhiekka v, khiekka v.**Työtapa:** Yläosa kaivettu kaivinkoneella, alaosa lapioitu.**Kuvaus:** Kuiva, irtonainen, tummanharmaa.**Paksuus:** 20-35 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Alapuolella Y402, Y404, Y405, Y406, Y409, sama kuin Y101, Y201, Y301.**Ajoitusarvio:** 1700-luku ja nuorempi.**Tulkinta:** Sekoittunut pintamulta, kartanon puutarhamaa.**Y402 Alue: 4****Tyyppi:** Täyttömaa.**Koordinaatit:** 460-461,12/600,64-82 Z=12.80-12.56 m mpy.**Laajuus:** 110x130 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiekka p, khiekka p, multaa v, nokea erittäin v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Tiivis, tahmea.**Paksuus:** 7-20 cm**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y401, alapuolella Y409. Liittyy kuoppaan (Ku 403).**Ajoitusarvio:** -**Tulkinta:** Kuopan täyttömaa.**Ku403 Alue: 4****Tyyppi:** Kuoppa.**Koordinaatit:** 460-461,12/600,64-82 Z=12.80-12.56 m mpy.**Laajuus:** 110x130 cm.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Matala pyöreäpohjainen kuoppa, jonka pinnalla ja pohjassa 30x20-10x5 cm kokoisia kiviä.**Syvyys:** 7-20 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y401, alapuolella Y409. Täyttynyt Y402.**Ajoitusarvio:** -**Tulkinta:** -

Y404 Alue: 4**Tyyppi:****Koordinaatit:** 457,60-462,50/601-603,20 Z=12.86-12.12.58 m mpy.**Laajuus:** 210x430 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiikka p, khiikka p, hhiikka v, multa v, noki v.**Työtapa:** Lasta ja lapio.**Kuvaus:** Tiivis, kostea, tummanharmaa.**Paksuus:** 6-17 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y401, alapuolella Y412 ja kallio.**Ajoitusarvio:** -**Tulkinta:****Y405 Alue: 4****Tyyppi:** Tiiviste/tasoitekerros.**Koordinaatit:** 461,34-96/599,80 Z=12.98-12.12.82 m mpy.**Laajuus:** 70x60 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Savi p, palanut savi k, tiilimurska k, tiiliä v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Tiivis, vaaleanharmaa ja oranssinruskea (palanut savi).**Paksuus:** 9 cm**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y401, alapuolella R401 ja Y408. Samanlainen kuin Y205.**Ajoitusarvio:** 1700-170..**Tulkinta:** R401 liittyvä tasoite tai tiivistekerros.**Y406 Alue: 4****Tyyppi:** Täyttökerros.**Koordinaatit:** 459,12-460/599,10-80 Z=12.87-12.12.67 m mpy.**Laajuus:** 80x80 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Hhieikka p, kkhiikka p, khiikka p, multa v, noki v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Rakeinen, kostea ja tummanharmaa.**Paksuus:** 6-15 cm.**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y401, alapuolella Y409.**Ajoitusarvio:** -**Tulkinta:** Pienen pyöreähkön kuopan täyttömaa. Kuopalle ei annettu omaa tunnusta.**Y407 Alue: 4****Tyyppi:****Koordinaatit:** 460,60-461,12/598,14-64, 459,96-462,64/600,60-600,90, 455,40-456,90/600,50-602,00 Z=12.98-91, 12.99-80, 12.84 76m mpy.**Laajuus:** Kolme erillistä läiskää 50x50, 120x160, 160x180 cm.**Koostumus:** (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Hhieikka p, kkhiikka v, khiikka v, multa v, noki v.**Työtapa:** Lasta.**Kuvaus:** Tiivis, kostea ja läikikäs vaalean ja tummanruskea.**Paksuus:** 2-13 cm**Suhde muihin yhteyksiin:** Yläpuolella Y401, alapuolella Y409 ja osittain kallio.**Ajoitusarvio:** -**Tulkinta:****Muuta:** Kerroksessa paikoitellen nokiläiskä.**Y408 Alue: 4****Tyyppi:** Pohjustuskerros.**Koordinaatit:** 461,36-462/599,90-600,50 Z=12.89-12.80m mpy.

Laajuus: 60x64 cm.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Kkhiikka p, khiikka p, multa v, noki v, savi v.

Työtapa: Lasta.

Kuvaus: Tiivis, kostea ja keskiruskea.

Paksuus: 2-10 cm

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y405, alapuolella Y409. Liittyy R401.

Ajoitusarvio: 1700-1770.

Tulkinta: R401 kivet ladottu kerrokseen.

Y409 Alue: 4

Tyyppi: Luonnollinen kerros.

Koordinaatit: Z=13.16-12.64 m mpy.

Laajuus: Lähes koko alue.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Sora/moreeni p kkhieikka k, khiikka k.

Työtapa: -

Kuvaus: Punertava ja keltaisen ruskea paikoitellen läikikäs.

Paksuus: -

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y401, Y402, Ku403, Y404, Y408, Y406, Y408, alapuolella osittain kallio.

Tulkinta: Pohjamaa.

Y410 Alue: 4

Tyyppi: Maatunut orgaaninen maakerros.

Koordinaatit: 458,40-460/600,20-80 Z=12.90-72 m mpy (pinta).

Laajuus: 160x160 cm.

Koostumus: (v = vähän, k = keskimäärin, p = paljon) Orgaanista ainetta k, hieikka k.

Työtapa: -

Kuvaus: Tahmea, keskiruskea ja hieman punertava.

Paksuus: -

Suhde muihin yhteyksiin: Yläpuolella Y401, alapuolella Y409.

Ajoitusarvio: 1700-luku.

Tulkinta: -

Muuta: Pyöreä läiskä isojen kivien (Osa R402) ympärillä.

RAKENTEET ALUE 4

R401

Koordinaatit: 461,50-80/600-42 Z=12.94-12.81 m mpy.

Tyyppi: Tulisijan pohjakiveys.

Koko: 40 x 40 cm.

Materiaali: Luonnonkivi, osaa lohkottu.

Kivien koko: 40x15-10x8 cm.

Kuvaus: Kivet yhdessä kerroksessa. Osa kivistä ladottu säteittäin hiekan (Y408) päälle. Lohkaistun laattamaisen kiven alla pohjamaa (Y409). Kiveys on lähes pyöreän kuopan pohjalla.

Stratigrafia: Yläpuolella Y405, alapuolella Y408 ja Y409. Muistuttaa R203, R204 ja R207.

Ajoitusarvio:1700-1770.

R402

Koordinaatit: 455-460/598-601 Z=13.12-13.05 m mpy (pinta).

Tyyppi: Perustuskiveys.

Koko: 4.90 x 2.50 cm.

Materiaali: Luonnonkivi.

Kivien koko: 90x80-60x40 cm.

Kuvaus: Koillis-lounaissuuntaisessa kivirivissä on 4-5 kiveä ja lounaisnurkassa kallio korkeudella 12.99 m mpy Tätä vasten on kaakkois-luodesuunnassa kaksi kiviriviä, joissa molemmissa näkyvissä kaksi kiveä. Rakenne jatkuu eteläprofiiliin.

Stratigrafia: Yläpuolella Y401, alapuolella Y409. Kolmen kiven ympärillä Y410.

Ajoitusarvio: 1700-luku.

KOEKUOPPALUETTELO

Kuopat ovat pääsääntöisesti suorakulmaisia ja pääilmansuuntien mukaisia. Koordinaatit koskevat koekuoppien lounaiskulmaa. Löydöistä ks. löytöluettelo.

1. 432,00/600,65 0,37 m²

Tutkimusalueen kaakkoisosassa, kooltaan 60 x 60 cm ja syvyydeltään 50 cm.
-22 cm kerros multaa (=pintamulta)
-22 cm syvyydeltä alkoi punaruskea sora/hiekka (=pohjamaa)

2. 434,60/589,90 0,20 m²

Tutkimusalueen eteläreunalla, kooltaan 55 x 60 cm ja syvyydeltään 80 cm.
-18-30 cm kerros multaa (=pintamulta)
-45 cm kerros punaruskeaa soraa/hiekkaa (=pohjamaa)
-75 cm syvyydeltä alkoi vaalea hiekka (= luontainen kerros, pohjamaa)

3. 444,80/600,20 0,23 m²

Tutkimusalueen itäosassa, kooltaan 45 x 45 m ja syvyydeltään 60 cm.
-20 cm kerros multaa (=pintamulta)
-12 cm kerros tummaksi värjäytynyttä hiekkaa
-32 cm syvyydeltä alkoi punaruskea sora/hiekka (=pohjamaa)

4. 444,50/584,00 0,74 m²

Tutkimusalueen keskiosassa, kooltaan 70 x 80 cm ja syvyydeltään 70 cm.
-20 cm kerros multaa (=pintamulta)
-20 cm kerros tummaksi värjäytynyttä hiekkaa
-1 cm tumma rikastumiskerros (hiekka)
-3-15 cm harmaa huuhtoutumiskerros (hiekka) (=pohjamaan yläosa)
-55 cm syvyydeltä alkaen punaruskea hiekka (=pohjamaa)
Löydöt: 1600-luvun lopun ja 1700-luvun ikkunalasiasia mm.

5. 452,30/602,40

Tutkimusalueen itäosassa, kooltaan 120 x 80 cm ja syvyydeltään 90 cm. Jäi alueen 3 kaakkoisosaan.

6. 454,00/582,10 0,34 m²

Tutkimusalueen keskiosassa, kooltaan 60 x 45 cm ja syvyydeltään 62 cm.
-20 cm kerros multaa (=pintamulta)
-10 cm kerros tummaksi värjäytynyttä hiekkaa/multaa
-30 cm syvyydeltä alkaen moreenia (sora + isoja kiviä) (=pohjamaa)

7. 465,20/597,50 0,48 m²

Tutkimusalueen koillisosassa, kooltaan 65 x 75 cm ja syvyydeltään 40 cm.
-20 cm kerros multaa. (=pintamulta)

- 15 cm kerros värjäätynyttä hiekkaa/multaa
 - 35 cm syvyydeltä alkaen hiilensekainen kiveys (kivien halk. 5 - 25 cm)
- Koekuopan eteläpuolelle avattiin alue 2.

8. 466,00/584,60 2,70 m²
Koekuoppa liittyy eteläpäästään alueeseen 2.

9. 465,30/581,70 0,68 m²
Tutkimusalueen länsiosassa, puiston halki menevän polun länsipuolella. Kooltaan 85 x 85 cm ja syvyydeltään 100 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
- 20 cm kerros värjäätynyttä hiekkaa/multaa (joukossa tiilenpaloja)
- 25 cm kerros tummaksi värjäätynyttä hiekkaa
- 30 cm kerros punaruskeaa hiekkaa (=pohjamaa)
- 95 cm syvyydeltä alkaen vaaleaa hiekkaa

10. 433,00/589,50 0,96 m²
Tutkimusalueen eteläosassa, päärakennuksen oletetun kaakkoiskulman lähellä. Kooltaan 50 x 60 cm ja syvyydeltään 32 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
- 10 cm kerros hiekkaa/soraa (=pohjamaa)
- 32 cm syvyydeltä alkaen kallio

11. 443,80/590,20 0,48 m²
Tutkimusalueen keskellä, alueen 1 pohjoispuolella, päärakennuksen itäseinän linjalla. Kooltaan 60 x 100 cm ja syvyydeltään 30 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
- 10 cm kerros multaa + hiekkaa
- ei kaivettu pohjaan.
- iso kivijalkakivi (90 x 60 cm)

12. 450,60/590,80 0,49 m²
Tutkimusalueen keskiosassa, päärakennuksen itäseinän linjalla. Kooltaan 70 x 60 cm ja syvyydeltään 55 cm.

- Eteläprofiili
 - 8 cm kerros punaista sepeliä (polku/kävelytie)
 - 5 cm kerros tummanruskeata hiekkaa
 - 8 cm kerros hiekkaa ja laastia
 - 25 cm kerros hiekkaa + multaa
 - 46 cm syvyydeltä alkaen hiekka/moreeni (=pohjamaa)
- Pohjoisprofiili
 - 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
 - 25 cm kerros hiekkaa + multaa
 - 45 cm syvyydeltä alkaen hiekkaa/moreenia
- Kivijalkakivi 70 cm x 50 cm

13. 454,60/590,80 1,05 m²
Tutkimusalueen keskiosassa, päärakennuksen itäseinän linjalla. Kooltaan 100 x 110 cm ja syvyydeltään 60 cm.

- 25 cm kerros multaa (=pintamulta)

- 20 cm kerros hiekkaa + multaa
- 45 cm syvyydeltä alkaen hiekka/moreeni (=pohjamaa)
- Kivijalkakivi 45 x 45 cm
 - päällä on luultavasti ollut toinen kivi
 - kaivettu maahan

14. 458,10/590,80 2,09 m² (Kuopat 14 ja 15 yhteensä)

Tutkimusalueen keskiosassa, päärakennuksen itäseinän linjalla. Kooltaan 100 x 90 cm ja syvyydeltään 40 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
- 15 cm kerros hiekkaa + multaa
- 35 cm syvyydeltä alkaen hiekkaa/moreenia, kivien halk. 10-20 cm (=pohjamaa)
- Kivijalkakivi 65 x 65 cm, kiven koilliskulma muodostaa suorankulman (lohkottu?)

15. 459,80/591,90 laajuus ks. kuoppa 14.

Tutkimusalueen keskiosassa, päärakennuksen itäseinän linjalla. Kooltaan 80 x 100 cm ja syvyydeltään 60 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
- 5 cm kerros hiekkaa
- 20/25 cm syvyydeltä alkaen moreenia, isohkoja kiviä, halk. 20-30 cm (=pohjamaa)
- Luoteiskulmassa kaivanto
 - 20 cm kerros multaa (= pintamulta)
 - 30 cm kerros hiekkaa + multaa (kaivanto)
 - 50 cm syvyydeltä alkaen moreenia (=pohjamaa)

16. 444,00/586,80 0,49 m²

Tutkimusalueen keskiosassa, uunin (R101) koilliskulmassa. Kooltaan 50 x 100 cm ja syvyydeltään 40 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
- 20 cm kerros multaa + hiekkaa
- Kivijalkakivi (70 x 45 cm)
- Uunin koilliskulma
 - mm. yksi porattu kivi, reiän halk. 30 mm
- Ei kaivettu pohjaan.

17. 446,80/586,70 1,3 m²

Tutkimusalueen keskiosassa, uunin (R101) pohjoispuolella. Päärakennuksen sisällä.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
- 15 cm kerros hiekkaa + multaa
- 35 cm syvyydeltä alkaen tiilitaso (tavallisia punatiiliä). Tiilien alla hiekkakerros, ei kiviperustusta. Tiilien välissä ei merkkejä laastista. Rakenne muistuttaa enemmän tiililattiaa kuin uuninperustusta.
- Pohjoisreunassa:
 - 35 cm syvyydeltä alkaen hiekkaa 15 cm syvä kerros
 - 50 cm syvyydeltä alkaen puhdas hiekka (=pohjamaa)

18. 458,60/598,80 0,49 m²

Tutkimusalueen itäosassa (Alueen 4 sisällä). Kooltaan 60 x 55 cm ja syvyydeltään 35 cm.

-20 cm kerros multaa (=pintamulta)

-15 cm kerros mullansekaista karkeaa hiekkaa

-35 cm syvyydeltä alkaen punaruskeaa hiekkaa, jossa kiviä (halk. 10 x 15-20 cm (= pohjamaa)

Eteläosassa seinänperustuskivi (40 x 37 cm)

19. 461,60/597,70 0,35 m²

Tutkimusalueen pohjoisosassa (Alueen 4 sisällä). Kooltaan 50 x 70 cm ja syvyydeltään 18 cm.

-18 cm kerros multaa (=pintamulta)

Kivijalkakivi (57 x 44 cm)

Kaivettiin pohjaan vasta, kun alue 4 avattiin.

20. 474,90/595,40 0,28 m²

Tutkimusalueen pohjoislaidalla. Kooltaan 55 x 55 cm ja syvyydeltään 44 cm.

-25 cm kerros multaa (=pintamulta)

-19 cm kerros mullansekaista hienoa hiekkaa

-44 cm syvyydeltä alkaen punaruskeaa hiekkaa, ei kiviä (= pohjamaa)

21. 469,60/599,40 0,25 m²

Tutkimusalueen pohjoisosassa. Kooltaan 50 x 50 cm ja syvyydeltään 70 cm.

-40 cm kerros multaa (=pintamulta)

-10 cm kerros ruskeankeltaista hiekkaa

-15 cm kerros mullansekaista hiekkaa, seassa hieman nokea

-65 cm syvyydeltä alkaen punaruskea hiekka/moreeni, kivien halk. 5-20 cm (=pohjamaa)

Etelänurkassa pilkottaa mahdollisesti peruskallio.

22. 457,00/571,40 1,64 m²

Tutkimusalueen länsiosassa, puutarhan kiviterassin itä- eli yläpuolella. Kooltaan 100 x 120 cm ja syvyydeltään 85 cm. Kuoppa kaivettiin kaivinkoneella.

-25 cm kerros multaa (=pintamulta)

-10 cm kerros multaa + hiekkaa

-35 cm syvyydeltä alkaen hiekkaa (yli 50 cm kerros), puhdasta hiekkaa (=pohjamaa)

23. 432,00/584,00 0,80 m²

Tutkimusalueen eteläosassa, päärakennuksen lounaiskulman lähellä. Kooltaan 75 x 100 cm ja syvyydeltään 75 cm.

-20 cm kerros multaa (=pintamulta)

-50 cm kerros multaa, kerroksen alaosassa muutamia kiviä (halk. 5-30 cm), ei rakenne.

-70 cm syvyydeltä alkaen hiekka/sora (=pohjamaa)

24. 433,90/588,00 0,55 m²

Tutkimusalueen eteläosassa, päärakennuksen eteläpäädyn tuntumassa. Kooltaan 70 x 100 cm ja syvyydeltään 20 cm.

-20 cm kerros multaa (=pintamulta)

Kivijalkakivi 45 x 50 cm. Kivi ei ole päärakennuksen itäseinän linjalla.
Kuoppaa ei kaivettu puhtaaseen pohjamaahan asti.

25. 436,60/586,90 0,57 m²

Tutkimusalueen eteläosassa, päärakennuksen sisäseinän linjalla. Kooltaan 80 x 90 cm ja syvyydeltään 40 cm.

- 25 cm kerros multaa (=pintamulta)
 - 10 cm kerros multaa + hiekkaa
 - 35 cm syvyydeltä alkaen soraa (=pohjamaa)
- Kivijalkakivi 55 x 60 cm.

26. 444,00/583,50 0,25 m²

Tutkimusalueen länsiosassa, uunin (R101) luoteiskulmassa. Kooltaan 50 x 60 cm ja syvyydeltään 40 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
 - 10 cm kerros multaa + hiekkaa.
 - 30 cm syvyydeltä alkaen hiekkaa.
- Kaakkoisosassa uunin (R101) luoteiskulma.
Ei kaivettu puhtaaseen pohjamaahan asti.

27. 426,40/566,60 0,25 m² Pinnan korkeus 12,85 m mpy

Tutkimusalueen länsiosassa, puutarhan kiviterassin ylä- eli itäpuolella. Kooltaan 50 x 50 cm ja syvyydeltään 50 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
 - Yli 30 cm kerros likaista, värjäätynyttä hiekkaa
- Ei kaivettu pohjamaahan asti.

28. 449,40/547,20 0,20 m² Pinnan korkeus 12,50 m mpy

Tutkimusalueen länsipuolella, puutarha-alueella. Kooltaan 35 x 50 cm ja syvyydeltään 75 cm.

- 20 cm kerros multaa (=pintamulta)
 - 20 cm kerros multaa
 - 10 cm kerros karkeaa hiekkaa (puhdasta täytehiekkaa)
 - 13 cm kerros hiesu + multa
 - 63 cm syvyydeltä alkaen sora/hiekka (= pohjamaa)
- Kuopasta otettiin kaksi maanäytettä (näyte 14 tasolta 12,30 m mpy ja näyte 15 tasolta 12,00 m mpy).

Espoo Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Liite 6

G. Haggrén 2001

LÖYTÖLUETTELO

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
1	1	442/580 -582	101	Posliini	Kansi	Reunapala, ulkopinnalla valkoisella pohjalla sinistä koristemaalausta.	1	5.9	40 x 23	Halkaisija n. 90 mm.
2	1	442/580 -582	101	Fajanssi	Astia	Pohjapaloja. Valkoinen lasite.	2	4.3	Suurempi 28 x 15 x 10	
3	1	442/580 -582	101	Punasavi	Astia	Pohjapala. Sisäpinnalla savilietettä.	1	12.9	54 x 33 x 10	
4	1	442/580 -582	101	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä. Yksi reuna pyöreä.	1	1.7	38 x 10 x 2	
5	1	442/580 -582	101	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä.	1	1.9	38 x 22 x 1	
6	1	442/582 -584	101	Kupariseos	Esine	Soikea hela, jossa n. 5 mm leveä reunus ja keskellä kupura. Takapuolelle kiinnitetty kaksi eri pituista niittiä.	1	7.1	28 x 24 x 18	Ei kiveyksestä.
7	1	442/582 -584	101	Rauta	Naula	Erilaisia nautoja. Kahdessa toista pyöreä kanta, kahdesta se on katkennut ja yhdessä on rombimainen pää. Yksi naula on L-muotoinen ja kaksi on pyöreitä ylöspäin leveneviä. Muissa litteät tai neliskulmaiset vartaat.	18	99	Pisin 125	Ei kiveyksestä.
8	1	442/582 -584	101	Posliini	Astia	Lautasen pohjapaloja. Kaksi palaa sopii yhteen. Valkoisella pohjalla on sinistä kukkakoristelua.	6	23.5	Yhteensopivat 70 x 47 x 4	Ei kiveyksestä.

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
9	1	442/582 -584	101	Posliini	Astia	Batavianposliinia. Palat sopivat yhteen ja muodostavat pohjaa ja reunaa matalasta lautasesta. Ulkopinta vaaleanruskea, sisäpinnalla sinistä koristelua valkoisella. Reunassa on 6 mm leveä koristenauha ja sisäpohjassa on maisema-aihe. Vuodenaika-aihe?	3	27.5	85 x 57 x 29	Halkaisija n. 140 mm. Ei kiveyksestä.
10	1	442/582 -584	101	Posliini	Astia	Batavianposliinia. Kupin suureunapala. Ulkopinta vaaleanruskea ja sisäpinta valkoinen sinisellä koristuksella. Suun reunassa 5 mm leveä koristenauha, sisäpinnalla sinistä maalauskoristelua.	1	5	45 x 28 x 2	Halkaisija n. 100 mm.
11	1	442/582 -584	101	Posliini	Astia	Lautasen pohjapala. Sisäpinnalla sinistä ja punaista kasvikoristelua. Punainen maalattu lasituksen päälle. Ns. kiinalaista imari-koristelua.	1	4.8	37 x 30 x 8	Pohjan halkaisija n. 100 mm.
12	1	442/582 -584	101	Posliini	Astia	Suureunapaloja. Valkoinen lasitus, toisessa palassa punaista kasviaiheista koristelua lasituksen päällä.	2	0.9	Suurin 14 x 11 x 2	
13	1	442/582 -584	101	Fajanssi	Astia	Lautasen pohjapala. Molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasite. Yläpinnalla sinistä koristelua pinnalla. Pohjapinnalla sinisellä pohjamerkitöjä: Ylimpänä viiva ja sen alla ...B_B, jonka alla 2.	1	3.4	45 x 36 x 3	Pohjamerkintä lienee Pierre Berthevinin aikainen Mariebergin tehtaalta, eli 1766-69 ajalta (S.E Vingedal 1982: Porslinsmärken.Tiskarna.).
14	1	442/582 -584	101	Fajanssi	Astia	Pohja- ja reunapaloja. 3 palassa lasite lohjennut. 19 palaa lasitetta (kahdessa sinistä koristelua). 14 palaa joissa molemilla puolilla lasite (yhdessä sinistä korist., yksi palanut). 27 palaa, joissa vaan yhdessä pinnassa lasite (yksi koristeltu).	63	39.4	Suurin 35 x 21 x 3	
15	1	442/582 -584	101	Fajanssi	Astia	Paloissa sininen kasviaiheinen koristelu valkoisella pohjalla. Kahdessa palassa lasitusta vain yhdellä pinnalla.	3	2.4	Suurin 29 x 19 x 3	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
16	1	442/582 -584	101	Fajanssi	Astia	Kaareva pala, jossa valkoisen lasituksen päällä tummanpunainen koristelu.	1	0.5	13 x 9 x 2	
17	1	442/582 -584	101	Kivitavara	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla dreijausjälki ja suolalasisitus. Ulkopinnalla reliefikuviota ja lasitettua tummansinistä ja violettia. Westerwaldin keramiikkaa.	1	3.1	20 x 18 x 5	Halkaisija n. 160 mm
18	1	442/582 -584	101	Punasavi	Astia	Vadin suureunakatelma. Sisäpinnalla savilietettä.	1	2.6	43 x 11 x 10	Halkaisija n. 280 mm
19	1	442/582 -584	101	Punasavi	Astia	Vadin reunapala. Ulkoreunalla ja sisäpinnalla näkyvissä savilietettä. Sisäpinnalla lasituksen rippeitä. Bolus-koristelua ja pistemäistä naarmutuskoristelua.	1	93.7	130 x 50 x 20	Halkaisija n. 300 mm. Sopii yhteen :48:n kanssa.
20	1	442/582 -584	101	Punasavi	Astia	Pohjapala. Yläpinnalla savilietteen jälkiä.	1	3.7	30 x 19 x 4	Ei kiveyksestä.
21	1	442/582 -584	101	Punasavi	Astia	Suureunapala. Ulkopinta ja reuna maalattu keltaisella ja vihreällä. Sisäpinnassa vihreätä ja ruskeata. Lyijylasisitus.	1	1.4	12 x 15 x 6	
22	1	442/582 -584	101	Punasavi	Astia	Pohjapaloja. Yläpinnalla valkoista savilietettä. Palat kuuluvat yhteen.	2	8.6	44 x 32 x 5	
23	1	442/582 -584	101	Punasavi	Astia	Reunapala. Sisäpinnalla lyijylasisitus ja boluskoristelua.	1	10.2	37 x 35 x 8	
24	1	442/582 -584	101	Punasavi	Astia	Kaksi yhteen kuuluvaa suureunapaa. Sisäpinnalla savilietettä ja lasituksen rippeitä, reunassa jälkiä vihreästä koristelusta.	2	32.5	97 x 45 x 29	Halkaisija 220 mm.
25	1	442/582 -584	101	Fajanssi	Astia	Yhdellä pinnalla tumma ja toisella vaalea lasitus.	1	0.6	21 x 11 x 3	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
26	1	442/582 -584	101	Punasavi	Astia	Pohjapala ja pala kyljen alaosa. Kylkipalassa sileä ulkopinta ja epätasainen sisäpinta. Pohjapalasta yksi pinta lohjennut pois.Kukkaruukuista?	2	21.9	Suurempi 53 x 47 x 9	
27	1	442/582 -584	101	Valkosavi	Liitupiippu	Tasapaksu varren katkelma sekä katkelma pesän juuresta, jossa sileä ja pyöreä kanta, ei leimaa.	2	3.9	Varsipala 32 x 7; pesäpala 19 x 10 x 4	
28	1	442/582 -584	101	Lasi	Pullo	Ns. tilypullon alaosa. Palat sopivat yhteen ja muodostavat pullon pohjaa. Pohjassa puntteliarpi. Väritön, vihertävä lasimassa, jossa kuplia.	2	5.8	28 mm korkea	Pohjan halkaisija 19 mm. Ei kiveyksestä.
29	1	442/582 -584	101	Lasi	Pullo	Kolme väritöntä ja karevaa kylkipalaa. Pieniä ilmakuplia lasimassassa.	3	6.6	Suurin 22 x 7 x 1	Ei kiveyksestä.
30	1	442/582 -584	101	Lasi	Astia	Kaarevia kylkipaloja värittömästä lasimassasta. Pistemäisiä pieniä kuplia.	2	1	Suurempi 24 x 11 x 1,2	
31	1	442/582 -584	101	Lasi	Pullo	Kaarevia kylkipaloja vaaleanvihreästä lasimassasta. Pyöreitä ja pieniä kuplia.	2	0.7	Suurempi 20 x 15 x 1	Ei kiveyksestä.
32	1	442/582 -584	101	Lasi	Pullo	Kaarevia kylkipaloja. Vihreä lasimassa.	3	2.9	Suurin 28 x 18 x 2	
33	1	442/582 -584	101	Lasi	Pullo	Kaareva kylkipala. Vihreää, irisoitunutta lasimassaa.	1	2.6	28 x 20 x 3	Ei kiveyksestä.
34	1	442/582 -584	101	Lasi	Pullo	Kaareva kylkipala vihreänruskeasta lasimassasta.	1	1.2	22 x 15 x 2,5	Ei kiveyksestä.
35	1	442/582 -584	101	Lasi	Pullo	Violetinvivahteinen kylkipala, joka on yhdessä päässä n. 2 mm paksu ja toisessa 4 mm. Taipunut kuumuudessa.	1	2.3	23 x 17 x 4	Ei kiveyksestä.
36	1	442/582 -584	101	Lasi	Astia	Vadin (tms.) suureunapaloja. Tummanvihreä massa. Paloissa kääntetty reuna (5-9 mm paksu). Kuplia lasimassassa.	4	48.2	Suurin 80 x 53 x 5	Ei kiveyksestä. Halkaisija 240 mm.

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
37	1	442/582 -584	101	Lasi	Astia	Ison pullon tms. pohja- ja kylkipaloja. Tummanvihreä massa.	4	37.4	Suurin 80 x 54 x 28	Ei kiveyksestä.
38	1	442/582 -584	101	Lasi	Astia	Juomalasin kylki- ja suurenapala. Väritöntä, irisoitunutta lasia. Astiassa pystysuora rihlamuottiinpuhalluskoristelu.	1	12.1	76 x 46 x 4	Ei kiveyksestä. Halkaisija noin 70-80 mm.
39	1	442/582 -584	101	Lasi	Pullo	Kulmikkaiden ja lieriönmuotoisten pullojen kylkipaloja. Vaaleanvihreä massa. Pieniä kuplia massassa.	13	19.7	Suurin 27 x 22 x 2	Ei kiveyksestä.
40	1	442/582 -584	101	Lasi	Ikkuna	Ikkunalasinpaloja. Vihreä massa. Reunoja muotoiltu retusoimalla.	16	29.7	suurin 54 x 45 x 2	Ei kiveyksestä.
41	1	442/582 -584	101	Lasi	Ikkuna	Vaalean- ja tummanvihreästä lasimassasta olevia ikkunalasinpaloja, joissa pyöreä reuna. Pienemmässä palassa kuplia.	2	2.1	Suurempi 21 x 21 x 2	
42	1	442/582 -584	101	Lasi	Ikkuna	Ikkunalasinpaloja. Vihreä massa. Pieniä ovaaleja kuplia. Samasta lasimassasta?	54	63.2	Suurin 52 x 48 x 2	Ei kiveyksestä.
43	1	442/582 -584	101	Lasi	Ikkuna	Ikkunalasinpaloja. Vaaleanvihreä massa. Osa irisoituneita.	259	231.5	Suurin 55 x 35 x 2	Ei kiveyksestä.
44	1	442/582 -584	101	Lasi	Ikkuna	Ikkunalasinpaloja(?). Vaaleanvihreä massa. Samasta massasta tehtyjä?	10	5.6	Pienin 13 x 5 x 1	Ei kiveyksestä.
45	1	442/584 -586	101	Lasi	Astia	Kylkipala. Valkoista luulasia.	1	0.09	9 x 6 x 1	
46	1	442/584 -586	101	Fajanssi	Astia	Lautasten palasia. 20 palaa irronnutta lasitetta, josta kolmessa sinistä koristelua valkoisella pohjalla. 5 reunapalaa, yksi pohjapala. Kolme kylkipalaa (yhdessä hieman sinisestä koristelusta jälkiä).	30	14.8	Suurin 37 x 35 x 5	
47	1	442/584 -586	101	Punasavi	Astia	Yksi pinta lohjennut pois, Sisäpinnalla vaalea lyijylasitus.	1	0.8	15 x 13 x 3	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
48	1	442/584 -586	101	Punasavi	Astia	Kaksi yhteensopivaa vadin kylkipalaa. Ulkopinnalla dreijauksen jälkiä. Sisäpinnalla savilietettä ja lasituksen rippeitä.	2	14.2	Yhdessä 71 x 35 x 8	Sopii yhteen :19:n kanssa.
49	1	442/584 -586	101	Punasavi	Astia	Neljä padan (tms.) kylkipalaa joilla aaltoileva ulkopinta ja sisäpinnalla tummanruskea lasitus. Kolme kylkipalaa, joissa sisäpinnat lohjenneet pois ja ulkopinta aaltoileva. Yksi pala josta molemmat pinnat lohjenneet pois.	8	22.1	Suurin 44 x 36 x 4	
50	1	442/584 -586	101	Lasi	Astia	Juomalasiens suureuna- ja kylkipaloja. Rihlamuottiinpuhalluskoristelu. Väritön massa. Irisoituneita.	3	4.3	Suurin 33 x 25 x 2	
51	1	442/584 -486	101	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Tummanvihreä massa, irisoituneita.	2	2.1	Suurempi 25 x 12 x 4	
52	1	442/584 -586	101	Lasi	Pullo	Kylkipala. Vihreä massa, irisoitunut.	1	5.2	50 x 39 x 2	
53	1	442/584 -586	101	Lasi	Astia	Vadin tai pullon kylkipala. Vihreä massa.	1	9.2	50 x 40 x 4	
54	1	442/584 -586	101	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreä massa, irisoituneita.	25	26.6	Suurin 73 x 54 x 1	
55	1	442/584 -586	101	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreä massa.	3	1.9	Suurin 21 x 18 x 1	
56	1	442/584 -586	101	Lasi	Pullo	Kulmikkaan pullon kylkipala. Tummanvihreä massa.	1	3.5	28 x 20 x 4	
57	1	442/584 -586	101	Lasi	Pullo	Kylkipala. Tummanvihreä massa.	1	2.8	29 x 17 x 3	
58	1	442/584 -586	101	Kuona		Huokoista, vihertävää kuonaa. Palassa yksi sileä pinta.	1	1.4	20 x 13 x 8	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
59	1	442/586 -588	101	Punasavi	Kattotiili	Kaksi palaa, joista toinen pinta rapautunut, toinen lohjennut pois. Kaartuva alaosa tallella. Yksi kattotiili, jossa reuna ja molemmat pinnat tallella (tiilen paksuus n. 13-17 mm). Rapautunut sisäpinta.	3	289.3	Suurin 93 x 90 x 30	Uunista.
60	1	442/586 -590	101	Posliini	Astia	Lautasen tms. pohjapaloja. Yhteensopivia. Sisäpinnalla punaisella, mustalla ja keltaisella maalattua koristelua lasituksen päällä.	2	1.9	Yhdessä 31 x 19 x 2	
61	1	442/586 -590	101	Fajanssi	Astia	Kaareva kylkipala, jonka molemmissa pinnoissa valkoista lasitusta.	1	9.7	47 x 38 x 4	Halk. 110 mm. Moderni?
62	1	442/586 -590	101	Kivtavara	Astia	Kylkipala, jossa dreijauksen jälkiä sisäpinnalla. Vaaleanharmaa lasimassa. Väritön suolalasisitus. Westerwaldin keramiikkaa.	1	1.2	20 x 12 x 4	
63	1	442/586 -590	101	Punasavi	Astia	Kylkipala. Molemmilla pinnoilla valkoisen lasituksen rippeitä.	1	1.4	19 x 16 x 4	
64	1	442/586 -590	101	Valkosavi	Astia	Kylkipala. Ulkopinnaalla rihlauskuvio. Sisäpinta lasitettu ja kellanruskea.	1	2.9	27 x 22 x 4	
65	1	442/586 -590	101	Valkosavi	Astia	Kaareva kylkipala. Ulkopinta epätasainen ja beige väritään. Sisäpinta lasitettu ja vihreänkeltainen.	1	1.9	31 x 15 x 3	
66	1	442/586 -590	101	Savi	Astia	Harmaa savipala. Molemmat pinnat lohjenneet pois? Suora.	1	1.3	16 x 12 x 3	
67	1	442/586 -590	101	Valkosavi	Liitupiippu	Yksi pesän suureunapala ja kaksi kylkipalaa. Yhdessä kylkipalassa nokea.	3	2.4	Suurin 23 x 18 x 4	
68	1	442/586 -590	101	Lasi	Astia	Kylkipaloja. Väritön massa. Pienempi pala irisoitunut.	2	0.9	Suurempi 24 x 11 x 3	
69	1	442/586 -590	101	Lasi	Ikkuna	Ikkunalasinpaloja. Vaaleanvihreitä, osa irisoituneita.	13	12.8	Suurin 35 x 20 x 1,5 mm	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
70	1	442/590 -594	101	Fajanssi	Astia	Kylkipala. Yksi pinta lohjennut pois, toisessa valkoinen lasitus.	1	0.5	19 x 19 x 1,5	
71	1	442/590 -594	101	Punasavi	Astia	Pohjapala. Yksi pinta osittain lohjennut pois, toisessa savilietteen jälkiä.	1	3.6	34 x 19 x 6	
72	1	442/590 -594	101	Punasavi	Astia	Kylkipala. Yksi pinta lohjennut pois, toisessa dreijausuria.	1	1.2	30 x 20 x 2	
73	1	442/590 -594	101	Punasavi	Astia	Kylkipala. Yksi pinta lohjennut pois, toisessa dreijausura.	1	0.8	20 x 19 x 2	
74	1	442/590 -594	101	Valkosavi	Liitupiippu	Varren katkelma.	1	4.9	59 x 8	
75	1	442/590 -594	101	Lasi	Pullo	Kylkipaloja. Vihreä massa.	5	9.3	Suurin 25 x 24 x 2	
76	1	442/590 -594	101	Lasi	Astia	Pikarin kylkipaloja. Väritön massa.	2	1.1	Suurempi 24 x 9 x 1	
77	1	442/590 -594	101	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreä massa.	13	14.6	Suurin 53 x 12 x 2	
78	1	442/590 -594	101	Pii	Iskos	Läpikuultavan beige levymäinen piiskos.	1	3.2	29 x 19 x 4	
79	1	442/594 -598	101	Posliini	Astia	Batavianposliinia. Lautasen (?) kylki- ja suureunapala. Ulkopinta ruskea, paitsi suureunassa 5 mm leveä valkoinen reunus. Sisäpinoilla sinistä koristelua valkoisella. Suureunapalassa 5 mm leveä koristenauha.	2	2.4	Suurin 27 x 20 x 3	Suun halkaisija n. 100 mm.
80	1	442/594 -598	101	Posliini	Astia	Batavianposliinia. Kupin tms. pohjareunapala. Ulkopinta ruskea, sisäpinnalla sinistä kukkakoristelua valkoisella. Pohjareunuksen sisällä pohjan ulkopinta valkoinen.	1	3.6	25 x 18 x 12	
81	1	442/594 -598	101	Valkosavi	Liitupiippu	Kaksi tasapaksua varren katkelmaa.	2	6.3	44 x 7 ja 33 x 8	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
82	1	442/594 -598	101	Lasi	Pullo	Lieriömuotoisen pullon kylkipala. Tummanvihreä massa.	1	29.6	73 x 54 x 5	
83	1	442/594 -598	101	Lasi	Pullo	Kylki- tai pohjapala. Oliivinvihreä massa.	1	0.9	15 x 9 x 4.	
84	1	442/594 -598	101	Lasi	Pullo	Kulmikkaan pullon kylki- tai pohjapala. Vaaleanvihreä massa.	1	0.7	20 x 16 x 1,5	
85	1	442/594 -598	101	Lasi	Ikkuna	Ikkunalasinpaloja. Vaaleanvihreä massa.	19	25.5	Suurin 68 x 33 x 2	
86	1	442/598 -602	101	Rauta	Esineen katkelma	Veitsen katkelma. Kapeneva terä, jonka kärki on katkennut. Toisessa päässä on niitillä kiinnitetty kaksi levyä niin, että terä jää keskelle. Molemmat litetyt metallilevyt (varsi?) ovat katkenneet. Linkkuveitsi?.	1	16.1	89 x 19 x 10	
87	1	442/598 -602	101	Rauta	Esine	Lehtimäinen lukonhela. Kaksinkerroin keskeltä taipunut. Avaimenreiän vieressä kaksi naulanreikää ja alhaalla kantalevennyksessä. Kärjen reunat muotoiltu koristeellisiksi.	1	18.3	49 x 40 x 12	
88	1	442/598 -602	101	Fajanssi	Astia	Pohjapala. Yksi pinta lohjennut pois, toisessa valkoista lasitusta.	1	0.5	15 x 14 x 2	
89	1	442/598 -602	101	Fajanssi	Astia	Pohjaitapala. Sisäpinnalla musta painokuvakoristelu valkoisella pohjalla (mm. pystyy hahmoittamaan lehden). Ulkopinnalla valkoinen lasitus.	1	2	21 x 18 x 4	
90	1	442/598 -602	101	Punasavi	Astia	Pohjapala. Molemmilla pinnoilla tummaa lasitusta, toisesta miltein täysin lohjennut pois.	1	3.2	29 x 19 x 6	
91	1	442/598 -602	101	Punasavi	Astia	Pohja- tai kylkipala. Yhdellä pinnalla lasitusta ja valkoista boluskoristelua. Osa pinnasta lohjennut pois. Ulkopinta sileä, dreijausjälkiä?	1	1.9	28 x 13 x 5	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
92	1	442/598 -602	101	Valkosavi	Astia	Suureunapala syvästä astiasta (ruukku, kannu?). 2 ulointa cm taivutettu ulospäin. Ulkopinnalla tummanruskea laikukas lasitus. Sisäpinnalla valkoinen tinalasitus. Savimassa rusehtava.	1	6.7	39 x 31 x 5	Halkaisija 160 mm.
93	1	442/598 -602	101	Valkosavi	Astia	Kylkipala. Yksi pinta lohjennut pois. Sisäpinnalla keltainen lasitus. Ulkopinnalla dreijausuria. Savimassa mustunut.	1	1.9	25 x 20 x 4	Halkaisija 160 mm.
94	1	442/598 -602	101	Valkosavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla osittain säilynyt keltaruskea lasitus. Samanvärisen lasitus myös rihlatulla ulkopinnalla.	1	0.9	17 x 12 x 3	
95	1	442/598 -602	101	Valkosavi	Liitupiippu	Pesän katkelma. Suuaukkoa kiertää pisteiviiva. Sisäpinta osittain mustunut.	1	1.7	22 x 18 x 3	Suun halkaisija n. 18 mm.
96	1	442/598 -602	101	Lasi	Ikkuna	Ikkunalasinpaloja. Vaaleanvihreä massa.	5	6	Suurin 35 x 30 x 2	
97	1	442/598 -602	101	Pii	Iskos	Vaaleanharmaata piitä.	1	4.3	24 x 22 x 11	
98	1	442/602 -604	101	Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinta lohjennut pois. Ulkopinta tasainen.	1	0.8	25 x 15 x 2,5	
99	1	442/602 -604	101	Lasi	Pullo	Kulmikkaan pullon kylkipala. Väritön massa.	1	1	18 x 12 x 2	
100	1	442/602 -604	101	Lasi	Ikkuna	Vihreästä lasimassasta.	2	1.9	Suurempi 29 x 21 x 2	
101	1	442/588	102	Valkosavi	Liitupiippu	Liitupiipun pesä. Suuaukkoa kiertää pisteiviiva. Sisäpinta suuaukon läheltä ja reuna mustuneet. Sisäpinnalla vähän karstaa.	1	1.3	23 x 14 x 4	
102	1	442/590	104	Lasi	Pullo	Kylkipala tummanvihreästä lasimassasta.	1	1.2	25 x 10 x 3	Kuopasta 105
103	1	442/590	104	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreä massa. Pinnassa koukeroista kaiverrusta	1	1	19 x 15 x 2	Kuopasta 105

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
104	1	442/590	104	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasimassaa. Yksi pala irisoitunut. Ei kuplia lasimassassa.	4	2.3	Suurin 19 x 13 x 1	Kuopasta 105
105	1	442/590	104	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasimassaa. Yksi reuna nyrhitty, lasiveitsen viilto.	1	0.6	14 x 11 x 1	Kuopasta 105
106	2	462- 464/601	201	Lasi	Ikkuna	Vihreä lasimassa. Kahdessa palassa kuplia.	4	4.6	Suurin 29 x 24 x 2	
107	2	462- 464/601	201	Pii	Iskos	Yksi levymäinen pala vaaleanharmaata ja yksi pala tummanharmaata piitä.	2	1	Surempi 18 x 10 x 3	
108	2	463/597 -599	201	Punasavi	Astia	Kukkaruukun kylkipala. Sisäpinnalla dreijausjälkiä. Ulkopinta sileä. Olkipainanne ulkopinnassa.	1	32.1	90 x 70 x 6	Halkaisija n. 120 mm.
109	2	463/597 -599	201	Punasavi	Astia	Kukkaruukun suureunapala. Reuna tasalaitainen. Suureunan ulkopuoli profiloitu. Dreijausjälkiä. Sisäpinta tasainen.	1	20.7	62 x 32 x 12	Suuaukon halkaisija n. 200 mm.
110	2	463/597 -599	201	Punasavi	Astia	Kukkaruukun suureunapala. Ulkopinta profiloitu, niin että noin 4 mm suuuaukosta paksunnos. Dreijausjälkiä.	1	5.2	28 x 20 x 11	Muistuttaa paljon :128.
111	2	463/597 -599	201	Punasavi	Astia	Kukkaruukun pohjareunapala. Pohjalla 8 mm reunasta n. 1 mm syventymä. Ulkokylki sileä samoin kuin sisäpinta.	1	14.5	47 x 28 x 18	
112	2	463/597 -599	201	Punasavi	Kaakeli	Etulevyn katkelma. Etupinnalla kermanväristä lasitetta. Pinta plastisesti muotoiltu.	1	4.4	36 x 35 x 5	
113	2	463/597 -599	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreä massa.	2	1.8	Suurempi 23 x 15 x 1	
114	2	463/597 -599	201	Kuona	Rautakuona	Pyöreähkö kuonakimpale.	1	135.9	n. 50 x 47 x 40	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
115	2	463/599 -600	201	Punasavi	Astia	Kukkaruukun kylkipala. Molemmat pinnat tasaisia. Sisäpinnassa dreijauksen jälkiä.	1	6.3	41 x 17 x 9	
116	2	463/600 -602	201	Fajanssi	Astia	Lautasen suurenapala. Ulkopinta lohjennut pois. Suun sisäpinnalla sininen viivakoristelu.	1	0.8	17 x 11 x 5	
117	2	463/600 -602	201	Punasavi	Kaakeli	Kaakelin etulevyn katkelma. Etupinnalla valkoisen tinalasituksen rippeitä.	1	13.1	49 x 37 x 6	
118	2	463/600 -602	201	Lasi	Ikkuna	Ikkunalasin katkelmia.	3	4	Suurin 31 x 20 x 2	
119	2	463/600 -602	201	Pii	Kimpale	Pala harmaata piitä.	1	3.1	20 x 17 x 7	
120	2	463/600 -602	201	Kuona	Rautakuona	Rautakuonakimpaleita.	5	149.4	Suurin 65 x 50 x 30	
121	2	464/584 -586	201	Kuona	Savikuona?	Kuluneita, huokoisia, mustia kuonakimpaleita.	3	79.8	Suurin 45 x 45 x 40	Liittyy mahdollisesti rakenteeseen R201.
122	2	464/584 -586	201	Fajanssi	Astia	Lautasen palasia. Valkoinen lasitus, sisäpinnalla sinistä koristelua ja rihlausta.	5	3.4	30 x 14 x 5	Samasta astiasta kuin :148.
123	2	464/584 -586	201	Punasavi	Astia	Kylkipala, sisäpinnalla lyijylasite, ulkopinta lohjennut.	1	0	18 x 14 x 2	
124	2	464/584 -588	201	Punasavi	Astia	Kulunut kylkipala. Sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinnalla dreijausuria.	1	0.9	16 x 11 x 4	
125	2	464/584 -586	201	Punasavi	Astia?	Hyvin tiivistä massaa olevia kylkipaloja. Yhteensopivia.	2	32.4	Suurempi 75 x 55 x 5	
126	2	464/584 -586	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä ikkunalasia.	2	4.4	Suurempi 43 x 18 x 2	
127	2	464/584 -586	201,R20	Fajanssi	Astia	Lautasen katkelma. Valkoinen lasitus, sisäpinnalla sinistä koristelua ja rihlauskuvio.	1	1	25 x 18 x 3	Samasta astiasta kuin :125.

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
128	2	464/584 -586	201,R20	Punasavi	Astia	Sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinnalla dreijausuria.	1	1.7	25 x 18 x 4	
129	2	464/584 -586	201,R20	Lasi	Astia	Pikarin kylkipala. Väritöntä, violetinvivahteista lasia.	1	0.7	18 x 12 x 2	
130	2	464/584 -586	201,R20	Lasi	Pullo	Kylkipala pullon kaulasta. Tummanvihreätä lasia.	1	1.7	24 x 23 x 2	
131	2	464/584 -586	201,R20	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreitä ikkunalasin palaasia.	5	4	Suurin 28 x 13 x 1,5	
132	2	464/584 -586	201,R20	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreitä ikkunalasinpalasia. Irisoituneita.	7	6.4	Suurin 34 x 25 x 1	
133	2	464/584 -586	201,R20	Kuona	Metallikuona?	Osittain lasimaista kuonaa.	1	0	40 x 35 x 20	
134	2	464/584 -586	201,R20	Kuona	Savikuona?	Kuluneita, huokoisia, mustia kuonakimpaleita.	3	63.4	Suurin 53 x 30 x 27	
135	2	464/586 -590	201	Posliini	Astia	Lautasen tms. astian kylkipala. Sisäpinnalla sinisen lasituksenalaisen koristekuvion katkelma, ulkopinta valkoinen.	1	1.4	27 x 20 x 2	
136	2	464/586 -590	201	Punasavi	Astia	Kylkipala, ulkopunnalla valkoista lasitusta ja dreijausuria, sisäpinta lohjennut.	1	2.3	20 x 19 x 3	
137	2	464/586 -590	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	4	2.7	Suurin 23 x 22 x 1	
138	2	464/586 -590	201	Kivi	Kynä	Rihvelikynän katkelma, jossa veistetty kärki.	1	0.9	23 x 5	
139	2	464/590 -594	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	8	7.2	48 x 22 x 1	
140	2	464/590 -594	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreä pala, jossa on paksu pyöreä reuna.	1	1.2	18 x 15 x 2	
141	2	464/594 -596	201	Posliini	Astia	Kylkikatkelma, molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus.	1	1.5	30 x 15 x 3	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
142	2	464/594 -596	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	1	0.4	13 x 10 x 2	
143	2	464/596 -598	201	Valkosavi	Liitupiippu	Varsikatkelma, jossa rullaleimakoristelua.	1	1.4	20 x 8	1700-l.
144	2	464/596 -598	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	1	1.4	43 x 21 x 1	
145	2	464/596 -598	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia, yksi reuna muotoiltu retusoimalla.	1	0.5	16 x 9 x 1,5	
146	2	464/599 -603	201	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	2	1.6	Suurempi 30 x 16 x 1,5	
147	2	466/584 ,5	201	Kuona	Savikuonaa ?	Kulunut, huokoinen, musta kuonakimpale.	1	10.8	47 x 30 x 20	
148	2	466/584 ,5	201	Punasavi	Astia	Lautasen pala. Valkoinen lasitus, sisäpinnalla sinistä koristelua ja rihlausta.	1	0.7	25 x 19 x 3	Samasta astiasta kuin :122.
149	2	466/584 ,5	201	Punasavi	Kaakeli?	Kaakelin etulevyn katkelma, etupinnalla valkoisen lasituksen rippeitä.	1	0.9	27 x 12 x 4	
150	2	466/584 ,5	201	Punasavi	Astia	Astian kylkipala, sisäpinnalla lietekoristelua ja lasituksen rippeitä, ulkopinta lohjennut.	1	1.5	26 x 19 x 4	
151	2	464/598 -600	202	Punasavi	Astia	Astian kylkipala, sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinta lohjennut.	1	0.9	17 x 12 x 3	
152	2	464/598 -600	202	Valkosavi	Liitupiippu	Liitupiipun varsikatkelma.	1	0.8	18 x 6	
153	2	464/598 -600	202	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	10	7.4	Suurin 30 x 15 x 1,5	
154	2	464/598 -600	202	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia. Ruudun katkelma, jossa yksi reuna leikattu lasiveitsellä, yksi muotoiltu retusoiden.	1	5.5	45 x 35 x 2	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
155	2	464/600 -602	202	Rauta	Naula	Hevosenkengännauloja. Kahdessa leveä, litteä kanta, yhdessä rombimainen kanta ja yhdessä leveä, päätä kohden oheneva kanta.	4	27.7	Pisin 45 x 11 x 9	
156	2	464/600 -602	202	Rauta	Esineen katkelma	Litteä rautavarras, jossa on ainakin kaksi niitinreikää. Kahvan katkelma?	1	21	80 x 18 x 2	
157	2	464/600 -602	202	Posliini	Astia	Kupin tms. kylkipala. Ulkopinnalla punaisella ja vihreällä emalivärillä maalattua kasviaiheista koristelua sekä rippeitä kultauksesta.	1	0.4	17 x 9 x 2	
158	2	464/600 -602	202	Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinnalla dreijausuria, nokeentumista.	1	2	27 x 15 x 5	
159	2	464/600 -602	202	Lasi	Pullo	Kylkipala. Vihreätä lasia.	1	0.9	20 x 14 x 2	
160	2	464/600 -602	202	Lasi	Ikkuna	Kuumuudessa taipuneita vaaleanvihreän ikkunalasin paloja.	2	2.7	Suurempi 35 x 27 x 1,5	
161	2	464/600 -602	202	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreitä ikkunalasin paloja. Ruudut muotoiltu lasiveitsellä. Yksi pala taipunut hieman kuumuudessa.	7	5.9	Suurin 30 x 29 x 1	
162	2	464/600 -602	202	Pii	Piitä	Harmaata, mustaa ja valkoista piitä. Iskoksia, tuluspiin kappaleita. Kahdessa mahdollisesti retusointia.	12	18.5	28 x 18 x 11	
163	2	464/600 -602	202	Kuona	Rautakuona	Huokoisia kuonapaloja	7	55	Suurin 45 x 25 xx 22	
164	2	464/602 -603	202	Rauta	Naula	Lyhyitä hevosenkengän nauloja.	5	28.6	Suurin 44 x 15 x 13	
165	2	464/602 -603	202	Rauta	Naula	Hevosenkengännauloja, joissa leveä, litteä kanta.	2	11.3	38 x 16 x 2 ja 32 x 16 x 6	
166	2	464/602 -603	202	Punasavi	Astia	Punasaviastian kylkipala. Sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinnalla dreijausuria ja karstaa.	1	1.7	21 x 16 x 4	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
167	2	464/602 -603	202	Punasavi	Astia	Punasaviastian kylkipaloja. Sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinta lohjennut.	3	2	Suurin 20 x 15 x 3	
168	2	464/602 -603	202	Kuona	Rautakuona	Rautakuonakimpale.	1	19.2	38 x 28 x 19	
169	2	464/602 -603	202	Punasavi	Astia	Padan tms. kylkipala, jonka ulkopinnalla dreijausuria ja nokea, sisäpinta lohjennut.	1	3.8	35 x 26 x 4	
170	2	464/602 -603	202	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia	1	0.9	23 x 17 x 1	
171	2	464/602 -603	202	Lasi	Ikkuna	Kuumuudessa sulanutta ja taipunutta vaaleanvihreätä lasia.	3	4.9	35 x 24 x 1	
172	2	464/602 -603	202	Pii	Iskos	Harmaita pii-iskoksia. Tuluspiitä?	3	4	Suurin 29 x 27 x 7	
173	2	463/601	203	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä ikkunalasia, osassa lasiveitsellä leikattu reuna.	4	4.5	Suurin 33 x 15 x 1,5	
174	2	464/589 -590	203	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	1	0.3	11 x 10 x 1	
175	2	464/592	203	Punasavi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	1	0.3	19 x 9 x 2	
176	2	464/600	205	Kuona	Savikuona?	Ontto, kahteen osaan haljennut kuonakimpale.	1	91.6	72 x 55 x 40	
177	2	464/600	205	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	2	1	Suurempi 22 x 18 x 1,5	
178	2	463/600	206	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	2	8.6	Suurempi 45 x 39 x 2	
179	2	463/601	206	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	2	7.3	Suurempi 45 x 42 x 2	
180	2	464/596	206	Valkosavi	Liitupiippu	Varsikatkelma.	1	0.8	12 x 7	
181	2	464/600	206	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	1	0.4	15 x 15 x 1	
182	2	463/600	207	Kivisaven ka	Pullo	Pala pullon kaulan juuresta. Ulkopinnat viimeistelemättömät, ei lasitusta.	1	4.8	30 x 30 x 5	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
183	2		207	Kuona	Kuona	Kahtia haljennut kuonakimpale, seassa kvartsia.	1	34.5	55 x 40 x 20	
184	2	464/601	207	Lasi	Astia	Pikarin (?) kylkipala, väritöntä, violetinvivahteista lasia.	1	0.3	10 x 8 x 1,5	
185	2	464/600-602	208	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	1	1.8	33 x 23 x 1	
186	2	463/599	211	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	5	6.9	Suurin 40 x 28 x 1,5	
187	3		301	Rauta	Naula	Hevosenkengännaula, jossa on rombimainen kanta ja suorakulmainen varras.	1	8.3	57 x 10 x 7	
188	3		301	Posliini	Astia	Lautasen reunapaloja. Yhteensopivia. Ns. batavianposliinia, jonka ulkopinta on ruskea, sisäpinnalla valkoisella pohjalla sinistä lasituksenalaista koristelua mm. suuta kiertävä leveä nauha. Toinen paloista on kärsinyt tulessa.	2	2.3	37 x 21 x 2	Lautasen suun halkaisija 120 mm.
189	3		301	Posliini	Astia	Lautasen suureuna. Ulkopinnalla valkoinen lasitus, sisäpinnalla valkoinen lasitus ja siinä lasituksenalainen sininen koristelu mm. suuta kiertävä leveä nauha.	1	0.8	23 x 12 x 2	Suureunan halkaisija noin 120 mm.
190	3		301	Fajanssi	Astia	Fajanssin pala, jonka molemmat pinnat lohjenneet.	1	0.8	20 x 20 x 4	
191	3		301	Punasavi	Astia	Kukkaruukun kylkipaloja. Toisen ulkopinta lohjennut, molempien sisäpinta lasittamaton.	2	9.7	Suurempi 42 x 33 x 5	
192	3		301	Punasavi	Astia	Vadin tms. kylkipala. Ulkopinta lasittamaton, sisäpinnalla lasituksen ja bolus-koristelun jäänteitä.	1	3	30 x 20 x 5	
193	3		301	Punasavi	Astia	Vadin tms. kylkipala. Sisäpinnalla lasitus ja valkoinen lietekoristelu, ulkopinnalla lyijylasiteroiske.	1	1.4	18 x 14 x 5	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
194	3	301	Punasavi	Astia	Kylkipaloja. Ulkopinnat lohjenneet, sisäpinnalla lyijyylasitus.	2	1.4	Suurempi 27 x 12 x 5		
195	3	301	Valkosavi	Liitupiippu	Yksi varsi- ja kaksi pesäkatkelmaa. Toinen pesäkatkelma sisältä mustunut, sen suuaukko supistuu.	3	8.3	Pesäkatkelma 21 x 17 x 3	Mustunut pesäkatkelma lienee 1700-luvun alkupuolelta, mahdollisesti jopa 1600-luvulta..	
196	3	301	Lasi	Pullo	Tummanvihreitä kylkipaloja.	3	8	Suurin 39 x 20 x 2		
197	3	301	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreitä ikkunalasin paloja.	5	2.4	Suurin 34 x 13 x 1		
198	3	301/302	Fajanssi	Astia	Kupin suurenapaloja, samasta astiasta. Molemmat pinnat valkoiset, ulkopinnalla sinistä kasviaiheista koristelua. Massa keltainen. Molemmat palat ovat olleet kuumuudessa.	2	2.6	Suurempi 20 x 20 x 2	Suun halkaisija 80 mm.	
199	3	301/302	Fajanssi	Astia	Astian kylkipala. Molemmilla pinnoilla valkoinen tinalasitus, toisella sinistä kukkakoristelua. Massa keltainen.	1	1.4	20 x 14 x 4		
200	3	301/302	Valkosavi	Liitupiippu	Kaksi varsi- ja yksi pesäkatkelma. Pesä 1700-luvulta, ei kantaleimaa.	3	7.5	Pesäkatkelma 25 x 25 x 12		
201	3	301/302	Lasi	Pullo	Vihreän pulleamahaisen pullon kylkipala.	1	7.3	42 x 40 x 30	Samasta esineestä kuin :209.	
202	3	301/302	Lasi	Ikkuna	Vihreätä, irisoitunutta lasia.	1	0.5	14 x 13 x 1		
203	3	302	Rauta	Hela	Lehdenmuotoinen rautahela, jonka keskellä on reikä naula tms. varten ja molemmat päät on taivutettu itse helaa vasten kohtisuoriksi vajaat 10 mm pitkiksi piikeiksi.	1	15	65 x 33 x 13		
204	3	302	Rauta	Naula	Rautanauvoja, joissa litteä kanta ja suorakulmainen varras. Toisessa sekä kanta että varras tavanomaista leveämpi.	2	33	92 x 22 x 17 ja 92 x 13 x 11		

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
205	3	302	Posliini	Astia	Batavianposliinia olevan astian kylkipala, jossa ruskealla ulkopinnalla on ollut myös valkoisia koristekenttiä ja niissä punaista emalikoristelua. Sisäpinta valkoinen.	1	0.5	14 x 10 x 2		
206	3	302	Posliini	Astia	Pala tulessa vaurioitunutta posliinia.	1	0.7	18 x 18 x 2		
207	3	302	Punasavi	Astia	Kylkipala, jonka sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinta osin lohjennut, osin lyijylasitettu (roiske?).	1	3.3	22 x 15 x 7		
208	3	302	Valkosavi	Liitupiippu	Varsi- ja pesäkatkelma.	1	3.8	Varsikatkelma 45 x 8		
209	3	302	Lasi	Pullo	Vihreän pulleamahaisen pullon kylkipala.	1	10.7	55 x 52 x 2		Samasta esineestä kuin :201.
210	3	302	Lasi	Pullo	Pienen lääkepullon pohjapala.	1	1.2	23 x 18 x 7		Halkaisija 40 mm.
211	3	302	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreitä ikkunalasinpaloja, joissa on retusoitu reuna.	4	6.7	Suurin 38 x 27 x 1,5		
212	3	302	Lasi	Ikkuna	Vihreitä ja vaaleanvihreitä ikkunalasinpaloja.	13	7	Suurin 20 x 20 x 1		
213	3	302	Kuona	Rautakuona ?	Huokoinen rauta- tms. kuonakimpale. Pajakuonaa?	1	13.6	35 x 25 x 22		
214	3	303/305	Lasi	Ikkuna	Irisoitunut vihreän ikkunalasin pala.	1	0.2	14 x 10 x 1		
215	4	401	Fajanssi	Astia	Lautasen pohjareunapala. Molemmat pinnat lohkeilleita, valkoinen lasitus vain paikoin jäljellä.	1	8.3	32 x 32 x 13		
216	4	401	Punasavi	Astia	Kukkaruukkujen paloja. Pohja-, suureuna- ja kaksi kylkipalaa. Molemmat pinnat lasittamattomia. Suureunapalan ulkopinnalla profilointi.	4	80	Suurin 77 x 50 x 30		Pohjapalan halkaisija 95 mm, suureunan halkaisija 180 mm.
217	4	401	Punasavi	Astia	Vadin tms. pohjareunapala. Ulkopinaala ei lasitusta, sisäpinta lohjennut.	1	7	36 x 28 x 6		

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
218	4	401		Valkosavi	Liitupiippu	Varsikatkelma	1	4.4	49 x 9 x 9	
219	4	401		Lasi	Pullo	Tummanvihreitä ja -ruskeita kylkipaloja. Kaksi palaa yhteensopivia.	5	14.6	Yhteensopivat 45 x 30 x 3	
220	4	401		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	16	12.3	Suurin 31 x 20 x 1	
221	Kk2	1		Punasavi	Astia	Vadin tms. kylkipala. Sisäpinnalla lyijylasitus ja boluskoristelua.	1	2.6	30 x 15 x 6	
222	Kk2	1		Punasavi	Astia	Kukkaruukun kylkipala. Molemmat pinnat lasittamattomia.	1	2	25 x 15 x 6	
223	Kk4	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä, irisoitunutta lasia.	3	2.4	26 x 13 x 1,5	
224	Kk4	1		Lasi	Pullo	Voimakkaasti irisoitunut kulmikkaan pullon kylkipala. Turkoosinvahahteista lasia.	1	4.2	30 x 20 x 4	
225	Kk6	1		Lasi	Ikkuna?	Tummanvihreätä lasia. Palat yhteensopivia, toisessa palassa kaksi toisiinsa tarttunutta taso-/pullolasin palaa.	2	10.9	44 x 40 x 5	
226	Kk6	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	2	2.3	Suurempi 28 x 15 x 1,5	
227	Kk7	1		Kuona	Savikuona?	Huokoista kevyttä kuonaa.	1	7.3	37 x 20 x 15	
228	Kk7	1		Posliini	Astia	Kupin tms. kylkipala. Batavianposliinia. Ulkopinta ruskea, sisäpinta valkoinen.	1	0.7	17 x 11 x 2	
229	Kk7	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	1	0.2	8 x 8 x 1	
230	Kk8	1		Kuona	Savikuona?	Mustaa huokoista kuonaa, joukossa kiviä.	1	18.6	42 x 30 x 25	
231	Kk8	1		Fajanssi	Astia	Kaksi yhteensopivaa lautasen tms. reunapalaa. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus, sisäpinnalla lasituksenalaista sinistä koristelua. Pystyrihlauskoristelu.	2	0.7	17 x 13 x 2	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
232	Kk8	1		Fajanssi	Astia	Paloja lieriömäisen tuopin tms. astian kyljen alaosa. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus. Samasta astiasta, mutta eivät yhteen sopivia.	2	15.9	Suurempi 72 x 37 x 5	Halkaisija noin 100 mm.
233	Kk8	1		Punasavi	Astia	Kylkipala. Ulkopinnalla lyijylasitus, sisäpinta lasittamaton.	1	0.8	21 x 12 x 3	
234	Kk8	1		Punasavi	Astia	Kukkaruukun kylkipaloja. Molemmat pinnat lasittamattomia.	2	18.6	Suurempi 48 x 40 x 6	
235	Kk8	1		Punasavi	Kaakeli	Etulevyn katkelmia. Etupinnalla kellertävä lasitus, taustat lohjenneet.	3	4	Suurin 28 x 18 x 2	
236	Kk8	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	8	6.8	Suurin 38 x 18 x 1	
237	Kk9	1		Lasi	Astia	Juomalasin alaosa. Väritöntä lasia, pohjassa puntteliarpi.	1	25	50 x 32 x 25	Pohjan halkaisija 60 mm. Ajoitus noin 1750-1850.
238	Kk9	1		Lasi	Astia	Juomalasin suureuna- ja kylkipala. Väritöntä lasia. Eri astioista.	2	1.7	Suurempi 22 x 22 x 2	Suureunan halkaisija noin 80 mm.
239	Kk9	1		Lasi	Astia	Viilivadin suureuna. Reuna käännetty ulos päin. Tummanvihreätä lasia.	1	7.4	43 x 21 x 8	Suun halkaisija noin 260 mm.
240	Kk9	1		Lasi	Pullo	Tummanvihreitä kylkipaloja, osa lieriömuotoisista pulloista.	3	10.5	Suurin 45 x 27 x 2	
241	Kk9	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia. Ruudut leikattu lasiveitsellä.	10	0	Suurin 52 x 13 x 1,5	
242	Kk10	1		Punasavi	Astia	Vadin kylkipala. Sisäpinnalla lietekoristelun ja lyijylasituksen jäänteitä. Ulkopinnalla ei lasitusta. Hyvin kulunut pala.	1	22.1	50 x 45 x 7	
243	Kk11	1		Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinta lasittamaton.	1	2.9	27 x 18 x 6	
244	Kk12	1		Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus, ulkopinnalla lasituksen alla sinistä kasviaiheista koristelua. Massa keltainen. Yhteensopivia.	2	0.8	13 x 12 x 6	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
245	Kk12	1	Lasi	Astia	Pikarin kylkipala, jossa hiontakoristelu. Väritöntä lasia.	1	1.4	25 x 15 x 3		
246	Kk12	1	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia. Reuna muotoiltu retusoimalla.	2	3.8	Suurempi 38 x 22 x 2	Suurempi pala on 1600-luvun lopulta tai 1700-luvun alusta.	
247	Kk12	1	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä ikkunalasia.	13	14.8	Suurin 40 x 25 x 1,5		
248	Kk13	1	Punasavi	Astia	Molemmilta pinnoilta lyijylasitetun astian palasia.	2	7.9	Suurempi 33 x 25 x 4	Astian halkaisija noin 75 mm.	
249	Kk13	1	Punasavi	Astia	Kukkaruukun paloja. Kolme suureunapalaa, yksi pohjapala ja kaksi kylkipalaa. Molemmat pinnat lasittamattomia, suu reunan alla ulkopintaa kiertää profilointi. Pohjan keskellä noin 15 mm halkaisijaltaan oleva reikä. Paloista kaksi yhteensopivia.	6	48.2	Suurin 62 x 48 x 7	Suun halkaisija noin 150 mm.	
250	Kk13	1	Punasavi	Kaakeli?	Sisäpinta lasittamaton, ulkopinta osittain lyijylasitettu (vihertävä lasitus). Toisessa palassa 3 mm halkaisijaltaan oleva reikä. Kaakelin kiinnityslistasta? Palat saattavat olla myös säilytysastiasta. Yhteensopivia.	2	20.6	58 x 38 x 10	Kaakelin/astian halkaisija noin 130 mm.	
251	Kk13	1	Punasavi	Kaakeli	Etulevyn katkelmia. Etupinnalla lietekoristelua ja tinalasituksen rippeitä.	4	32.5	Suurin 54 x 20 x 13		
252	Kk13	1	Lasi	Astia	Katkaistun kartion muotoisen juomalasin suureunapala. Väritöntä lasia. Ulkopinnalla kasviaiheinen kaiverruskoristelu.	1	5.1	46 x 21 x 2,5	Suun halkaisija noin 80 mm.	
253	Kk13	1	Lasi	Pullo	Tummanvihreätä pullolasia.	7	23	Suurin 43 x 23 x 5		
254	Kk13	1	Lasi	Ikkuna	Vihreätä ja tummanvihreätä lasia, joissa paksu pyöreä reuna.	2	6	Suurempi 31 x 21 x 2	1600-luvun lopulta tai 1700-luvun alusta. Toinen paloista samaa massaa kuin :256.	
255	Kk13	1	Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia. Palassa kaksi retusoiden muotoiltua reunaa.	1	1	15 x 15 x 1,5		

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
256	Kk13	1		Lasi	Ikkuna	Tummanvihreätä ikkunalasia. Reunat leikattu lasiveitsellä.	6	13.9	Suurin 53 x 20 x 1,5	Samaa massaa kuin :254:ssä.
257	Kk13	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä ja vihreätä ikkunalasia.	40	37.4	Suurin 45 x 22 x 1,5	
258	Kk13	1		Lasi	Tasolasi	Paksua harmaata, valettua tasolasia, jonka toinen pinta on hiottu, toinen valettu. Peilistä?	2	20.6	Suurempi 43 x 12 x 12	
259	Kk13	1		Kupariseos	Raha	1 äyrin kolikko vuodelta 1719.	1	4.4	25 x 1	
260	Kk14	1		Posliini	Astia	Kylkipala, jossa korvanjuuri. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus.	1	2.2	25 x 20 x 11	Resentti?
261	Kk14	1		Fajanssi	Astia	Kylkipala, sisäpinta lohjennut. Ulkopinnalla valkoinen lasitus. Massa kellertävä.	1	0.3	14 x 10 x 3	
262	Kk14	1		Lasi	Astia	Turkoosinvivahtaisen astian kylkipala. Massa säröilyttä. Yhteensopivia.	2	3.1	20 x 19 x 4	
263	Kk14	1		Lasi	Ikkuna	Tummanvihreitä paloja, joissa paksu, pyöreä reuna.	2	3.8	Suurempi 28 x 23 x 2,5	Samaa massaa kuin :264.
264	Kk14	1		Lasi	Ikkuna	Tummanvihreätä lasia. Reunat leikattu lasiveitsellä.	8	18.8	Suurin 38 x 30 x 2	Samaa massaa kuin :263.
265	Kk14	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä ikkunalasia.	15	14.7	Suurin 45 x 35 x 1,5	
266	Kk14-	1		Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Sisäpinnalla valkoinen lasitus, ulkopinnat lohkeilleita. Massa keltainen.	1	1	Suurempi 15 x 13 x 4	
267	Kk14-	1		Lasi	Ikkuna	Tummanvihreätä lasia.	4	5.1	Suurin 42 x 21 x 1,5	
268	Kk14-	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	1	0.8	22 x 11 x 1	
269	Kk15	1		Fajanssi	Astia	Reunapala. Pinnat lohkeilleet, hieman valkoista lasitusta jäljellä.	1	0.5	16 x 12 x 2	
270	Kk15	1		Valkosavi	Liitupiippu	Varsikatkelma.	1	3.4	34 x 9 x 9	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
271	Kk15	1		Lasi	Ikkuna	Tummanvihreätä lasia. Palassa paksu pyöreä reuna.	1	9.4	55 x 35 x 3	Samaa massaa kuin :272.
272	Kk15	1		Lasi	Ikkuna	Tummanvihreätä lasia.	6	8.4	Suurin 46 x 15 x 1,5	Samaa massaa kuin :271.
273	Kk15	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	5	6.5	Suurin 40 x 32 x 1	
274	Kk16	1		Rauta	Silitysrauta	Pitkänomaisen, hieman kuperakylkisen silitysraudan rautaosa.	1	860	140 x 65 x 17	
275	Kk16	1		Kivitavara	Pullo	Ns. seltteripullon kylkipala. Ulkopinnalla suolalasisitus.	1	34.5	90 x 50 x 6	Pullon halkaisija noin 120 mm.
276	Kk16	1		Punasavi	Astia	Vadin suureunapala, lohkeillut. Sisäpinnalla lyijylasituksen rippeitä, ulkopinta lasittamaton, suureunassa profilointia.	1	7.6	42 x 22 x 7	Halkaisija noin 220 mm.
277	Kk16	1		Valkosavi	Liitupiippu	Liitupiipun varrenpääkatkelma.	1	1.1	37 x 5 x 5	
278	Kk17	1		Posliini	Astia	Suureunapala ja kylkipala, jossa on korvanjuuri. Eurooppalaista posliinia olevan tee- tai kahvikupin palasia. Suureunassa ja sen sisä- ja ulkopinnalla 3-7 mm leveä aaltoileva kullattu vyöhyke. Kupin kyljet muotoiltu aaltoileviksi.	2	6.4	Suureunapala 37 x 26 x 2	
279	Kk17	1		Fajanssi	Astia	Lautasen reunapala. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus.	1	7.2	33 x 33 x 5	Suun halkaisija noin 220 mm.
280	Kk17	1		Fajanssi	Astia	Lautasen reunapala. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus, sisäpinnalla violetti geometrinen kasviornamentiikka, painokuva.	1	2.8	28 x 21 x 4	Suun halkaisija noin 20 mm.
281	Kk17	1		Fajanssi	Astia	Lautasen tms. pala. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus, sisäpinnalla sininen koristeiviiva. Keltainen massa.	1	0.9	13 x 10 x 5	
282	Kk17	1		Punasavi	Astia	Kylkipala. Sisäpinnalla lyijylasitus, ulkopinta lasittamaton.	1	1.2	14 x 9 x 5	

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
283	Kk17	1		Punasavi	Astia	Vadin tms. pohjareunapala. Sisäpinta lohjennut, ulkopinta lasittamaton.	1	7.5	35 x 25 x 7	
284	Kk17	1		Punasavi	Astia	Kukkaruukun palasia. Yksi suureuna-, kolme kylkipalaa. Suureunapalan ulkoreuna on kevyesti profiloitu.	4	18	Suurin 45 x 32 x 6	
285	Kk17	1		Lasi	Astia	Pikarin suureunapala. Väritöntä, kellertävää lasia.	1	0.7	20 x 14 x 1	Suun halkaisija noin 70 mm.
286	Kk17	1		Lasi	Pullo	Kylkipala. Tummanvihreätä lasia.	1	4	3,7 x 2,5 x 2	Astian halkaisija 80 mm.
287	Kk17	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia.	3	1.8	Suurin 24 x 15 x 1	
288	Kk20	1		Valkosavi	Liitupiippu	Liitupiipun varren pääkatkelma. Käyrä. Viimeistelemätön.	1	2	31 x 8 x 6	
289	Kk21	1		Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus. Massa kellertävä. Suuremman palan ulkopinta lohjennut.	2	0.9	Pienempi 14 x 7 x 3	
290	Kk21	1		Punasavi	Astia	Kukkaruukun suureunapala. Molemmat pinnat lasittamattomia. Suureunan alla astiaa kiertää ulkopinnalla profilointi.	1	46.8	70 x 60 x 11	
291	Kk23	1		Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Sisäpinta lohjennut, toisen palan ulkopinnalla valkoinen lasitus, joka koristeltu sinisin viivoin. Saman palan ulkopinnalla on ohut profiloitu lista. Massa kellertävä. Lienee kannusta tai säilytys- tms. astiasta.	2	7.2	Suurempi 28 x 22 x 7	
292	Kk23	1		Fajanssi	Astia	Kylkipaloja. Molemmilla pinnoilla valkoinen lasitus.	3	1.9	Suurin 23 x 23 x 2	
293	Kk23	1		Punasavi	Astia	Suureunapala. Sisäpinnalla valkoinen liete, ulkopinnalla lyijylasiteroiske.	1	1.1	14 x 13 x 3	
294	Kk23	1		Punasavi	Astia	Kukkaruukun palasia. Suureuna-, pohja- ja kylkipaloja. Osa paloista yhteensopivia. Suureunan ulkopuolella matala profilointi.	29	154.1	Suurin 67 x 35 x 10	Suun halkaisija 120 mm, pohjan 60 mm.

KM2001055:	Alue	Ruutu	Yhteys	Materiaal	Laji	Kuvaus	Kpl	Paino g	Mitat mm	Muuta
295	Kk23	1		Valkosavi	Liitupiippu	Kaksi pesä- ja kaksi varsikatkelmaa. Toisessa pesäkatkermassa kantaleima. Toinen varsikatkelma ollut tullessa.	4	10.2	Suurin 33 x 18 x 17	
296	Kk23	1		Lasi	Astia	Pikarin suureunapala. Pinta syöpynyt.	1	1.4	33 x 22 x 2	Suun halkaisija noin 80 mm.
297	Kk23	1		Lasi	Pullo	Kylkipala. Vihreätä lasia.	1	3.3	41 x 16 x 2	
298	Kk23	1		Lasi	Astia	Pienen lääkepurkin suureunapala. Suureuna taivutettu suulevyksi. Vaaleanvihreätä lasia.	1	0.6	13 x 8 x 2	Suureunan halkaisija 40 mm.
299	Kk23	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä lasia. Reuna muotoiltu lasiveitsellä ja retusoiden.	1	1.1	30 x 18 x 1,5	
300	Kk23	1		Lasi	Ikkuna	Vaaleanvihreätä ja vihreätä lasia.	6	5.3	Suurin 25 x 17 x 1,5	
301	Kk25	1		Fajanssi	Astia	Kylkipala. Toinen pinta lohjennut, toisella valkoinen lasitus. Massa kellertävää.	1	0.3	17 x 10 x 1	

Espoo Leppävaara
 Kersantinpuisto (Vanha Alberga)
 G. Haggrén 2001
 LUULUETTELO (Luut poistettu)

LIITE 7

Numero	Alue	Yhteys	Ruutu	Kpl	Paino	Muuta
1	1	101	442/580-582	1	1	
2	1	101	442/582-586	23	116,3	
3	1	101	442/582-584	20	107,4	
4	1	101	442/582-584	2	1,4	palaneita
5	1	101	442/584-586	104	281,7	R101 päältä
6	1	101	442/584-586	9	21,7	palaneita
7	1	101	442/586-590	19	101,7	
8	1	101	442/598-602	1	7,5	
9	1	104	442/590	1	0,4	palanut
10	1	108	442/586-587	2	9,7	
11	2	201	463/597-599	21	62,7	
12	2	201	463/600-602	1	19,3	
13	2	201	464/584-586	2	1	palaneita
14	2	201	464/596-598	2	13	
15	2	202	464/598-600	5	48,4	
16	2	202	464/600-602	11	44,1	
17	2	204	464-465/588	4	3,6	
18	2	206	463/600	1	0,2	
19	2	207	463/600	3	13,3	
20	2	207	463/601	5	14,5	
21	3	301	kk5	2	1,6	palaneita
22	3	301		2	0,9	
23	3	302		4	14,5	
24	3	302		3	1,3	palaneita
26	3	305		1	0,5	
25	3	303	kk5	6	18,4	

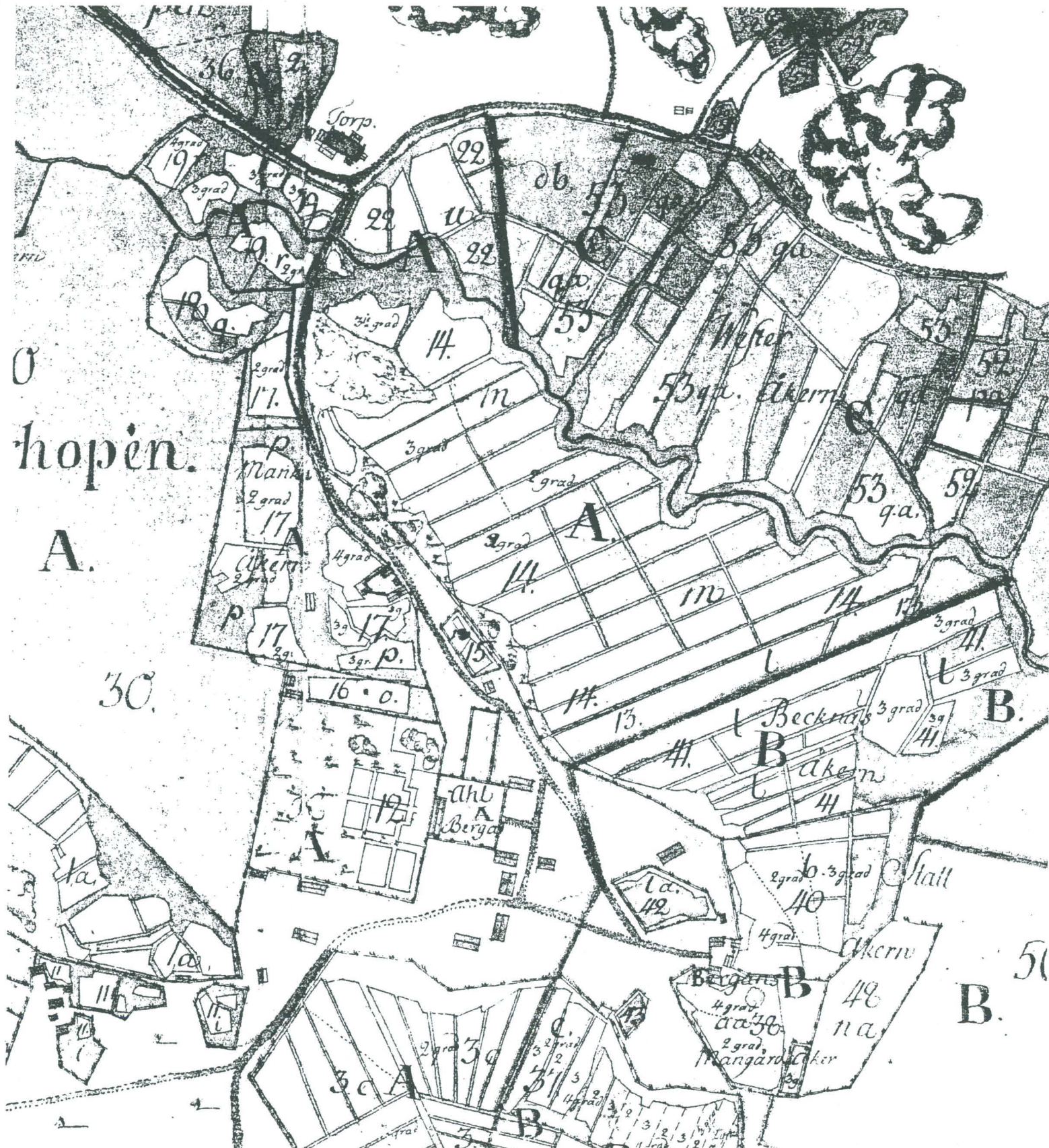
Numero	Alue	Yhteys	Ruutu	Kpl	Paino	Muuta
27	3	306	kk5	2	0,1	palaneita
28	4	401		2	175,3	
29	kk4	1		21	97,7	
30	kk8	1		3	0,9	
31	kk9	1		1	54,7	
33	kk16	1		12	204,8	
34	kk17	1		3	18,6	
32	kk13	1		7	21,5	
35	kk23	1		19	198,5	
36	kk23	1		1	1,5	palanut

Espoo Leppävaara
Kersantinpuisto (Vanha Alberga)
G. Haggrén 2001
POISTETUT
RAUDAT

LIITE 8

Numero	Alue	Yhteys	Ruutu	Tyyppi	Kpl	Paino	Muuta
1	1	101	442/584-586	Rautanaula	1	18,9	Taottu lankanaula.
2	1	101	442/598-602	Rautanaula	30	200,7	Taottuja lankanauvoja.
3	1	101	442/598-602	Sinkilä	1	9,6	
4	1	101	442/598-602	Rautahela	1	66,3	Oven tms. heloitusta tai saranakatkkelma.
5	2	201	464/584-586	Rautanaula	3	34	Taottuja lankanauvoja.
6	2	201	463/600-602	Rautanaula	1	3,8	Taottu lankanaula.
7	2	201	464/594-598	Rautanaula	2	15,7	Taottuja lankanauvoja.
8	2	201	464/600-602	Rautanaula	3	24,2	Taottuja lankanauvoja.
9	2	201	466/584	Rautanaula	1	7,8	Taottu lankanaula.
10	2	203	463/601	Rautanaula	1	10,2	Taottu lankanaula.
11	2	206	463/599	Rautanaula	1	5,7	Taottu lankanaula.
12	2	207	463/601	Rautanaula	1	15,2	Ison naulan kanta.

Numero	Alue	Yhteys	Ruutu	Tyyppi	Kpl	Paino	Muuta
13	3	301	Kk 5	Rautanaula	2	23,4	Taottuja lankanauvoja.
14	3	302		Sinkilä	1	9,9	
15	3	302		Rautanaula	4	28	Taottuja lankanauvoja.
16	3	303	Kk 5	Rautanaula	1	4,5	Naulan kanta.
17	4	401		Rautanaula	2	16,3	Taottuja lankanauvoja.
18	8			Rautanaula	2	13,5	Taottuja lankanauvoja.
19	17			Rautanaula	1	5	Katkelma.
20	23			Rautanaula	1	19,3	Taottu lankanaula.

LIITE 9.

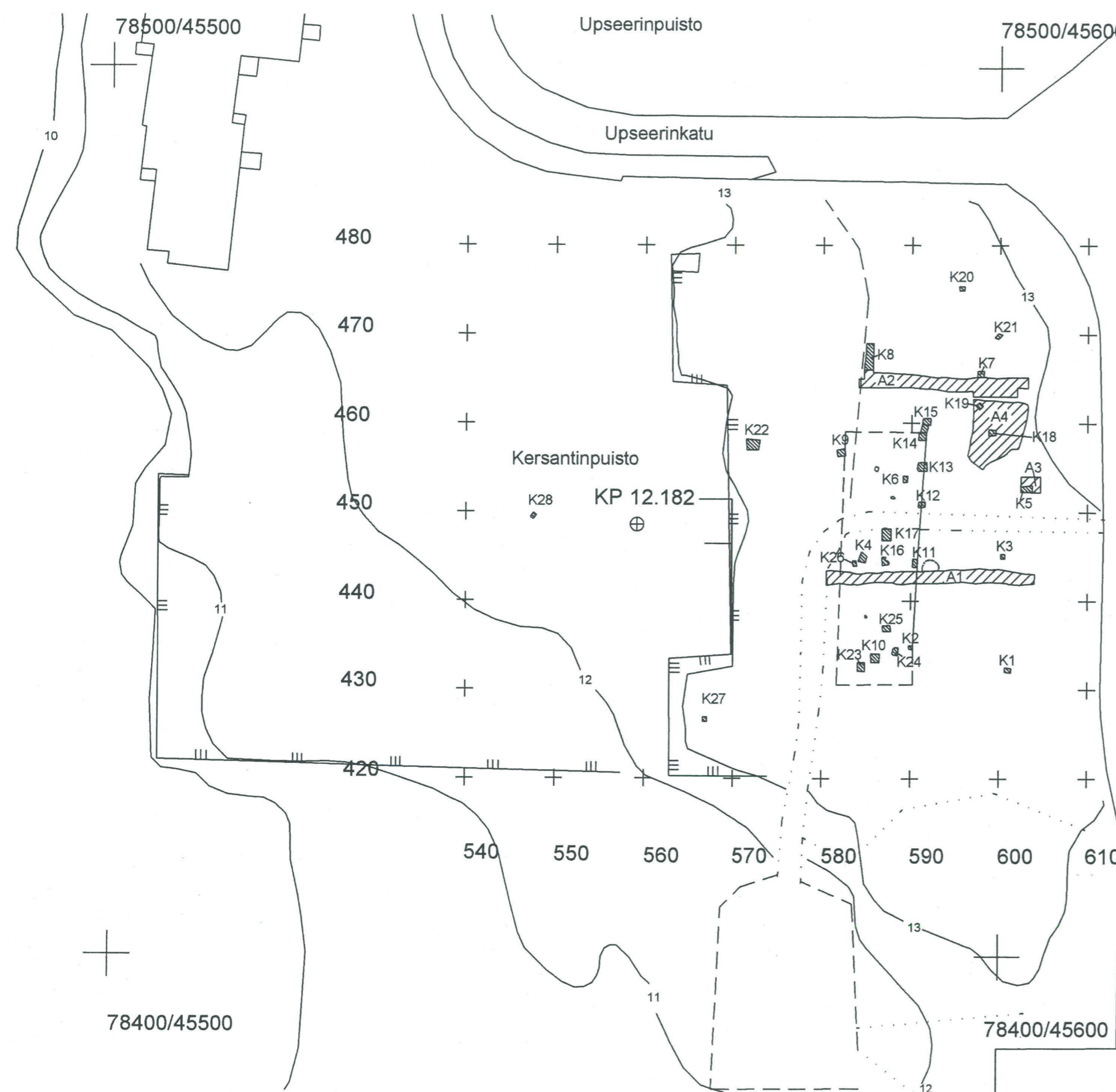
Albergan kartanon tonttimaan Suurhuopalahden jakokunnan isojakokartassa vuodelta 1775.

KA: Maanmittaushallituksen kartta-arkisto: Porvoon lääni, Helsingin pitäjä, Suurhuopalahden jakokunta: Carl Hagström 1775

MAKROFOSSIILINÄYTTEET

30.5-21.6.2001

n:o	Alue/Yksikkö/Rakenne/Kuoppa	X/Y	Z m mpy
1	Alue 3, Y302	452/604	12.77
2	Alue 3, Y303	453/603	12.57
3	Alue 3, Y305	453/602	12.54
4	Alue 2, Y202	464/601	12.91
5	Alue 1, Y106, R104	442,50/581,90	13.10
6	Alue 1, Y106, R104	442,50/581,90	13.10
7	Alue 2, Y207	463,20/600,40	12.94
8	Alue 2, Y209	464/600	12.65
9	Alue 2, Y210 (Koekuoppa 7)	466/597	12.92
10	KK 22, pintamulta	458/571	13.39
11?	Alue 4, Y402, KU 403	460/600	12.72
12	Alue 4, Y408	461/600	12.83
13	KK 23, pintamulta		13.14
14	KK28, peltomulta		12.30
15	KK28, pohjamaa		12.00

Ammattikoulu
(purettu kesällä 2001)

Ammattikoulu

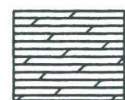
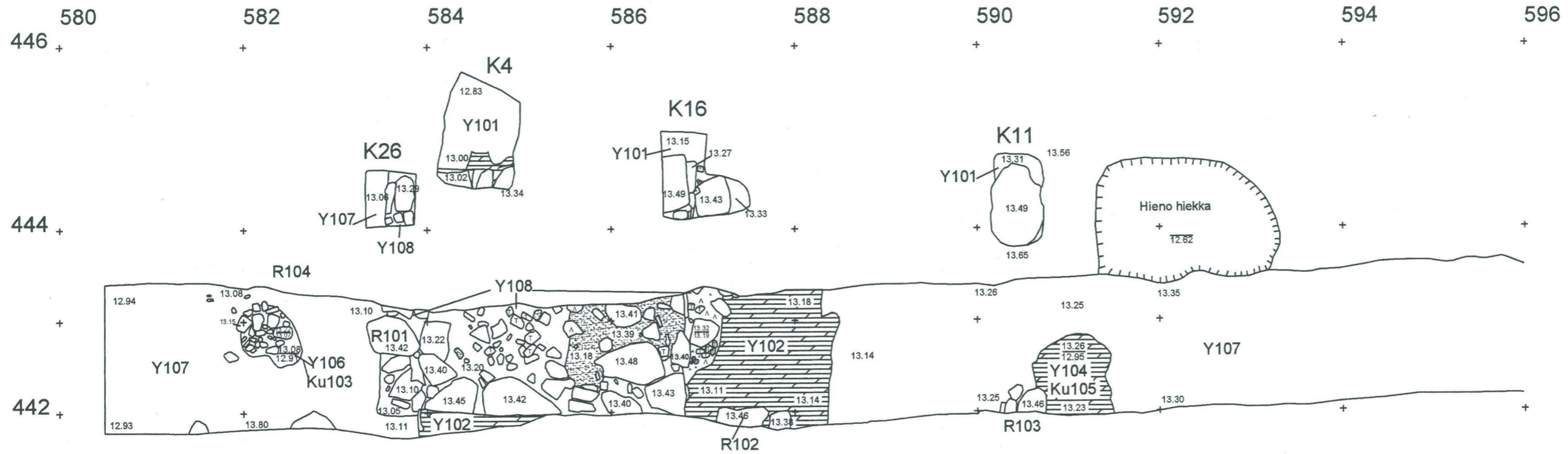
- Polku
- Kartanon
päärakennuksen paikka
- Todettu seinälinja
- Arvioitu seinälinja
- Kiviterassi
- Kaivausalue
- Koekuoppa

<p>ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Georg Haggrén 2001</p>	<p>Yleiskartta Pohjakartta Espoon kaupungin asemakaavan- muutoskartta Perkkää IV ja IIB Mk 1:500</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p>
<p>Päivi Hakanpää 2001</p>	<p>Kartta 1</p>

78400/45500

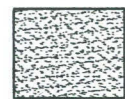
78400/45600

Mullansekainen hiekka
(Y102, Y104)

Tiilimurska

Laasti

Y101

Pintamulta

Y106

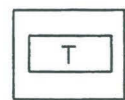
Värjätynyt hiekka

Y107

Sora (pohjamaa)

Y108

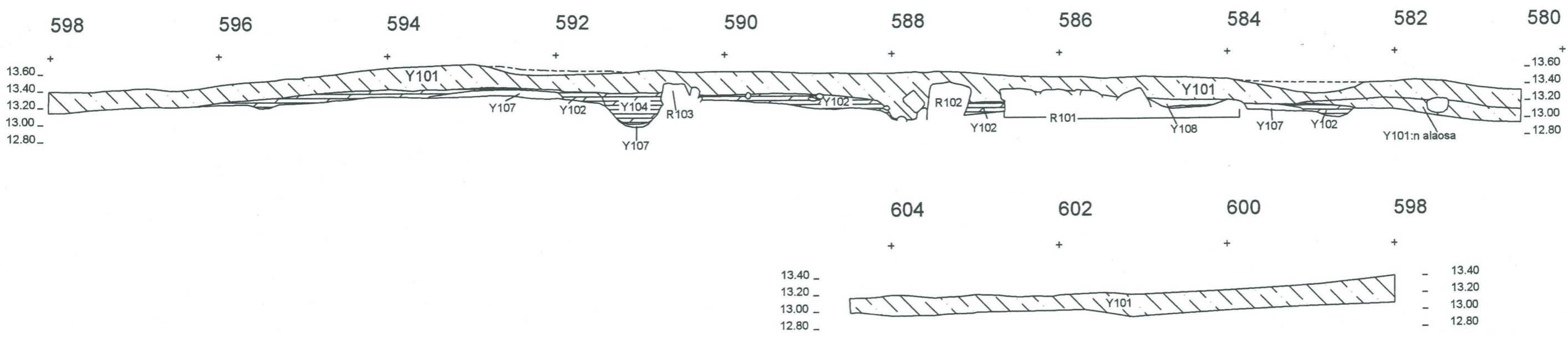
Mullansekainen hiekka (purkukerros)

Tiili

ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Georg Haggrén 2001	Alue1 Taso 1 K4, K11, K16, K26 Mk 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Helena Anttila Päivi Hakanpää 2001	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
	Kartta 2

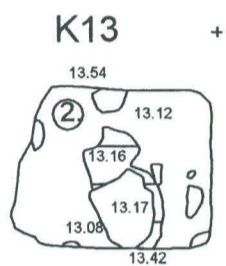
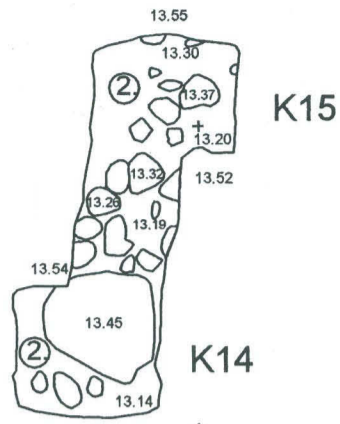

2 m

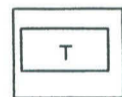
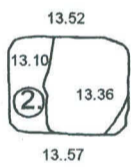

- Pintamulta (Y101)
- Mullansekainen hiekka (Y102, Y104)
- Y107 Sora (pohjamaa)
- Y108 Mullansekainen hiekka (purkukerros)

ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Georg Haggrén 2001	Alue 1 Eteläprofiili Mk 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Georg Haggrén Päivi Hakanpää 2001	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 3

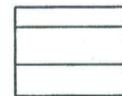
K12

Tiili

Rikkoutunut tiili

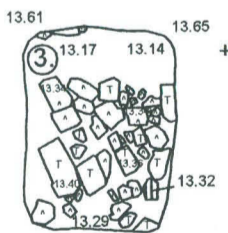
Värjäytynyt hiekka

Savi

1. Pintamulta
2. Sora (pohjamaa)
3. Mullansekainen hiekka

K17

590

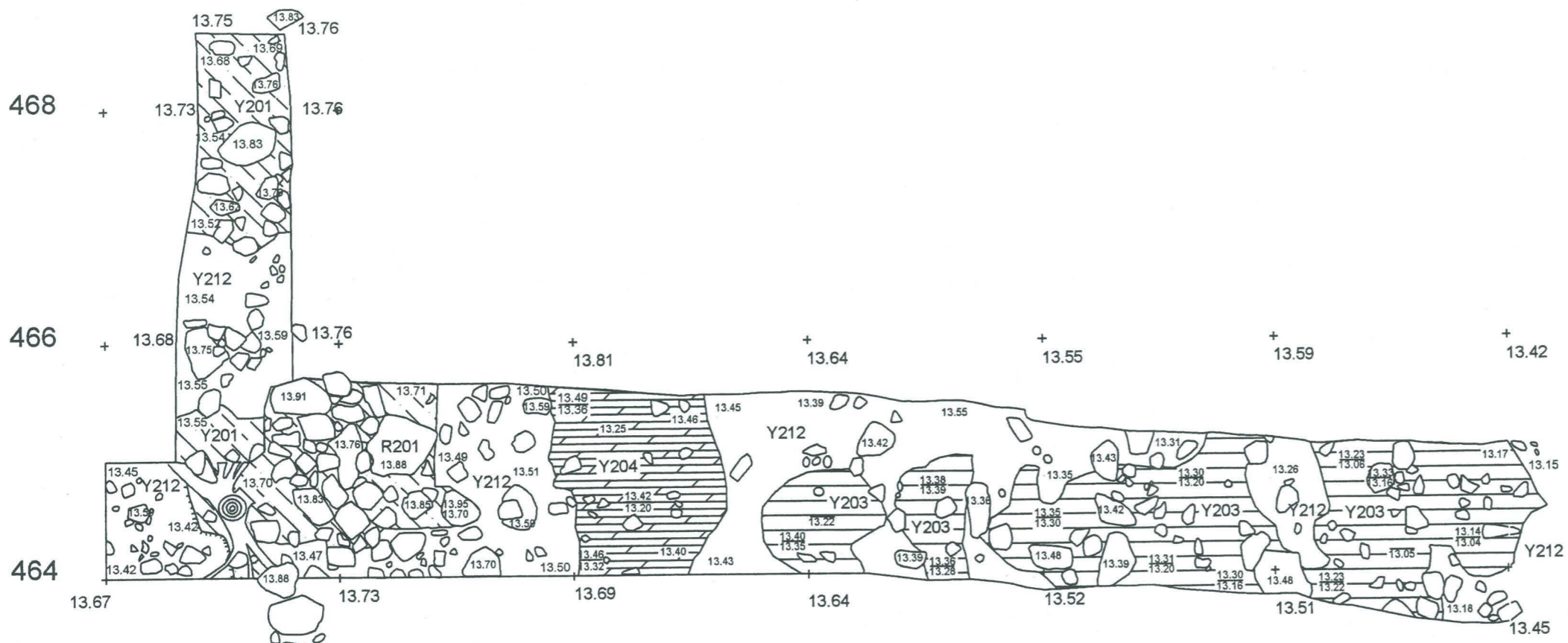
592

594

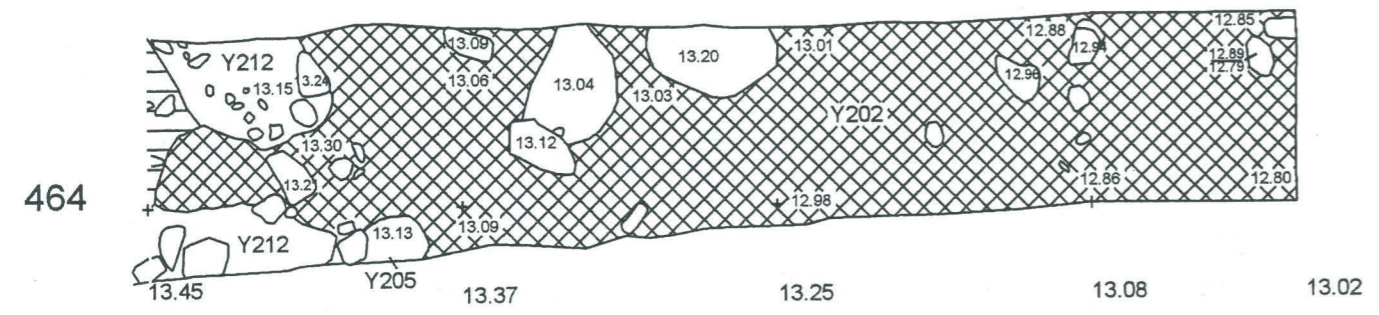
2 m

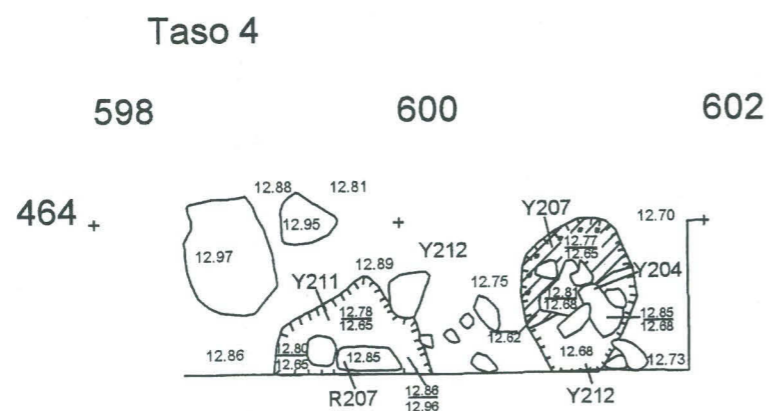
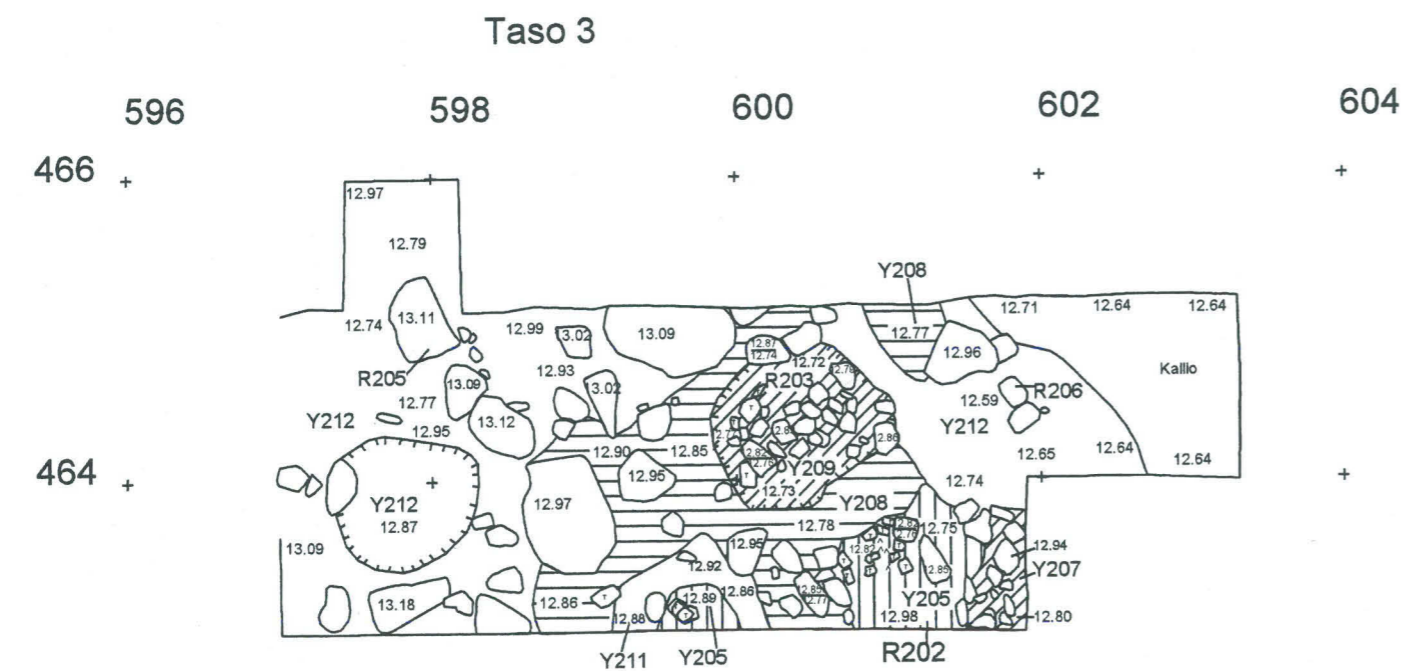
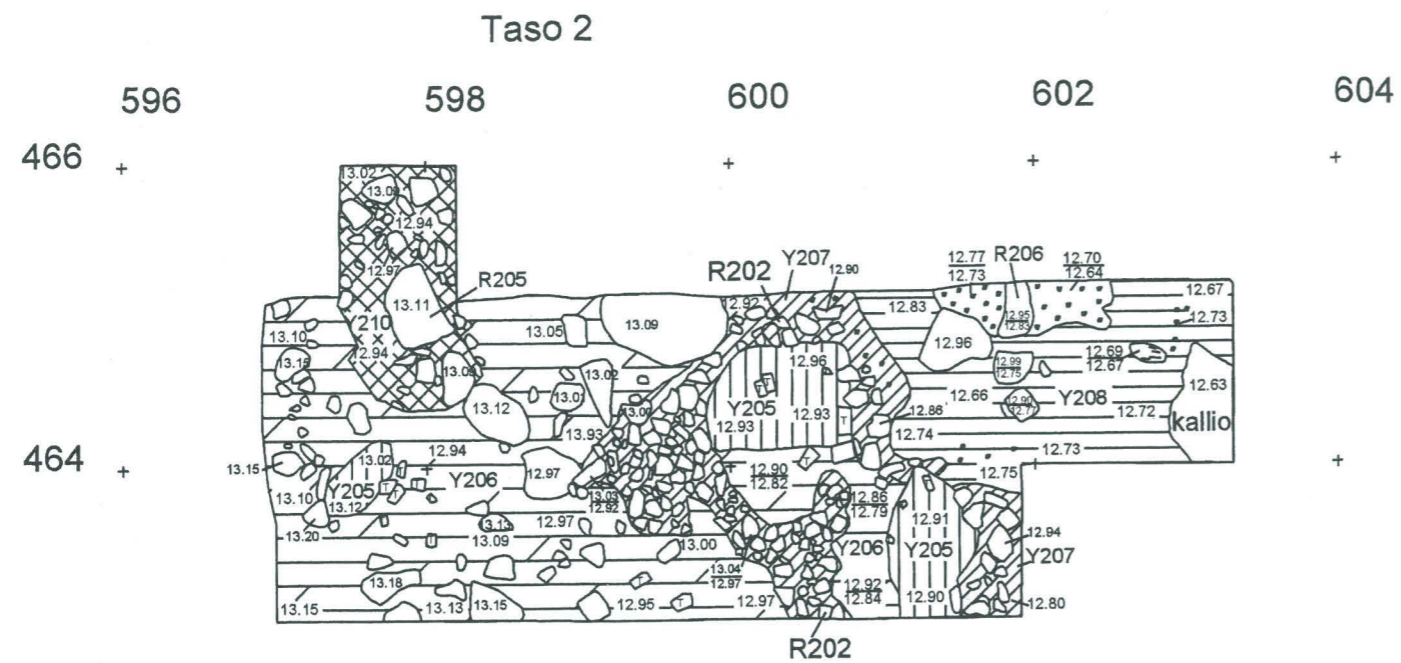
<p>ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Georg Haggrén 2001</p>	<p>Koekuopat 12, 13, 14, 15, 17</p> <p>Mk 1:50</p>
<p>MITTAUSDOKUMENTOINTI Andreas Koivisto Helena Anttila puht. piirt. Päivi Hakanpää 2001</p>	<p>MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI</p> <p>Kartta 4</p>

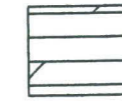
- Pintamulta (Y201)
- Mullansekainen hiekka (Y204)
- Värjäytynyt hiekka (Y203)
- Noensekainen hiekka (Y202)
- Y212 Sora (pohjamaa)

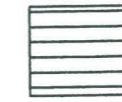
ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Georg Haggren 2001	Alue 2 Taso 1 Mk 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Päivi Hakanpää 2001	Kartta 5

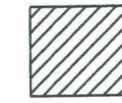
Savi
(Y205)

Mullansekainen hiekka
(Y206)

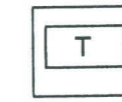
Värjäytynyt hiekka
(Y208)

Mullansekainen nokinen hiekka
(Y207, Y209)

Noensekainen hiekka
(Y210)

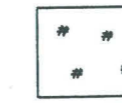
Tiili

Tiilimurska

Puu

Hiiltynyt ja maatunut puutaso

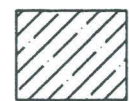
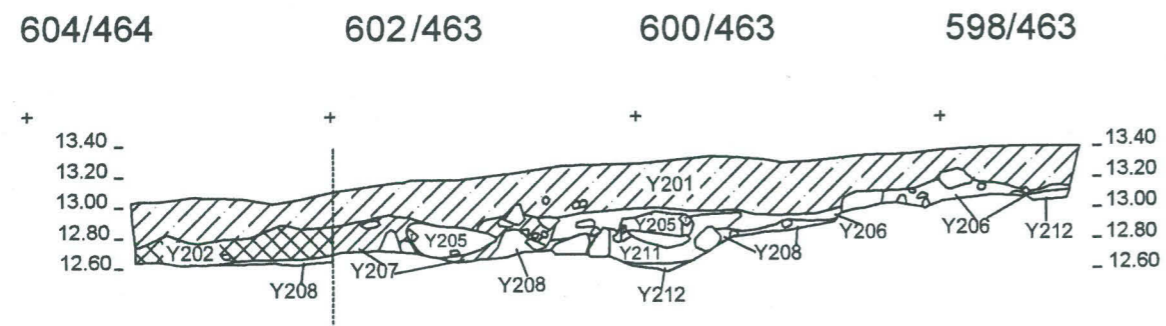
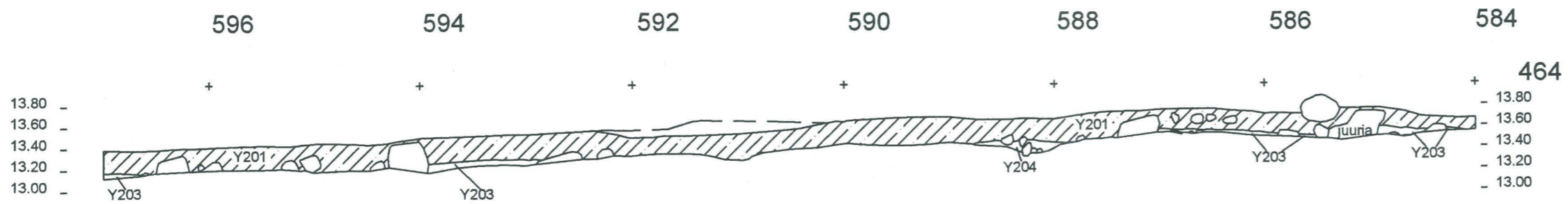
Y211
Y212

Hiekkansekainen multa
Sora (pohjamaa)

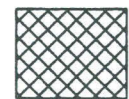
2 m

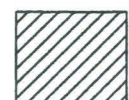
ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Georg Haggrén 2001	Alue 2 Tasot 2-4 Mk 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
Päivi Hakanpää 2001	Kartta 6

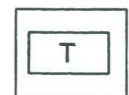
Pintamulta
(Y201)

Noensekainen hiekka
(Y202)

Mullansekainen nokinen hiekka
(Y207)

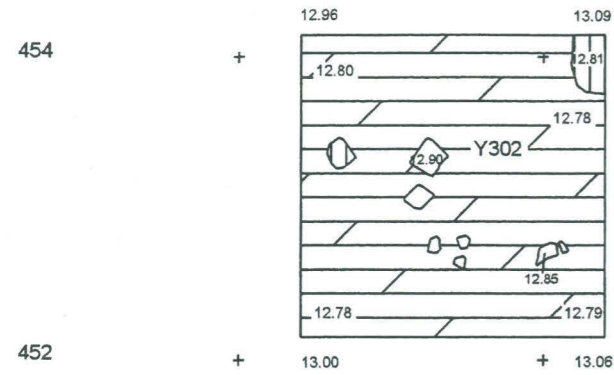
Tiili

- Y203 Värjäytynyt hiekka
- Y204 Mullansekainen hiekka
- Y205 Savi
- Y206 Värjäytynyt hiekka
- Y208 Värjäytynyt hiekka
- Y211 Hiekkansekainen multa
- Y212 Sora (pohjamaa)

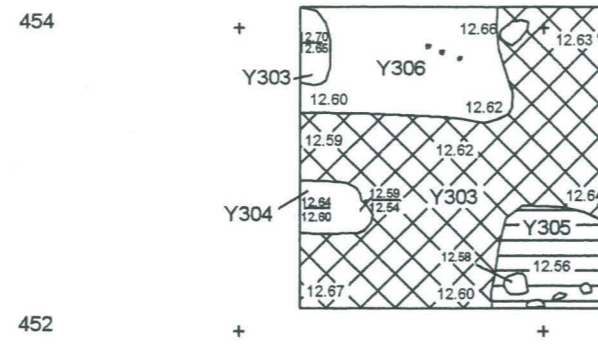
2 m

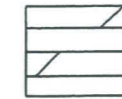
ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Georg Haggrén 2001	Alue 2 Eteläprofiili Mk 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Georg Haggrén Päivi Hakanpää 2001	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI
	Kartta 7

602 Taso 1 604

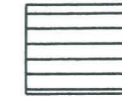
602 Taso 2 604

Mullansekainen hiekka (Y302)

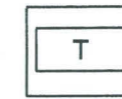
Nokinen hiekka (Y303)

Mullansekainen hiesu (Y305)

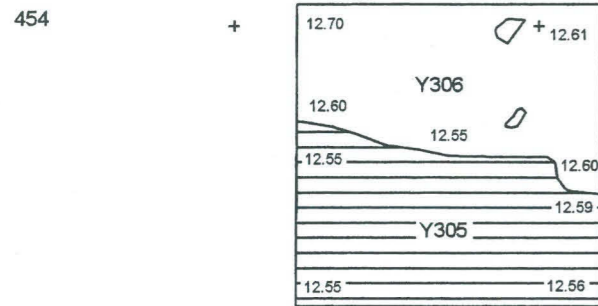

Savi

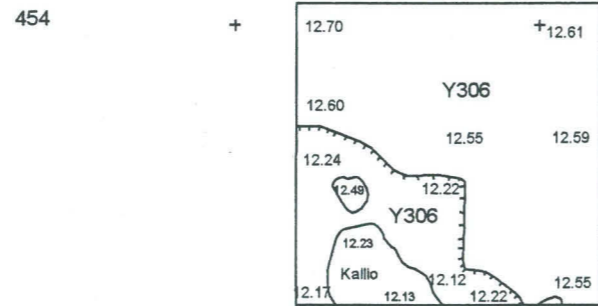

Tiili

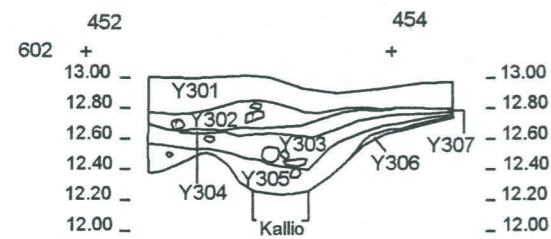
- Y301 Pintamulta
- Y304 Punaruskea hiekka
- Y306 Punaruskea hiekka (pohjamaa)
- Y307 Harmaa mullansekainen hiekka

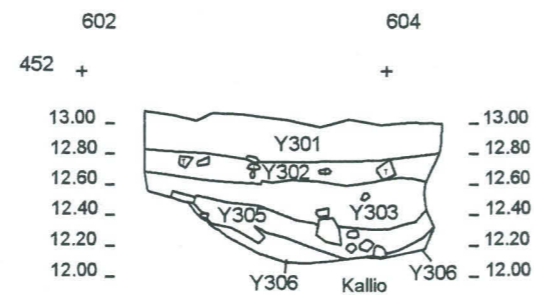
602 Taso 3 604

602 Taso 4 604

Eteläprofiili

Länsiprofiili

ESPOO Leppävaara Kersantinpuisto (Vanha Alberga) Georg Haggrén 2001	Alue 3 Tasot 1-4 Etelä- ja länsiprofiili Mk 1:50
MITTAUSDOKUMENTOINTI Päivi Hakanpää 2001	MUSEOVIRASTO, RAKENNUSHISTORIAN OSASTON ARKISTO HELSINKI Kartta 8

MUSTAVALKONEGATIIVILUETTELO

RHOneg 125020: 1-58

Rulla/nro	RHOneg	Aihe	Suunta	Pvm/Kuv
1/24	:1	Kersantinpuiston koillisosa.	S-N	30.5/GH
2/24	:2	Kersantinpuiston koillisosa.	SW-NE	30.5/GH
3/24	:3	Kersantinpuiston koillisosa.	N-S	30.5/GH
4/24	:4	Kersantinpuiston itäosa kuvattuna ammattioppilaitoksen pihalta.	E-W	31.5/GH
5/24	:5	Alueen 2 länsipää ja rakenne R201. ennen kaivausta.	E-W	1.6/GH
6/24	:6	Kersantinpuiston itäosa. Alue 1 ennen kaivausta.	E-W	1.6/GH
9/24	:7	Alue 2. Uuninperustuksen (?) R201 pinta paljastettu.	E-W	1.6/GH
10/24	:8	Alueen 2 paikka ennen koneella kaivamista. Uuninperustuksen (?) R201 pinta paljastettu.	W-E	1.6/GH
35/36	:9	Alue 1. Länsiosa. Pyöreä kiveys R104.	S-N	6.6/GH
34/36	:10	Alue 1, itäosa. Taso 1.	E-W	7.6/GH
33/36	:11	Alue 1, linjalta Y = 592 länteen. Taso 1.	E-W	7.6/GH
32/36	:12	Alue 1, länsiosa. Taso 1.	W-E	7.6/GH
31/36	:13	Alue 1. Länsiosa, uuninperustus R101.	W-E	7.6/GH
30/36	:14	Alue 1. Länsiosa, uuninperustus R101.	E-W	7.6/GH
29/36	:15	Koekuoppa 4. Pohjoisprofiili.	S-N	7.6/GH
28/36	:16	Alue 3. Länsiprofiili.	E-W	7.6/GH
27/36	:17	Alue 2, itäosa. Taso 1.	E-W	7.6/GH
25/36	:18	Alue 3. Eteläprofiili.	N-S	7.6/GH
23/36	:19	Alue 2. Uuninperustus (?) R201.	S-N	8.6/GH
22/36	:20	Alue 2. Uuninperustus (?) R201.	W-E	8.6/GH
21/36	:21	Alue 2, keskiosa. Taso 1.	E-W	8.6/GH
20/36	:22	Alue 2, länsiosa. Taso 1.	E-W	8.6/GH
19/36	:23	Alue 2, itäpää. Taso 1. Etualalla kivijalkakiviä R206, keskellä tulisijan reunuskiveys R202.	E-W	11.6/GH
18/36	:24	Alue 2, itäpää. Taso 1. Keskellä tulisijan reunuskiveys R202.	S-N	11.6/GH

17/36	:25	Alue 2, itäpää. Taso 1. Etualalla kivijalkakiviä R205, taustalla tulisijan reunuskiveys R202.	W-E	11.6/GH
14/36	:26	Alue 1. Uuninperustus, rakenne R101.	E-W	11.6/GH
13/36	:27	Alue 1. Kiveys, rakenne R104. Profiili.	S-N	11.6/GH
12/36	:28	Alue 1. Vasemmalla kuoppa Ku105, oikealla päärakennuksen itäseinän kivijalkakiviä R102.	N-S	12.6/GH
11/36	:29	Koekuoppa 17. Tiilitaso.	N-S	12.6/GH
10/36	:30	Työkuva. Aluetta 2 kaivetaan sateessa.	S-N	12.6/GH
9/36	:31	Alue 2, itäpää. Taso 3. Vasemalla kivijalkakiviä R205.	W-E	13.6/GH
8/36	:32	Alue 2, itäpää. Taso 3. Keskellä tulisijanpohja R203.	S-N	13.6/GH
7/36	:33	Alue 2, itäpää. Taso 3. Keskellä tulisijanpohjat R203 ja R204, takana kivijalkakiviä R205.	E-W	13.6/GH
6/36	:34	Alue 2, itäpää. Taso 4. Keskellä tulisijanpohjat R203 ja R204.	W-E	14.6/GH
5/36	:35	Alue 2, itäpää. Taso 4. Keskellä tulisijanpohjat R203 ja R204, takana kivijalkakiviä R205.	E-W	14.6/GH
4/36	:36	Alue 1. Uuninperustuksen (R101) itäosa. Huom. isot reunakivet ja laastimuuraus.	S-N	14.6/GH
3/36	:37	Alue 4. Taso 1.	N-S	18.6/GH
2/36	:38	Alue 4. Taso 1.	W-E	18.6/GH
1/36	:39	Alue 4. Taso 1.	S-N	18.6/GH
24/24	:40	Koekuoppa 11. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi. Taustalla alue 1, kivijalkakivi R103.	N-S	19.6/GH
23/24	:41	Koekuoppa 12. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi.	N-S	19.6/GH
22/24	:42	Koekuoppa 13. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi.	N-S	19.6/GH
21/24	:43	Koekuoppa 14-15. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi.	N-S	19.6/GH
20/24	:44	Päärakennuksen itäseinän linja. Etualalla koekuoppa 14-15, taustalla kuopat 13, 12 ja 11 sekä alue 1.	N-S	19.6/GH
19/24	:45	Työkuva. H. Anttila ja P. Hakanpää piirtävät aluetta 4 sateessa.	NE-SW	19.6/GH
18/24	:46	Alue 4. Taso 2.	E-W	20.6/GH
16/24	:47	Alue 4. Taso 2/3. Kivijalkakiviä R402	N-S	20.6
15/24	:48	Alue 2, itäpää. Pohjoisprofiili. Huom. nokiset kerrokset.	S-N	20.6/GH
14/24	:49	Alue 2, itäosa. Pohjoisprofiili.	S-N	20.6/GH

13/24	:50	Alue 2, itäosa. Pohjoisprofiili.	S-N	20.6/GH
12/24	:51	Alue 2, itäosa. Eteläprofiili. Keskellä kuopan pohjakiveys R207. Taustalla alue 4.	N-S	20.6/GH
11/24	:52	Koekuoppa 16. Porattu kivi.	E-W	21.6/GH
10/24	:53	Alue 1, koekuopat 4, 16 ja 26. Päärakennuksen uuninraunio, yleiskuva.	W-E	21.6/GH
9/24	:54	Kersantinpuiston eteläosaa. Yleiskuva.	E-W	21.6/GH
8/24	:55	Kersantinpuisto. Terassien rajaama puutarha-alue.	S-N	21.6/GH
7/24	:56	Ylempi puutarhaterassi.	W-E	21.6/GH
6/24	:57	Vasemmalla päärakennuksen itäseinän linja, oikealla suoja-alueen raja. Etualalla alue 1.	S-N	21.6/GH
5/24	:58	Oikealla päärakennuksen itäseinän linja, vasemmalla suoja-alueen raja.	N-S	21.6/GH

ESPOO LEPPÄVAARA
KERSANTINPUISTO (VANHA ALBERGA)
G. Haggrén 2001

LIITE 3

DIALUETTELO

RHOneg 125019: 1-40

RHOdia	Aihe	Suunta	Pvm/Kuv
:1	Kersantinpuiston itäosa kuvattuna ammattioppilaitoksen pihalta.	E-W	31.5/GH
:2	Kersantinpuiston koillisosa. Etualalla vanhan päärakennuksen paikka.	SW-NE	30.5/GH
:3	Kersantinpuiston koillisosa.	N-S	30.5/GH
:4	Työkuva. Aluetta 1 avataan.	NW-SE	4.6/GH
:5	Alue 1, itäosa. Taso 1.	E-W	7.6/GH
:6	Alue 1, linjalta Y = 592 länteen. Taso 1.	E-W	7.6/GH
:7	Alue 1, länsiosa. Taso 1.	W-E	7.6/GH
:8	Alue 1. Länsiosa. Pyöreä kiveys R104.	S-N	6.6/GH
:9	Alue 1. Kiveys, rakenne R104. Profiili.	S-N	11.6/GH
:10	Alue 1. Länsiosa, uuninperustus R101.	W-E	7.6/GH
:11	Alue 1. Länsiosa, uuninperustus R101.	E-W	7.6/GH
:12	Alue 1. Uuninperustus, rakenne R101.	E-W	11.6/GH
:13	Alue 1. Uuninperustuksen (R101) itäosa. Huom. isot reunakivet ja laastimuuraus.	S-N	14.6/GH
:14	Alueen 2 länsipää ja uuninperustus (?) R20*1.	E-W	1.6/GH
:15	Alue 2. Uuninperustuksen (?) R201 pinta paljastettu.	E-W	4.6/GH
:16	Alue 2. Uuninperustus (?) R201.	S-N	8.6/GH
:17	Alue 2. Uuninperustus (?) R201.	W-E	8.6/GH
:18	Alue 2, keskiosa. Taso 1.	E-W	8.6/GH
:19	Alue 2, länsiosa. Taso 1.	E-W	8.6/GH
:20	Alue 2, itäpää. Taso 1. Etualalla kivijalkakiviä R206, keskellä tulisijan reunuskiveys R202.	E-W	11.6/GH
:21	Alue 2, itäpää. Taso 1. Tulisijan reunuskiveys R202, taustalla kivijalkakiviä R205.	E-W	11.6/GH
:22	Alue 2, itäpää. Taso 3. Keskellä tulisijanpohjat R203 ja R204, taustalla kivijalkakiviä R205.	E-W	13.6/GH
:23	Alue 2, itäpää. Taso 3. Tulisijanpohjat R203 ja R204.	S-N	13.6/GH
:24	Alue 2, itäpää. Taso 4. Etualalla kivijalkakiviä R205, takana tulisijanpohjat R203 ja R204.	W-E	14.6/GH
:25	Alue 2, itäpää. Taso 4. Edessä vasemmalla tulisijanpohja R204.	E-W	14.6/GH
:26	Alue 2, itäpää. Pohjoisprofiili. Huom. nokiset kerrokset.	S-N	20.6/GH
:27	Alue 2, itäosa. Pohjoisprofiili.	S-N	20.6/GH

:28	Alue 3. Taso 1.	S-N	4.6/GH
:29	Alue 3. Eteläprofiili.	N-S	7.6/GH
:30	Alue 4. Taso 1.	N-S	18.6/GH
:31	Alue 4. Taso 1. Kivijalkakiviä R402.	S-N	18.6/GH
:32	Koekuoppa 17. Tiilitaso.	N-S	12.6/GH
:33	Koekuoppa 12. Päärakennuksen itäseinän kivijalkakivi.	N-S	19.6/GH
:34	Alue 2, itäpää. Eteläprofiili. Keskellä kuopan pohjakiveys R207. Taustalla alue 4.	N-S	20.6/GH
:35	Koekuoppa 16. Uunin (R101) koillisosa, porattu kivi.	E-W	20.6/GH
:36	Ylempi puutarhaterassi. Huom. poratut kivet.	W-E	21.6/GH
:37	Ylempi puutarhaterassi. Lähikuva poratuista kivistä.	W-E	21.6/GH
:38	Kersantinpuisto. Terassien rajaamaa puutarha- aluetta.	S-N	21.6/GH
:39	Kersantinpuisto. Vasemmalla ylemmän terassin reunalla kulkeva puurivi.	S-N	21.6/GH
:40	Kersantinpuisto. Puutarhalampi Kehä I:n ja alempaan puutarhaterassin välillä.	SW-NE	11.6/GH

Ritari Zabel von Helpten ratsasti seurueineen verkkaisesti metsän läpi Kirkonkylästä kohti Martinkylää. Joukon viimeisenä hiukan muiden perässä ratsasti maisteri Johan kahden markan kaakillaan. Bertold oli valinnut linnan tallista inhoamalleen maisterille halvimman mahdollisen hevosen. Bertoldin ja ritarin sotahevosekset maksoivat kumpikin yli 100 markkaa eli suurin piirtein suuren tilan hinnan.

Puolimatkassa, kylien välisen rajan tienoilla tuli vastaan kapean joenpahasen ylittävä silta, joka näytti kaukaa katsottuna lähes yhtä huonokuntoiselta kuin läheltä katsottuna. Ratsumiehet pysähtyivät ja vilkaisivat toisiinsa. Nihtien päällikkö Bertold ohjasi ratsunsa sillan viereen ja karautti vedet loiskuen joen yli. Seurueen jäsenet yhtä poikkeusta lukuun ottamatta seurasivat esimerkkiä. Maisteri Johan suuntasi kaikkien yllätykseksi sillalle. Bertold ajatteli mielessään maisterin joko nukkuvan tai pelkäävän nahkakenkiensä kastuvan. Silta narisi ja huojui pahaenteisesti. Maisterin ylipaino yhdessä ikälopon hevosen heikentyneen tasapainoistin kanssa johti pian onnettomuuteen. Hevonen astui harhaan ja kaatui lasteiseen jokeen. Maisteri kirkui kauhuissaan: ”*minä hukun*”. Maisteri sai avun sijasta rannalta vastaukseksi pelkkää myötätunnotonta naurua ja ilkeää ivaa. ”*Nouse ylös läski*” huusi eräskin nihti. Selvittyään pahimmasta järkytyksestä maisteri nousi seisomaan. Vesi ulottui tuskin hänen polviinsa saakka. Maisteri näytti kaikkien muiden paitsi itsensä silmissä täysin vahingoittumattomalta. Maisteri valitti kovaa ruumiillista kipua ja pyysi nihtejä rakentamaan parit, joilla häntä voitaisiin vetää hevosten perässä. Maisteri vaati nihtejä myös lopettamaan loukkaantuneen hevosen, sillä sen huuto sattui kipeästi hänen korviinsa. Ainoastaan jälkimmäinen toive toteutettiin. Maisterille sen sijaan lyötiin käteen metsästä haettu puukeppi.

Ritari Zabel von Helpten oli jo jonkin aikaan sitten päättänyt, että maisterista olisi päästävä eroon tavalla tai toisella. Maisterin kivut ja säryt eivät enää pahemmin liikuttaneet ritaria. Hän oli huomannut maisterin pakoilevan töitä käyttämällä sairauksia verukkeenaan. Ritari olisi mielellään halunnut unohtaa koko siltaepisodin. Hän kuitenkin katsoi olevansa pakotettu rankaisemaan sillan kunnosta vastannutta talonpoikaa. Linnanherran ja ritarin tuli säilyttää arvovaltansa sekä nihtien että rahvan silmissä. Zabel suuntasi joukkoineen takaisin etelään Kirkonkylään etsimään syyllisiä. Maisteri katsoi silmät hämmennyksestä pyöreänä ritarin ja nihtien ratsastaessa etelään ilman häntä. Kun ketään ei enää ollut näkemässä, maisteri pinkaisi juoksujalkaa Kirkonkylää kohti. Kirkonkylän talojen tulesa näkyviin hän muuttui saman tien laahustavaksi kepin varassa kulkeväksi rammaksi.

Zabel von Helpten oli sillä välin ehtinyt kuulustella Kirkon luokse kellonsoitolla kutsuttuja kirkonkyläläisiä ja saanut yllätykseen nopeasti selville sillan korjaamisen laiminlyöneen talonpojan nimen. Kirkonkylän talonpojat olivat yhdessä osoittaneet sormillaan pappilan vierellä sijainnutta huonokuntoista mökkiä ja sanoneet nimen Antti Karvalakki. Ritarin mieleen nousi se, etteivät kirkonkyläläiset oikein pitäneet Antista. Hän kuitenkin tyytyi saamaansa tietoon, muttei silti malttanut olla kysymättä talonpojilta syytä siihen, miksei Antti ei ollut tullut kirkolle muiden mukana. ”*Oliko hän niin vanha ja raihnas?*” Talonpojat nauroivat yhteen ääneen ihan kuin kyseessä olisi ollut tyhmempikin kysymys. Huomattuaan nuoren ritarin hämmennyksen talonpojat vaikenivat ja katsoivat maahan. Eräs talonpojista katsoi asiakseen selventää hiukan tilannetta: *Antilla on usein aikoja, jolloin hän ei jaksa ylös sängystään. Valittaa vain synkkää mieltään. Liekkö pirun riivaama vaikka pelkkä juoppo!* Talonpojan kertomus katkesi viereiseltä tieltä kuuluneeseen huutoon: *Minä haluan täyden korvauksen kalliista ulkomaisesta hevosestani ja pilalle menneistä arvovaatteistani!* Talonpojat katsovat ihmeissään naama

punaisena kirkonpihalle ihmeellisesti ontunutta lihavaa miestä, joka heilutti kädessään puukeppiä. Zabel kummasteli sitä nopeutta, millä loukkaantunut maisteri oli päässyt sillalta Kirkolle saakka. Bertold ei tyytynyt pelkkään ihmettelyyn, vaan karjui maisterille: ”*pidä suusi kiinni ja häivy sinne, mistä olet tullutkin!*”. Ritari näytti Bertoldille merkin rauhoittua ja sanoi talonpojille: *Menkää koteihinne, vain syyllistä rangaistaan.* Talonpoikien kiiruhtaessa pois, Zabel kääntyi katsomaan Karvalakin taloa ja antoi Bertoldille määräyksen hakea talonpoika linnaan aamuyöllä.

Kappale - Onnettomuus sillalla torstai, 9. elokuuta 2007

Sipoon kirkko oli rakennettu joen ja useiden maanteiden risteykseen. Kirkonkylästä kulki Hämeeseen kaksi maareittiä, uusi ja vanha. Kulkemalla länteen Turun ja Viipurin välistä vastavalmistunutta rantatietä päästiin Vantaanjokilaaksosta pohjoiseen suuntautuneelle Hämeentielle. Vanha tie kulki Kirkonkylästä pohjoiseen Martinkylään ja siitä edelleen Hämeeseen. Sipolaiset olivat alkaneet muutaman väkivaltaisen ryöstön jälkeen välttämään vanhaa tietä ja käyttämään turvallista rantatietä, jolla kruununmiehet liikkuvat taajaan. Ryöstöistä syytettiin Uudenmaan takametsissä asuvia roistoja. Pahat kielet, joista ainakin yksi asui Kirkonkylässä, väittivät martinkyläläisten olevan vastuussa ryöstöistä. Vanha tie oli joka tapauksessa pikkuhiljaa syrjäytynyt ja olisi luultavasti kasvanut täysin umpeen elleivät martinkyläläiset olisi käyttäneet sitä oikotienä kirkolle.

Martinkylän ja Kirkonkylän välissä oli pieni joki, jonka yli oli rakennettu suurin piirtein puoli vuosisataa sitten kruununvoudin määräyksen perusteella silta. Talonpojat olivat vastustaneet siltaa, sillä heidän mielestään joen, tai purohan se oikeastaan oli, yli päästiin helposti kahlaamalla. Sanottiin, etteivät herrat halunneet kastella jalkojaan. Martinkyläläiset ja kirkonkyläläiset olivat riidelleet alusta asti siitä, kenen tuli pitää huolta sillasta. Martinkyläläiset olivat kiistassa niskan päällä ja kirkonkyläläiset olivat vastentahtoisesti hyväksyneet sen, että silta oli ainakin väliaikaisesti heidän vastuullaan. Kirkonkyläläiset hoitivat siltaa vuoroissa. Silta oli kärsinyt kevättulvassa pahoja vahinkoja, ja tällä kertaa olisi ollut Antti Antinpoika Karvalakin vuoro korjata silta. Antti antoi kuitenkin hommalle pitkät. Hänellä ei nimittäin ollut pienintäkään aikomusta edistää Martinkylän ja Kirkonkylän välisiä yhteyksiä. Hänen puolestaan martinkyläläiset saivat kyllä luvan kiertää kirkolle Nikkilän kautta. Antin ja martinkyläläisten välinen suhde oli tilanteesta riippuen joko jääkylmä tai tulikuuma. Antti oli viime syysmarkkinoilla huutanut illan vieton aikana martinkyläläisille ”mitä metsärosvot” ja saanut aikaan valtaisan tappelun. Antti oli vannonut silmä mustana ja nenä verta valuen kosta herkkänahkaisille martinkyläläisille, jotka eivät kestä edes pientä leikkiä. Sen Antti jätti kuitenkin yleensä kertomatta, että oli jäänyt kesällä kiinni siitä, että oli käynyt metsästävässä Martinkylän kuuluneessa metsässä. Asiasta oli käyty oikeutta ja Antti oli tuomittu käräjillä sakkoihin. Antti piti tuomiota luonnollisesti vääränä ja väitti metsän olevan hämäläisten esi-isänsä vanhaa erämaata. Antti ei välttämättä ollut täysin väärässä. Jos totta puhutaan, Antti oli enemmän tai vähemmän sukua monien martinkyläläisen kanssa.

Kirkonkyläläiset olivat yrittäneet ainakin muodon vuoksi pakottaa Anttia korjaamaan sillan. Asiasta ei kuitenkaan pidetty hirveästi meteliä, sillä vain harvat kirkonkyläläiset käyttivät siltaa. Lisäksi kylien välinen rajariita vaikutti huomattavasti kirkonkyläläisten käyttäytymiseen. Heidän mielestään martinkyläläisten olisi pitänyt osallistua sillan korjaamiseen tai ainakin suorittaa jonkinlainen käyttömaksu. Silta-kysymys oli elänyt kiistojen varjossa omaa elämäänsä jo ainakin vuosikymmenen. Samalla silta oli elänyt elämäänsä ja lahonnut pahoin.

Ritari Zabel von Helptenin miehet olivat veroja kerätessään panneet merkille sen, että osa kylien taloista oli muuttunut autoioiksi. Zabelille kerrottiin, että väki oli paennut veroja Sipoon pohjoisosassa oleviin metsiin. Oli siis tullut aika lähteä tarkastamaan läänityksen pohjoisrajaa. Ritari kokosi nihdeistään ja muusta väestään saman tien joukon, jonka päämääränä oli palauttaa talonpojat takaisin verotiloilleen. Saavuttuaan Kirkonkylään Zabel joutui päättämään, mitä reittiä pitkin pohjoiseen mentäisiin. Valinta kohdistui vanhaan Hämeen tiehen. Hänellä ei ollut aavistustakaan, mihin päätös tulisi johtamaan